

Javni uslužbenci iz dežele FJK protestirali proti italijanski vladi

Ajdovščina prehitela Gorico: novogoriška univerza ne bo selila laboratorija v nekdanjo bolnišnico

13

Nur - Afganistaksi zapiski Monike Bulaj

8

Tudi izposojena kolesa bodo povezala Gorici

14

Primorski dnevnik

SREDA, 25. JULIJA 2012

Št. 174 (20.497) leto LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0432 356320, fax 0432 356329

ČEČAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI
Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 € CENA V SLOVENIJI 1,20 €

Strah pred avgustom se plazi po Evropi

DUŠAN UDOVIČ

Pod udarci krize je včeraj padel še en mit, za katerega so mnogi še do nedavna mislili, da je neomajen: nekdanj bogata in v svoj kategoričen avtonomizem zaverovana Katalonija je, na robu stečaja, poklicala vlado v Madridu na pomoč. Tisto centralno oblast, na katero je s svojega razvitega gospodarskega položaja desetletja gledala malodane sovražno in od katere je pod grožnjo odcepitve izposlovala zajetne porcije svoje avtonomije. To pove vse o tem, koliko je kdo danes varen pred gospodarskim zlomom, ko tempo krize in špekulacij na njen račun diktirajo globalni finančni trgi. Politika vse bolj izkazuje svojo šibkost, bodisi na ravni vlad posameznih držav kot na nivoju Evrope, saj je napad finančne špekulacije s centrom na Wall Streetu očitno usmerjen na evroobmočje, zlasti na njegove šibkeje člene. A ne samo, kajti tudi Nemčija, Luksemburg in Nizozemska, ki v evroobmočju sodijo med najstabilnejše, so včeraj doživele negativno oceno sedaj že zloglasne bonitetne hiše Moody's glede njihovega dolgoročnega dolga.

Komentatorji so si edini v oceni, da se širi strah pred avgustom, ki da ob upočasneni dejavnosti trgov predstavlja idealen čas za špekulativne finančne agresije. Tu se izkazuje nekonsistenca evropskega dogovora o skupnem evropskem finančnem ščit pred špekulacijami s konca junija, za katerega se je zlasti potegoval Mario Monti. Dogovor je sicer bil, a ščit ne bo operativen do septembra, ker se mora o njem izreči nemško vrhovno sodišče. Medtem se nam obeta posebno vroč avgust.

FRANKFURT/PARIZ - Evropska dolžniška kriza se še dalje pogloblja

Po črnem ponedeljku za borze še slabši torek

Katalonija zaprosila za pomoč špansko centralno vlado

GOSPODARSTVO - Na ozemlju devinsko-nabrežinske občine

Med Nabrežino in Križem načrtujejo novo industrijsko-obrtno območje

NABREŽINA - Na ozemlju devinsko-nabrežinske občine med Nabrežino in Križem načrtujejo novo obrtno-proizvodno cono. Pobudnik projekta je avtoprevozniško podjetje Cossutta, ki je svojčas »prekričalo« tamkajšnji kamnolom in tam uredilo parkirišča za tovarnjake

in delavnice za njihovo servisiranje. Križani in Nabrežinci poznajo to področje (foto KROMA) kot območje SMAT (Società marmifera Aurisina Trieste), po podjetju, ki je dolgo let upravljalo in izkoriščalo tamkajšnje »javo«.

Nove proizvodne dejavnosti naj bi

se razvile na 34 tisoč kvadratnih metrih skupne površine, od katerih 5.600 kv. metrov pod streho. Iz doslej znanih dokumentih kaže, da se načrtujejo obrtne, industrijske in tudi komercialne dejavnosti, izključene so nove stanovanjske gradnje.

Na 5. strani

FRANKFURT/PARIZ/LONDON/NEW YORK - Kapitalisti trgi so še vedno zaskrbljeni zaradi poglobljanja evropske dolžniške krize. Vodilne evropske borze so tako včerajšnje trgovanje sklenile s padcem, znižala se je tudi vrednost skupne evropske valute. Nafta se je medtem podražila. Vlagatelji so bili pesimistični, ker je Moody's spremenil obete za oceno dolgoročnega dolga Nemčije, Nizozemske in Luksemburga iz stabilnih v negativne. Vse tri države imajo trenutno najvišjo oceno Aaa. Agencija se je za ta korak odločila, ker je ocenila, da dolžniška kriza območja evra ogroža tudi najstabilnejše evrske države.

Na 4. strani

Prehajanje meje s kilogrami marihuane

Na 2. strani

Uspešen povratek festivala lutk v Nadiške doline

Na 2. strani

Ločeno zbiranje odpadkov v Trstu

Na 5. strani

Med vračanjem s počitnic tragična smrt dekleta

Na 13. strani

Novogoriški laboratorij za fiziko utira znanosti nove poti

Na 13. strani

TRST - Seja posvetovalne komisije FJK

Iz Rima še nobene novice o prispevkih za Slovence

3

kakšna usoda nas čaka

ŠPORTNI PARK BATUJE

PETEK 27.7.2012

SIDDHARTA

PERO LOVŠIN

REQUIEM SHUTDOWN

www.rockbatuje.com

LJUBLJANA - Po dekretu rimske Kongregacije za škofo

Upokojeni nadškof Uran mora zapustiti Slovenijo

Zaradi kraha mariborske škofije se je moral umakniti v zasebno življenje tudi škof Kramberger

LJUBLJANA - Na Apostolski nunciatu v Sloveniji so za STA pojasnili, da je edina pristojna oseba za odgovore glede navedb o napotitvi upokojenega nadškofa Alojza Uрана v tujino apostolski nuncij Juliusz Janusz, ki pa je trenutno na dopustu. O navedbah medijev pravijo, da ne gre za nič novega. Medtem se na omrežju Facebook krepi skupina v podporo Uranu. Upokojeni ljubljanski nadškof Uran mora po dekretu Kongregacije za škofo v Rimu čim prej zapustiti Slovenijo, poročajo mediji. To novico je v nedeljskih Oznanilih župnije sv. Jakob ob Savi objavil župnik te župnije Vlado Bizant, ki je tudi Uranov sorodnik.

Razlogi za odhod Uрана za zdaj ostajajo skrivnost, prav tako ni znano, kam natančno naj bi se preselil po dekretu kongregacije. Doslej je stanoval v Zavodu svetega Stanislava v Ljubljani. Po poročanju TV Slovenija se je med lokacijami, kamor naj bi se Uran preselil, omenjal Pulj na Hrvaškem, v zadnjem času pa Trst. Uranu naj bi bilo od maja sicer prepovedano opravljanje slovenskih bogoslužij, med možnimi razlogi za napotitev v tujino pa nekateri omenjajo tudi govoriče o domnevem očetovstvu.

Uran za zdaj za izjave ni dosegljiv. Tudi na Apostolski nunciatu za STA natančnih odgovorov glede navedb medijev in napotitve Uрана v tujino niso dali, saj je za to pristojni nuncij na dopustu. So pa pojasnili, da ne gre za nič novega in da je nuncij vse povedal že pred časom.

Razloge za napotitev Uрана v tujino pa so nekateri že povezali s posledicami finančnega zloma Nadškofije Maribor. O tej temi je apostolski nuncij Juliusz Janusz sicer spregovoril že pred časom. Glede finančne krize v Nadškofiji Maribor in o priporočilih, ki so bila dana cerkvenim oblastem s strani Svetega sedeža, je v začetku julija v pogovoru za Radio Ognjišče dejal, da so priporočila »dobili škofo, zato vedo, kaj bi morali storiti«. »Bila je apostolska vizitacija iz Rima, kjer so vse videli in preučili. Ljudje se čudijo temu, zakaj se tisti, ki so bili odgovorni za to situacijo, ne čutijo odgovorne. To pa morajo rešiti škofo in ne nuncij,« je povedal v pogovoru za radio.

V začetku maja so sicer na Slovenski škofovski konferenci (SŠK) zanikali navedbe časnikov Dnevnik in Delo, da je Sveti sedež konec aprila SŠK poslal de-

Upokojeni nadškof Alojz Uran

kret, s katerim je upokojenima škofoma Alojzu Uranu in Francu Krambergerju naložil, naj se umakneta iz javnega življenja.

Na SŠK so takrat pojasnili, da sta se nadškofa Uran in Kramberger umaknila v zasebno življenje že ob upokojitvi novembra 2009 oziroma februarja 2011.

»Slovenska škofovska konferenca v zvezi z imenovanima nadškofoma ni prejel nobenega dekreta glede umika ali sankcij,« so poudarili.

Po namigovanjih, da nadškof Uran zapuša Slovenijo, pa so na nadškofiji Maribor za STA včeraj potrdili, da je nadškofijo že zapustil upokojeni nadškof Kramberger. Kot so pojasnili, se je upokojeni nadškof Kramberger po pogovoru z apostolskim nuncijem v Sloveniji odločil, »da je v konkretni situaciji, v kateri se je znašla mariborska nadškofija, bolje za upokojenega nadškofa, da se umakne v zasebno življenje«. Upokojeni nadškof je sedaj v domu sv. Lenarta v Slovenskih goricah. Tja je odšel sredi junija. Da so za njegov umik posebni razlogi, ne kazuje tudi to, da na nadškofiji ostaja denimo prav tako upokojeni nadškof Jožef Smej. Zanj namreč »ni razlogov, da bi se moral umakniti v zasebno življenje«, so navedli na Nadškofiji Maribor.

V podporo Uranu se krepi tudi skupina na spletnem omrežju Facebook. Večina vključenih se sprašuje, zakaj je bil nadškof umaknjen, zaslediti pa je tudi vprašanja, zakaj tudi katoliški mediji o tem molčijo. (STA)

Požar pri Crikvenici včeraj pod nadzorom

ZAGREB - Požar, ki je v ponedeljek zjutraj izbruhnil v kraju Selce pri Crikvenici, je v celoti pod nadzorom. Po besedah poveljnika reških gasilcev Hinka Manceta je manjše ognjene zublje še mogoče videti, vendar jim je širjenje požara, ki je še v ponedeljek grozil tudi naseljem, uspelo ustaviti. Boj z ognjem medtem bi-jejo tudi drugod na Balkanu. Gasilci so uspeli velik požar na crikveniški rivieri včeraj lokalizirati, potem ko se je burja umirila in jim je na terenu v dopoldanskih urah priskočilo na pomoč več letal za gašenje.

Po podatkih hrvaške državne uprave za zaščito in reševanje je pri gašenju sodelovalo skupno okoli 350 gasilcev z različnih koncev države in približno sto vojakov. Lokalne oblasti na tem območju, ki ga je v ponedeljek zajel požar, so še včeraj zjutraj prebivalce in turiste pozvale, naj zaradi dima ne odpirajo oken in vrat. Prav tako so zatrdile, da ni nobenega razloga za paniko. Zaradi ognja so morali sicer že v ponedeljek izprazniti kamp v Selcah pri Crikvenici, številni turisti pa so v strahu zapuščali območje.

Potem ko je bila zaradi požara in gostega dima od ponedeljka zaprta, so včeraj dopoldan za promet znova tudi odprli jadransko magistralo, tako da so se razmere na območju postopoma normalizirale. Normalizirane so tudi že trajektne in kataranske povezave s kvarnerskimi otoki, ki so bile v ponedeljek prekinjene zaradi burje.

Po domnevah policije je največji letošnji požar na hrvaški obali zagotovo posledica človeškega dejavnika. Niso pa policisti potrdili ugibanj, da naj bi se ognjeni zublji razširili z dvorišča neke družinske hiše v Bribiru.

Na Hrvaškem so sicer v ponedeljek zabeležili več drugih požarov, od Istre do otoka Mljeta. Večino so uspeli vsaj lokalizirati, če ne že po-gasiti. Zagorelo je na območju Ervenik-Padane v šibeniško-kninski županiji, kjer je požar zajel približno hektar trave in nizkega rastlinja. Ogenj je zajel tudi del Škrljeva ob železniški progi proti Reki. Po navedbah gasilcev varnost ljudi ali njihovo premoženje za zdaj nista ogrožena.

Medtem je gorelo tudi v drugih državah na Balkanu. Zagorelo je na območju makedonskega mesta Strumica, kjer je bilo v ponedeljkovem požaru ranjenih 15 ljudi, med njimi sedem otrok. Ogenj je povzročal škodo tudi v Črni gori, kjer je zagorelo v begunskem taborišču v podgoriskem naselju Konik. Žrtev ni bilo, zgorelo pa je večje število barak, kjer so prebivali Romi in begunci s Kosova.

NADIŠKE DOLINE - Letos na pobudo Gorske skupnosti Ter, Nadiža, Brda

Lutkovni festival se je uspešno vrnil na svoje naravno prizorišče, pa čeprav skromnejši

V vseh beneških občinah je festival pritegnil številno publiko

NM

NADIŠKE DOLINE – S predstavo o Mucki »pepelki« v Sarženti v občini Špeter se je v nedeljo zvečer zaključil letošnji Lutkovni festival v Nadiških dolinah. Prikljubeno prireditvev je letos organizirala Gorska skupnost Ter, Nadiža, Brda, ki je tudi poskrbela za kritje stroškov, potem ko je lani festival propadel prav zaradi pomanjkanja sredstev. Organizatorji so že pred letošnjim festivalom poudarili, da enoletne prekinitev nihče ni želel, po 18. »virtualni« izvedbi, ki so jo Nadiškim dolinam posvetile številne evropske lutkovne skupine, pa se je prireditev končno vrnila v svoje naravno prizorišče, pa čeprav v skromnejši obliki.

Letos je bilo na programu devet predstav, vsaka občina Nadiških dolin pa je gostila po eno. Organizatorji so želeli »na tak način simbolno povezati vse uprave in prebivalce dolin, saj so prav ti dodana vrednot te mednarodno priznane prireditve«. Uvodne predstave v Hlasti, kjer so uprizorili zgodbo o modri čebeli, se je udeležil začasni komisar gorske skupnosti Giuseppe Sibau, ki je tudi nagovoril prisotne. Na splošno pa so vse predstave privabile veliko število otrok in starejših gledalcev, kar je dodaten dokaz priljubljenosti te prireditve v vaseh Nadiških dolin. Velika množica ljudi vseh starosti si je ogledala tudi predstavo o zaljubljenem Florindu (katere glavno sporočilo je bilo, da se ljubezni ne da kupiti), ki so jo uprizorili v Ščiglah v občini Podbonesec (NM)

DRAGONJA, STAROD, JELŠANE - Po cesti in gozdu z albansko ter kosovsko konopljo

Čez mejo s polno torbo marihuane

Slovenska in hrvaška policija v treh akcijah zasegli trideset kilogramov droge - Dva tihotapca zasačili sredi noči v gozdu, odločilna termovizija

KOPER, REKA - Koprška policija zaznava vse večje povpraševanje po marihuani, s tem porastom pa je povezana tudi večja ponudba. Na območju koprške policijske uprave so letos odkrili že osem prostorov, prirejenih za t. i. hidroponično gojenje indijske konoplje in v njih zasegli 13 kilogramov te droge. Pogosto pa prihaja marihuana iz Albanije in Kosova, od koder jo kriminalne združbe tihotapijo v Hrvaško, Slovenijo in naprej v druge države Evropske unije. Hrvaška in slovenska policija sta v treh akcijah na mejnih prehodih Dragonja, Starod in Jelšane v mesecu dni zasegli trideset kilogramov marihuane.

V prvem primeru je koprška policija na mejnem prehodu Starod zasegla 7,6 kg konoplje, skrite v avtomobilu s tablico iz Kopra. Zgodilo se je 17. junija ob 3.30 ponoči, v avtu sta sedela 27 in 20 let stara državljana Kosova. Drogo so mejni policisti odkrili v odbijaču in rezervnem kolesu avtomobila. Preiskovalni sodnik je zoper oba osumljenca odredil pripor.

Torba, ki so jo hrvaški policisti ponoči našli v gozdu med Dragonjo in Sečovljami; v njej je bilo trinajst kilogramov marihuane, v temi jo je iskal albanski tihotapec

HRVAŠKA POLICIJA

14. julija ob 16.10 so kriminalisti med globinskim varovanjem meje zaznali moškega, ki je po zeleni meji prihajal iz Hrvaške v Slovenijo, se usedel v avto citroen C3 z italijansko tablico in odpeljal proti Kopru. Kriminalisti so pri Bertokih zaustavili vozilo ter identificirali 39-letnega voznika in 49-letnega sopotnika, oba državljana Albanije. Oba sta

imela urejen status in bivališče v Italiji, zato so ju izpustili, pojavil pa se je sum, da je 49-letni Albanec državno mejo prešel ilegalno, da bi kaj pretihotapil. Zaradi tega so temeljito pregledali ožje območje med mejnima prehodoma Dragonja in Sečovlje, vendar niso našli ničesar. V te dejavnosti so se vključili še hrvaški policisti.

Koprski policisti so 18. julija ob 1.30 s termovizijo ponovno zaznali gibanje v gozdu med obema mejnima prehodoma, in sicer pod velikim kroviščem. Hrvaški kolegi so takoj prijeli osebo in ugotovili, da gre za istega 49-letnega Albanca, ki je bil v postopku že prejšnji dan. Sledil je obširni dvostranski pregled terena, saj so preiskovalci sumili, da je Albanec v gozdu nekaj iskal. V peturni akciji so sodelovali tudi vodniki službenih psov ter pripadniki posebnih policijskih enot. Drogo so naposled našli hrvaški policisti, in sicer v športni torbi, ki je samevala nedaleč od kraja, kjer so prijeli tihotapca. Torba je bila natrpna z marihuano, v 15 paketih je bilo 13 kilogramov zelene droge.

To pa še ni vse. Do podobnega odkritja je prišlo prejšnji petek, 20. julija. Četrtr ure po ponoči je hrvaška policija v gozdu med naseljem Pasjak, Velikim vrhom in mejnim prehodom Jelšane zalotila 25-letnega Albanca, ki je imel v nahrbtniku 9,6 kilograma marihuane. (af)

SLOVENSKA MANJŠINA - Predsednik FJK spet pisal predsedniku vlade Montiju

Tondo: slovenski manjšini prispevke, ki so neizkoriščeni

Sredi oktobra v Gorici deželna konferenca o slovenski narodni skupnosti

TRST - Iz Rima še ni nobene niti neuradne novice o letošnjih državnih prispevkih za slovensko manjšino. To nam je ob robu včerajšnje seje deželne posvetovalne komisije za Slovence potrdil direktor deželnega urada za jezikovne in manjšinske skupnosti Giuseppe Napoli. Nobene novice o vsoti, ki naj bi jo Slovenci dobili, nobene novice niti časovnih okvirih, v katerih naj bi ta denar »pripotoval« iz države v deželno blagajno. Obiti niso ravno spodbudni, če pomislimo na lanskoletni zaplet na relaciji Rim-Trst, ki ga je po dolgem prigovarjanju in pritiskih rešila šele vlada Maria Montija. Deželni svet je v sklopu rebalansa vsekakor pooblastil deželno vlado, da slovenskim kulturnim ustanovam anticipira tri milijone evrov državnih prispevkov za leto 2012.

Manjkajoči denar in Primorski dnevnik

Predsednik deželnega odbora Renzo Tondo je že drugič v kratkem času opozoril ministrskega predsednika Montija na hude finančne težave manjšinskih ustanov. Tondo meni, da bi zaostrovanje teh problemov neugodno vplivalo tudi na odnose med Furlanijo-Julijsko krajino in Slovenijo, ki so trenutno zelo dobri.

Predsednik FJK izrecno omenja proračunski rez Berlusconijeve vlade (400 tisoč evrov). Dežela pri lanskim prispevkih tega reza ni upoštevala, ga bo pa letos, če bo Montijeva vlada potrdila redukcijski sklep Berlusconijevega finančnega ministra Giulia Tremontija. Če ne gre drugače, Tondo predlaga, naj država financira manjšinske kulturne ustanove (člen 16 zaščitnega zakona) in razvoj Slovencev v videmski pokrajini (člen 21) z

Predsedstvo posvetovalne komisije FJK za Slovence: od leve Pavel Slamič, Giuseppe Napoli in Luka Vuga

KROMA

denarjem iz zaščitnega zakona, ki je neizkoriščen in ki »čaka« v državni blagajni.

Tondo v svojem pismu izrecno omenja Primorski dnevnik in njegovo hudo finančno stisko. Slednja izhaja iz zamud, s katerimi Rim izplačuje prispevke edinemu slovenskemu dnevniku v Italiji, za krizo časopisa pa je kriva tudi velika negotovost, ki spremlja izvajanje državnega zakona za založniške dejavnosti.

Konferenca in ne politična manifestacija

Predsednik deželnega sveta Maurizio Franz je za 13. oktober v Gorici sklical deželno konferenco o slovenski manjšini, ki je ena od obvez iz deželnega za-

kona za zaščito Slovencev. Konferenca bo temeljila na znanstvenih raziskavah, ki jih je deželni parlament poveril Slovenskemu raziskovalnemu inštitutu (Slori). Pomemben, če že ne najbolj pomemben, bo politični del pobude, o kateri je včeraj razpravljala posvetovalna komisija.

Vsi so tako ali drugače svarili, naj ne bi goriška prireditev postala politična manifestacija ali, še slabše, neke vrste »mimohod« manjšinskih in deželnih politikov. »Dobrodošle so analiza Slorija, konferenca pa mora biti namenjena predvsem prihodnosti,« je dejal Napoli. Nihče noče, da bi se ponovil potek »glavnih stanov« o slovenski manjšini, ki je bil svojčas v Gorici precej podoben kakemu občnemu zboru manjšinske organizacije. Govornikov je bilo preveč in glavnina je predstavila zgodovino in dejavnost svo-

je organizacije, tako da za problemsko obravnavo situacije sploh ni bilo časa.

Drago Štoka (SSk) se boji, da bo na konferenci preveč povablencev in preveč sodelujočih v razpravi, kar bi lahko izjalovilo to sicer zelo pomembno pobudo. Podobno bojazen je izrazil tudi Iztok Furlanič, po katerem smo Slovenci doživeli nič koliko srečanj in konferenc brez pravih zaključkov. Rudi Pavšič (SKGZ) pozdravlja, da je deželna skupščina povabila k sodelovanju Slori, tudi v upanju, da je to začetek daljnoročnega sodelovanja s to raziskovalno ustanovo. Zaključki konference pa morajo biti izrazito vsebinski in politični, je prepričan predsednik SKGZ. Poleg odbornika Elia De Anne bo zato dobrodošla navzočnost na pobudi predsednika Dežele Tonda.

S.T.

DOLINA DUNJE

Kmalu našli oba tržaška izletnika

TRBIŽ - V dolini Dunje so gorski reševalci priskočili na pomoč izletnikoma iz Trsta, ki sta bila v isti skupini pohodnikov, a sta se vsak po svoje izgubila v tamkajšnjem gozdu. Pohodnika po poročanju tiskovne agencije Ansa ne poznata območja, najprej pa se je stik s skupino izgubil eden od dveh, ki se je za trenutek oddaljil, nato pa ni našel poti nazaj do koč Grego. Na telefonu je odtipkal številko 112, karabinjerji pa so nemudoma obvestili gorske reševalce. Osebo so kmalu našli, do koč pa jo je pospremil sam oskrbnik koč.

Zatem pa je klicni center 112 prejel še en klic na pomoč. Drug izletnik iz iste skupine je namreč sam začel iskati pogrešanega prijatelja in se pri tem prav tako izgubil. Druga reševalna akcija je bila precej zahtevnejša od prve, saj so vanjo vključili tudi helikopter civilne zaščite in vodnike službenih psov. Moškemu namreč ni uspelo razložiti, kje se nahaja, ker se je baterija njegovega mobilnega telefona na lepem izpraznila. Po dobrih dveh urah so ga reševalci vsekakor našli v gozdu, na koži je imel nekaj odrgnin zaradi padca. Pospreмили so ga do koč Grego, kjer so ga nestrpno čakali ostali izletniki. V akciji so sodelovali gorski reševalci iz Rablja ter finančna straža s postaje Na Žlebeh.

ZAGOTAVLJANJE OKOLJSKE TRAJNOSTI

ROP ESRR 2007-2013 FINANCIRA SANACIJO IN OBNOVO ONESNAŽENIH OBMOČIJ DRŽAVNEGA INTERESA

POR FESR 2007- 2013
OBIETTIVO COMPETITIVITA'
REGIONALE E OCCUPAZIONE
Friuli Venezia Giulia

V Uradnem listu Furlanije Julijske-krajine št. 30 z dne 25.7.2012 je objavljen razpis za sanacijo in obnovo onesnaženih območij.

Financiranja so namenjena promociji revitalizacije in obnove deželnega ozemlja na podlagi ukrepov za karakterizacijo, analize tveganj, sanacije oz. trajne zaščite in prenove območij.

Vlogo za financiranje lahko predložijo izključno lokalne javne ustanove, javni konzorciji, komisariji, pooblaščenici za socialne, ekonomske in okoljske nujne primere, pristaniške oblasti in konzorciji za industrijski razvoj.

Sredstva iz programa ROP ESRR 2007 –

2013, ki so na razpolago za financiranje ukrepov v okviru tega razpisa, skupaj znašajo 4.859.901,96 evrov.

Prošnje za financiranje, ki se morajo nanašati na eno samo vrsto ukrepa (ukrepi za karakterizacijo območij ali analiza tveganj ali sanacija in prenova območij), je treba dostaviti na naslov:

Avtonomna dežela Furlanija Julijska krajina - Glavna direkcija za okolje, energijo in politike za gorata območja – Služba za urejanje upravljanja z odpadki in onesnaženimi območji, Ulica Giulia št. 75/1, 34126 Trst, najpozneje do **24. avgusta 2012.**

Vso dokumentacijo je mogoče prenesti s spletne strani Dežele www.regione.fvg.it pod razdelkom POR FESR/ROP ESRR (dosegljiv je prek oglasne pasice (banner) na domači strani (home page)).

NALOŽBA V NAŠO PRIHODNOST

FRANKFURT/PARIZ - Medtem ko je Moody's znižala oceno Nemčiji, Nizozemski in Luksemburgu

Dolžniška kriza se pogloblja Spet padec na evropskih borzah

Katalonija včeraj prosila za finančno pomoč centralno vlado v Madridu

FRANKFURT / PARIZ/LONDON / NEW YORK - Kapitalski trgi so še vedno zaskrbljeni zaradi poglobljanja evropske dolžniške krize. Vodilne evropske borze so tako včerajšnje trgovanje sklenile s padcem, znižala se je tudi vrednost skupne evropske valute. Nafta se je medtem podražila. Vlagatelji so bili pesimistični, ker je Moody's spremenil obete za oceno dolgoročnega dolga Nemčije, Nizozemske in Luksemburga iz stabilnih v negativne. Vse tri države imajo trenutno najvišjo oceno Aaa. Agencija se je za ta korak odločila, ker je ocenila, da dolžniška kriza območja evra ogroža tudi najstabilnejše evrske države.

Poleg tega je območje evra julija za beležilo že deseti padec gospodarske aktivnosti v 11 mesecih, število brezposelnih pa se zato povečuje najhitreje v zadnjih dveh letih in pol. Indeks nabavnih medžerjev (PMI), ki ga izračunava analitska hiša Markit, je julija glede na prvo oceno ostal pri 46,4 točke.

Potem ko se je v ponedeljek pritisk trgov na Španijo močno povečal in je zahtevana donosnost na državne desetletne obveznice na sekundarnem trgu preseгла 7,5 odstotka, je Madrid danes na dražbi državnih dolžniških vrednostnih papirjev brez težav zbral 3,05 milijarde evrov svežih sredstev, a se je strošek zadolžitve zvišal. Borza v Madridu je včeraj utrpela skoraj štiriodstotni padec, indeks pa je dosegel najnižjo raven po aprilu 2003.

Medtem bo španska regija Katalonija zaprosila za sredstva iz posebnega državnega sklada, je za radio BBC dejal finančni minister regijske vlade Andreu Mas-Colell. Špekulacije, da bo Španija potrebovala zunanjo pomoč, se stopnjujejo, zahtevana donosnost na španske obveznice se krepi. V Franciji so poudarili, da se Madrid lahko za posojilo obrne na EFSF. Potem ko je Španija oblikovala nov državni sklad, vreden 18 milijard evrov, namenjen pomoči najbolj zadolženim regijam, je včeraj prošnjo za sredstva iz tega sklada napovedala tudi druga največja španska regija, Katalonija. »Trenutni položaj je takšen, da Katalonija nima nobene druge banke kot španske vlade. Takšno je življenje - vsakdo pozna situacijo na trgih,« je izpostavil minister Mas-Colell.

Na vprašanje, ali bo španska vlada sposobna pomagati vsem španskim regijam, je Mas-Colel odgovoril, da je to »dobro vprašanje«. V tej luči je pozval k učinkoviti evropski politiki za razreševanje krize.

Za pomoč španskega državnega sklada je sicer minuli teden zaprosila še regija Valencia, da razmislijo o tem, pa je v nedeljo zvečer sporočil še predsednik regionalne vlade Murcie Ramon Luis Valcarcel. S to idejo naj bi se ukvarjale še štiri regije: Kastilja-La Mancha, Baleari, Kanarski otoki in Andaluzija.

Prav visoka zadolženost španskih regij pa stopnjuje špekulacije, da bo Španija prisiljena zaprositi za splošno pomoč območja evra in Mednarodnega denarnega sklada (dolej je zaprosila za do 100 milijard evrov pomoči za pomoč bančnemu sektorju).

Francoski zunanji minister Laurent Fabius je danes za francosko televizijo France 2 izrazil upanje, da četrto največje gospodarstvo v območju evra te pomoči ne bo potrebovalo. Če pa jo bo, se lahko obrne na začasni sklad za zaščito evra (EFSF) ali Evropsko centralno banko (ECB), je dodal.

Osnredna denarna ustanova območja evra bi sicer lahko pomagala z neposrednim posegom za znižanje stroškov zadolževanja Španije. Zaradi dvoma, da bo španska vlada uspeła obvladati dolg, pa se na sekundarnem trgu še naprej krepi tudi zahtevana donosnost na španske desetletne obveznice. Okoli 15.30 je bila na elektronski borzi MTS pri 7,60 odstotka, kar je 0,08 odstotne točke višje od ponedeljkove zaključne ravni. Povprečna obrestna mera je tako precej nad psihološko mejo sedmih odstotkov, ki po oceni analitikov državam ne omogoča več vzdržnega zadolževanja.

Tudi newyorški Wall Street beleži padec. Industrijski indeks Dow Jones je trenutno pri 12.575 točkah oz. 1,15 odstotka pod izhodiščem, medtem ko se je tehnološki indeks Nasdaq doslej znižal za 0,81 odstotka na okoli 2866 točk. (STA)

Tabla z indeksi na Borzi v Madridu

ANSA

BOLSA DE MADRID				
► Prima de Riesgo:				
Nombre	Último	Dif %	Dif. Anual	
● ESPAÑA	631 ▼	-0,19%	93,56%	
● ITALIA	513 ▼	-0,58%	22,73%	
● PORTUGAL	966 ▲	0,02%	-16,23%	
● GRECIA	2.665 ▲	0,95%	-6,75%	
● IRLANDA	695 ▼	-1,14%	1,91%	
● FRANCIA	98 ▲	2,08%	-14,78%	

RIM - Prisiljeni so ukinjati pomembne storitve

Proti vladnim varčevalnim ukrepom včeraj na ulicah množica županov

RIM - Več sto italijanskih županov je včeraj v Rimu protestiralo zaradi varčevalnih ukrepov vlade premiera Maria Montija, ki do leta 2014 predvideva zmanjšanje izdatkov v javni upravi za 26 milijard evrov. Tako bi bile občine v prihodnjih letih prikrajšane za okoli dve milijardi evrov. Župani, ki so se jim pridružili tudi predsedniki sodišč in odvetniki, so se kot po napovedih zbrali pred italijanskim senatom, nato pa so se sešli s predsednikom senata Renatom Schifanijem in ministrom za odnose s parlamentom Pierom Giardo.

Kar nekaj italijanskim občinam zaradi varčevalnih ukrepov grozi bankrot, opozarja Graziano Delrio, predsednik italijanskega združenja občin (ANCI). Zaskrbljen je tudi rimski župan Gianni Alemanno, saj so zaradi pomanjkanja denarja prisiljeni ukinjati pomembne storitve oziroma občane obremeniti s še višjimi davki.

Protestu so se pridružili tudi župani občin iz severne italijanske dežele Emilia Romagna, ki sta jih letos prizadela dva huda potresa. Vlado pa pozivajo k finančni pomoči pri po-

Med včerajšnjo demonstracijo v Rimu

ANSA

pravilu potresne škode. Drastični ukrepi v javni upravi pod vprašaj postavljajo tudi septembrski začetek šolskega leta, pravijo v Zvezi italijanskih pokrajin (UPI). Zaradi vladnih fi-

nančnih rezov namreč ni mogoče zagotoviti delovanja šol, kar bi morali vzeti skrajno resno, pa opozarja predsednik italijanske pokrajine Potenza Piero Lacarozza.

DAMASK - »V primeru napada iz tujine«, kot pravi Asadov režim

Zaskbljenost ob možnosti uporabe kemičnega orožja

DAMASK - Potem ko je režim sirskega predsednika Bašarja al Asada izrazil pripravljenost uporabiti kemično orožje, če bi bila Sirija napadena iz tujine, se je strah pred tem smrtonosnim orožjem še okrepil ob novici, da je vojska kemično orožje preselila na letališča ob mejah države. »Znotraj Sirije zelo dobro vemo, kje se nahaja to orožje. Asad je dal nekaj orožja in opreme za uporabo kemičnih sestavin preseliti na letališča ob mejah,« je v sporočilu zapisala Svobodna sirska vojska (FSA). Kot je še navedla, so orožje preselili zaradi pritiskov mednarodne skupnosti, ki je večinoma pozvala Asada k odstopu.

»Glede na naše podatke je začel režim svoje zaloge orožja za množično uničevanje preseljevati pred več meseci z namenom, da bi okrepil pritisk na regijo in mednarodno skupnost,« navaja FSA. Vendar je po njenih navedbah skoraj nemogoče, da bi režim to orožje uporabil proti sosednjemu Izraelu. Ta je javno že izrazil zaskrbljenost nad usodo velikih za-

log sirskega kemičnega orožja. »Režim, ki že tri desetletja proti Izraelu ni izstrelil niti enega naboja, verjetno proti tej državi tudi ne bo uporabil kemičnega orožja,« so prepričani pri FSA.

Sirska vlada je v ponedeljek sporočila, da kemičnega orožja ne bo uporabila proti svojim civilistom, temveč ga je pripravljena uporabiti le v primeru napada iz tujine. Zaradi burnih mednarodnih odzivov je medtem svoje izjave že nekoliko spremenila. Predstavniki sirskega zunanjega ministrstva Džihad Makdisi je namreč po poročanju sirske državne televizije v torek zatrdil, da Sirija ne bi nikoli uporabila kemičnega in biološkega orožja.

Iz Izraela so nato sporočili, da je sirska kemično orožje za zdaj pod nadzorom Asadovega režima. »Sirski režim se sedaj bori za svoj obstoj, vendar je kemično orožje in orožje za množično uničevanje kljub temu pod popolnim nadzorom režima,« je dejal predstavnik izraelskega obrambnega

ministrstva Amos Gilad, ki poročilom sirske upornikov o selitvi orožja blizu mej ni pripisal večje teže.

Sirska opozicija je medtem v torek sprva potrdila, nato pa zanikala, da bi v primeru odstopa predsednika Asada sprejela politični prehod, ki bi ga začel vodil predstavnik sedanjega režima.

»Strinjali bi se z Asadovim odstopom in prenosom njegovih pristojnosti na predstavnika režima, ki bi vodil prehodno obdobje - tako kot se je to zgodilo v Jemnu,« je sporočil predstavnik Sirskega nacionalnega sveta (SNC) George Sabra. O tem, kdo bi lahko vodil politični prehod v Siriji, Sabra ni želel podrobneje govoriti. Dejaj je, da ima Sirija domoljubne osebnosti, ki bi lahko prevzele to vlogo, tako v režimu kot med častniki sirske vojske.

A je tiskovna predstavnica SNC Basma Kodmani nato zanikala, da bi ta pristal na sodelovanje v vladi narodne enotnosti pod vodstvom predstavnika sedanjega režima. (STA)

Palermski tožilci zahtevajo proces za obtožene pogajanj med mafijo in državo

PALERMO - Tožilška skupina, ki jo koordinira tožilec Antonio Ingroia je včeraj formalno zahtevala proces za dvanajst obtožencev v preiskavi o pogajanju med državo in mafijo. V skupino obtoženih sta mafijska voditelja Toto Riina in Bernardo Provenzano, častnika preiskovalne komisije karabinjerev Ros Mario Mori in Antonio Subranni, nekdanji minister za notranje zadeve Nicola Mancino in senatorja Marcello Dell'Utri in Calogero Mannino.

Po rekonstrukciji palermskih tožilcev je leta 1992 začel pogajanja z mafijsko organizacijo Cosa nostra bivši demokršćanski minister Calogero Mannino, ker se je bal, da ga bodo umorili. Potem naj bi pogajanja med vrhom države in mafijo nadaljevali karabinjerji Ros potom nekdanjega župana Vita Ciancimina. Po letu 93 pa naj bi si mafija izbrala drugega referenta v institucijah države in to naj bi bil senator Marcello Dell'Utri.

Po sledeh Mone Lize

FIRENCE - Italijanski arheologi so v sklopu izkopavanj v nekdanjem samostanu v Firencah, s katerimi želijo odkriti identiteto ženske, ki je italijanskemu umetniku Leonardo da Vinciju pozirala za znamenito sliko Mona Liza, včeraj odkrili dobro ohranjeno človeško okostje, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Arheologi so sicer v lovu za posmrtnimi ostanki Lize Gherardini, florentinske plemkinje, ki naj bi bila Leonardu model za sliko, odkrili več človeških okostij.

Po besedah Silvana Vincetija, ki vodi ekipo italijanskih arheologov, je to najnovejšo odkritje še posebej vznemirljivo, čeprav bodo potrebni še dodatni testi, ki bodo razkrili identiteto pokojnikov. »Dejal bi, da smo prišli do res vznemirljivega dela raziskave,« je po poročanju AFP dejal Vinceti.

Skupina arheologov je pod novimi cementnimi tlemi v nekdanjem samostanu začela izkopavati lani, ko so tedaj odkriti dokumenti potrdili, da je Liza Gherardini, žena premožnega florentinskega trgovca Francesca del Gioconda po mozevi smrti živela v samostanu in da sta zanjo skrbeli njeni hčerki, ki sta bili nuni.

Portret naj bi pri umetniku naročil del Giocondo in čeprav je za to le malo dokazov, večina umetnostnih zgodovinarjev verjame, da je bila Gherardinijeva umetniku model za sliko. Ta je nastala med letoma 1503 in 1506, danes pa jo hranijo v pariškem muzeju Louvre.

ZLATO
(999,99 %) za kg
42.058,89 € **+45,30**

SOD NAFTE
(159 litrov)
88,67 \$ **+0,19**

EVRO
1.2089 \$ **-0,10**

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
24. julija 2012

valute	evro (povprečni tečaj)	24.7.	23.7.
ameriški dolar	1,2089	1,2105	
japonski jen	94,63	94,72	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
češka krona	25,539	25,579	
danska krona	7,4392	7,4396	
britanski funt	0,77850	0,77980	
madžarski forint	288,93	288,34	
litovski litas	3,4528	3,4528	
latvijski lats	0,6962	0,6962	
poljski zlot	4,2133	4,4968	
romunski lev	4,6388	4,6240	
švedska krona	8,4215	8,4508	
švicarski frank	1,2010	1,2010	
norveška krona	7,3720	7,3810	
hrvaška kuna	7,5020	7,5028	
ruski rubel	39,6240	39,4914	
turška lira	2,2105	2,2043	
avstralski dolar	1,1754	1,1784	
braziljski real	2,4710	2,4698	
kanadski dolar	1,2307	1,2314	
kitajski juan	7,7199	7,7303	
indijska rupija	67,8430	67,7560	
južnoafriški rand	10,2830	10,2454	

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
faks 040 7786339
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

ZAHODNI KRAS - Na ozemlju devinsko-nabrežinske občine

Obrtno-proizvodna cona med Križem in Nabrežino

Hale in dejavnosti na 34 tisoč kvadratnih metrih površine - Brez stanovanjskih gradenj

Na ozemlju devinsko-nabrežinske občine med Nabrežino in Križem načrtujejo novo obrtno-proizvodno cono. Pobudnik projekta je avtoprevozniško podjetje Cossutta, ki je svojčas »prekriilo« tamkajšnji kamnolom in na območju uredilo parkirišča za tovornjake in delavnice za njihovo servisiranje. Križani in Nabrežinci poznajo to področje kot območje SMAT (Società marmifera Aurisina Trieste), po podjetju, ki je dolgo let upravljalo in izkoriščalo tamkajšnjo »javo«. Nekdanji kamnolom sedaj prekriva trava.

Nove proizvodne dejavnosti naj bi se razvile na 34 tisoč kvadratnih metrih skupne površine, od katerih 5.600 kv. metrov pod streho. Sedanjim 1.200 kv. metrov prekritih površin naj bi se pridružile nove na površini 4.400 kv. metrov, piše v podrobnostnem načrtu, ki ga je pobudnik predložil Občini Devin-Nabrežina. Iz dokumentov kaže, da se načrtujejo obrtne, industrijske in tudi komercialne dejavnosti (manjši nakupovalni center), izključene pa so nove stanovanjske gradnje. Nova občinska uprava vsekakor jih ne bi dovolila, kot je med volilno kampanjo napovedal sedanjí župan Vladimir Kukanja, po mnenju katerega se je med Križem in Nabrežino itak že preveč gradilo, del novih gradenj pa čaka na kupce. Če bo obrtno-proizvodna cona kdaj zažive-la, bo načrt še bolj urbanistično pohenotil Križ in Nabrežino na ozemlju devinsko-nabrežinske uprave. S časom se bo vzdolž pokrajinske ceste Opčine-Sesljan razvilo eno samo zelo dolgo naselje.

Podžupan Massimo Veronese bo urbanistično-prostorski načrt za omenjeno območje predstavil občanom na jutrišnjem srečanju, ki bo z začetkom ob 20.uri v Gruzni rojstni hiši (ali Kamnarski hiši) v Nabrežini. Načrt bo na ogled do 14. avgusta na županstvu v Nabrežini, do takrat bodo občani in t.i. zainteresirana javnost (društva, krožki itd.) lahko tudi vložili pripombe in pritožbe.

V Nabrežini bo jutri zvečer sicer tekla beseda o dveh urbanističnih načrtih, ki bosta po odobritvi v občin-

Območje nad nekdanjim kamnolomom SMAT med Križem in Nabrežino, na katerem načrtujejo obrtno-proizvodno cono

KROMA

skem svetu postala sestavni del splošnega prostorskega (regulacijskega) načrta. Poleg o kriško-nabrežinskem bo govor še o stanovanjskem načrtu v Devinu (v bližini nekdanje prodajalne pohošstva Arcobaleno). Zasebniki tam načrtujejo šest rezidenčnih gradenj in tudi stavbo za trgovske namene, v podrobnostni načrt sta vključeni tudi dve cestni krožišči (za naselje Devin in za Črničje), Občina pa bo tudi vzela v pretres načrt za ureditev »zelene« površine oziroma manjšega parka.

Pred krajšim avgustovskim premorom čaka župana Kukanjo ter občinski odbor in svet torej še precej dela. Danes zjutraj bo občinska skupščina vzela v pretres okoljevarstveni načrt nove hitre železnice Trst-Ronke (predložili sta ga družba RFI in deželna uprava), ki ga je pristojna občinska komisija že soglasno zavrnila, enako stališče se napoveduje tudi danes. Uvodno poročilo o hitri železnici bo prebral podžupan in pristojni odbornik Veronese, pred sklepnim glasovanjem pa bo stališče Občine še enkrat pojasnil župan Kukanja.

PROMETNICE - Hitra železnica

Riccardi družbi RFI: upoštevajte občine

Deželni odbornik Riccardo Riccardi je včeraj pozval družbo RFI (Rete ferroviaria italiana), da pri načrtovanju nove železnice med Ronkami in Trstom kolikor je mogoče upošteva predloge in pripombe posameznih občin. Odbornikov poziv prihaja, potem ko so zainteresirane občinske uprave izrazile velike pomisleke ne samo nad načrtom za novo progo, temveč tudi nad okoljevarstvenim postopkom za železnico. »Dežela še naprej podpira novo železnico, od družbe RFI pa si želi več razumevanja za stališča občin,« je dejal odbornik Furlanije-Juljske krajine. V deželni vladi so očitno prišli do spoznanja, da železnice (glej dogajanja v

Dolini Susa v Piemontu) ne bo mogoče graditi brez konsenza občinskih uprav in torej domačega prebivalstva.

S hitro železnico se je včeraj ukvarjala pristojna komisija tržaškega občinskega sveta, ki je vzela na znanje podporo načrtu s strani občinske uprave župana Roberta Cosolinija. Predsednik občinskega sveta Iztok Furlanič upa, da bo občinska skupščina o tem kočljivem vprašanju razpravljala v soboto (zadnji dan zakonskega roka, ki ga je postavila Dežela), to pa se po težko zgodilo, saj se morajo o zadevi predhodno opredeliti vsi rajonski sveti. Sinoči je o tem razpravljal vzhodnokraški sosvet.

Kocijančič: Zakaj Passera in Tondo zagovarjata gradnjo plinskega terminala?

Kako je mogoče, da sta deželni predsednik Renzo Tondo in deželni podpredsednik Luca Ciriani nklonjena gradnji plinskega terminala v Žavljah, ko pa je še v teku storitvena konferenca, ki bi lahko ponovno postavila v ospredje vse pomanjkljivosti in nedorečenosti projekta družbe Gas Natural? To vprašanje je na deželno upravo naslovil vodja svetniške skupine Mavrične levice v deželnem svetu Igor Kocijančič, ki Tonda tudi sprašuje, zakaj niso nikdar vzeli v pretres alternativnih rešitev, ki so jih predstavili različni subjekti, kot je naravovarstvena organizacija Legambiente ali tehnično omizje o uplinjevalniku. Kocijančič pri tem ugotavlja, da so besede ministra Corrada Passera, češ da bodo nova delovna mesta in da bodo občani plačevali manj za plin, neresnične in da je to potrdila tudi sama Gas Natural. Tonda pa je tudi očital, da ne upošteva negativnih mnenj treh občinskih svetov, pokrajinskega sveta in Republike Slovenije.

Prometni načrt: Zveza levice proti tržaški občinski upravi

Pokrajinski tajništvi Stranke komunistične prenov in Stranke slovenskih in italijanskih komunistov sta glede novega prometnega načrta v tiskovni noti očitali tržaški občinski upravi, da gre dejansko svojo pot ob neupoštevanju mnenja občanov. Zveza levice se nanaša konkretno na novosti v Ul. Giulia, kjer naj bi poleg novega krožišča na Trgu Volontari Giuliani nastal »srednji pas«, namenjen za javni prevoz. To naj bi bila eksperimentalna rešitev, toda Zveza levice ugotavlja, da naj bi bilo v osnutku prometnega načrta to predvideno kot dokončna rešitev. Zveza levice je ob tem spomnila, da so v zadnjih mesecih zbrali več kot 700 podpisov ljudi, ki nasprotujejo temu projektu.

Težave na Trgu Libertà

Rajonski svetnik Severne lige v 6. rajonskem sosvetu Adriano Ostrouška zahteva od tržaške občinske uprave, da poostri nadzor na Trgu Libertà. Številni so bili namreč pozivi občanov, ker je na tem območju vedno več ljudi brez stalnega bivališča, pa tudi ljudi, ki pijančujejo, pravi Ostrouška.

OBČINA TRST - Za bolnišnice, supermarkete, menze in javne lokale

Sivi zabojniki z rjavim pokrovom za biološko razgradljive odpadke

Tržaška občinska uprava bo prihodnji teden v sodelovanju s podjetjem Acegas-Aps namestila v mestu približno 150 novih zabojnikov, namenjenih za biološko razgradljive odpadke. Ti zabojniki bodo sive barve in z rjavim pokrovom in bodo izključno za bolnišnice, trgovine, javne lokale, supermarkete, menze in splohistista podjetja, ki proizvajajo veliko količino biološko razgradljivih odpadkov. Zaradi tega bo tudi mogoče te zabojnike odpreti le s ključem, ki ga bo občinska uprava posredovala lastnikom oziroma upraviteljem posameznih lokalov.

Pobuda je v okviru prizadevanj občinske uprave za postopno uvajanje ločenega zbiranja odpadkov v tržaški občini, je povedal na včerajšnji predstavitveni tiskovni konferenci občinski odbornik za okolje Umberto Laurení ob udeležbi občinske odbornice Elene Pelaschiar in predstavnikov družbe Acegas-Aps. To je pomemben korak, saj ne gre pozabiti, da je v povprečju 25 odstotkov odpadkov biološko razgradljivih, je povedal Laurení.

Občinska uprava je pripravila kampanjo za ločeno zbiranje odpadkov

Zabojnike bo Acegas-Aps praznil dva- do trikrat tedensko, načelno pa bodo postavljeni blizu že obstoječih zabojnikov za odpadke. Uporabniki bodo razpolagali, kot rečeno, s ključem, na zabojnike pa bodo lahko napisali svoje ime oziroma ime podjetja. Zabojnike bodo prali povprečno vsak mesec,

odpadke pa bodo morali uporabniki dati v zabojnike v posebnih vrečah.

Občinska uprava računa, da bodo letno zbrali približno tisoč ton odpadkov, ki jih bodo prevažali v nek center v kraju Maniago blizu Pordenona, ki je specializiran v ravnanju z biološko razgradljivimi odpadki.

OPČINE - Termoelektrarna na biomaso

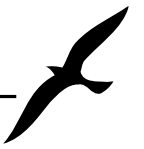
Gabrovec zahteva presojo vpliva na okolje

Deželni svetnik Slovenske skupnosti Igor Gabrovec je za tokratno zasedanje deželnega sveta pripravil svetniško vprašanje za hiter odgovor v zvezi s pobudo družbe Iniziativa Industriali Triestine srl, ki načrtuje gradnjo termoelektrarne na biomaso na Opčinah. V centrali, ki naj bi imela 37 MW moči, bi sežigali predvsem palmovo olje, ki je vse prej kot okolju prijazno gorivo.

Gabrovec poudarja, da je načrt že od vsega začetka naletel na neodobranje domačinov, ki so upravičeno vznemirjeni. Projekt je ekonomsko vprašljiv, na več mestih je pomanjkljiv in tudi tehnološko zastarel. Priznana ameriška ustanova za varstvo okolja je že zdavnaj črtala palmovo olje s seznama biogoriv. Pričakovati je, da se bo temu prilagodila tudi EU, saj je na dnevnem redu Evropskega parlamenta kar nekaj zakonskih osnutkov. Obenem moramo upoštevati nezanemarljive posledice, ki bi jih imelo prevažanje

60.000 ton goriva letno iz Slonokoščene obale v tržaško pristanišče, od koder bi ga predvidoma s tovornjaki vozili na Opčine. Izbrano območje – nadaljuje Gabrovec v premisah svojega svetniškega vprašanja – je gosto naseljeno, poleg tega pa se nahaja tik ob evropsko zaščitenej conah Natura 2000 in državne meje. Mar ne bi morali o tem obvestiti Slovenijo? Predstavnik SSK se obenem sklicuje na dejstvo, da je izbrano področje že onesnaženo od preteklih industrijskih dejavnosti, česar pa se v projektu ne omenja, kaj šele da bi bila predvidena potrebna bonifikacija. Na vsa ta odprta vprašanja je že jasno opozorilo tudi uradno mnenje vzhodnokraškega rajonskega sveta.

Zaradi vseh navedenih dvomov in pomanjkljivosti deželni svetnik SSK zahteva od deželne uprave, naj načrt usmeri v postopek o natančni presoji vpliva na okolje, v katerega bi bilo koristno in dolžnostno vključiti tudi sosednje občine v Sloveniji.

DELO - Demonstracija deželnih panožnih sindikatov Cgil, Cisl in Uil pred tržaško prefekturo

Protest javnih uslužbencev zaradi krčenja javnih izdatkov

Zaradi t.i. »spending review« rimske vlade naj bi v FJK več sto ljudi izgubilo službo

Približno 300 javnih uslužbencev iz vse dežele Furlanije-Juljske krajine je včeraj dopoldne demonstriralo pred tržaško prefekturo proti krčenju javnih izdatkov, za katere se je odločila italijanska vlada. Kot je znano, predvideva t.i. »spending review« vrsto varčevalnih ukrepov, katerih namen je zmanjšati stroške v javni upravi oziroma smotrnejše uporabljati javni denar. Še predvsem zaskrbljeni so zaradi tega ravno javni uslužbenci, po mnenju katerih bo mnogo ljudi izgubilo delovno mesto.

Na Velikem trgu so zato včeraj protestirali številni javni uslužbenci iz vse dežele. Demonstracijo so priredili deželni in pokrajinski panožni sindikati Cgil, Cisl in Uil, po mnenju katerih bo več sto ljudi ob službo, poleg tega pa bodo obubožane storitve za občane. Deželni tajniki Fp-Cgil, Fp-Cisl in Uil-Fpl Mafalda Ferletti, Pierangelo Motta in Luciano Bressan so še zlasti obtožili vlado, da pri krčenju ne upošteva specifik različnih javnih uprav, saj so npr. ponekod že krčili delovna mesta, drugod pa ne. V deželi FJK pa naj bi zdaj krčili delovna mesta domala povsod, tako v zdravstvu kot v javnih službah, na sodiščih ali v matičnih uradih. Kot je poudarila pokrajinska tajnica sindikata Fp-Cgil Rossana Giacaz, bodo občane še najbolj prizadeli krčenja v zdravstvu.

Deželni tajniki sindikatov Fp-Cgil, Fp-Cisl in Uil-Fpl so zato včeraj posredovali pismo tržaškemu prefektu Alessandru Giacchetti. V njem zahtevajo, naj italijanska vlada pusti nespremenjeno število javnih uslužbencev v deželi FJK.

Protest javnih uslužbencev pred tržaško prefekturo

KROMA

VREME - V ponedeljek v Trstu in okolici

Burja podirala drevesa

Veliko dela za tržaške gasilce, na pomoč so jim priskočili prostovoljci civilne zaštite

Močna burja je v prejšnjih dneh pošteno zaposlila gasilce, mestne redarje in tudi prostovoljce civilne zaštite, ki so priskočili na pomoč. Veter je namreč marsikje lomil veje in razmetaval najrazličnejše predmete - od strešnikov in kosov ometa do stolov ter parkiranih motornih koles. Pod silo burje pa je padlo na tla tudi več dreves in ponekod (na primer pri tržaškem ljudskem vrtu) so debela in veje poškodovale avtomobile. Večja vrba je padla tudi pri kontovelski mlaki.

V ponedeljek je deželni operativni center civilne zaštite aktiviral tudi tržaško občinsko skupino prostovoljcev, in sicer na prošnjo tržaškega pokrajinskega poveljstva gasilcev. Dve skupini s po šestimi prostovoljci sta v prvi vrsti pomagali gasilcem pri odstranjevanju vejevja in dreves ob cestah, civilna zaščita je sodelovala v enajstih intervencijah.

Drevesa so poškodovala tudi avtomobile

OBČINA TRST

SV. ALOJZIJ - Pripor Prestopnik tokrat kradel v pekarni

Pri Sv. Alojziju je policija v ponedeljek zvečer zalotila in aretirala starega znanca - serijskega prestopnika Igorja Amodea, ki je vlomil v pekarno ter ukradel denar in živilske izdelke. 36-letni Tržačan je zvečer poskusil odpreti zaklenjena vrata pekarnice v Ul. Aldegardi, nakar mu je potrpljenje pošlo in je razbil šipo na vratih ter zlezal v notranjost. Opazila ga je domačinka, ki je poklicala policijo. Policisti so zlikovca zasacili, pri sebi je imel torbo z ukradenim denarjem, razno hrano in vlomilskim orodjem. Odvedli so ga v tržaški zapor.

Amodea so lani večkrat pridržali (januarja je pobegnil iz hišnega pripora, v mestnem središču se je stregel s karabinerji, pri Sv. Ivanu pa je bil vpleten v razne rop). Pred štirimi leti je poskusil ukrasti prostovoljne prispevke v stolnici sv. Justa, pred petimi leti pa je na Trgu Oberdan nevarno vihtel težko verigo in ščuval psa pasme pitbull proti mimoidočim. Z verigo je tudi pretepel mestnega redarja, obsojen pa je bil še zaradi sodelovanja pri povzročitvi poplave v poštnem uradu v Ulici S. Anastasio.

POLICIJA - Oboroženi rop v lekarni Ai due mori na Velikem trgu

Roparji naj bi v ponedeljek »divjali« tudi pri ljudskem vrtu

DANIELE BERTOCCHI

FABRIZIO GRUM

MASSIMILIANO VISCIDO

Roparji, ki so v ponedeljek z noži napadli lastnika lekarnice Ai due mori na Velikem trgu, so po domnevah policije istega dne poskusili okraستي žensko v Ulici Marconi, v bližini tržaškega ljudskega vrta. Storilci niso bili zakrinkani, njihove obraze so preiskovalcem opisali razni trgovci in drugi občani. Kvestura je medijem poslala fotografije 25-letnega Sesljanca Danieleja Bertocchija, 42-letnega Tržačana Fabrizia Gruma in Tržačana Massimiliana Viscida. Očividci, ki so prisostvovali do-

godku v Ulici Marconi, naj čim prej obvestijo policijo. Poziv velja tudi za žrtev napada, ki je takoj po dogodku odšla, tako da njena istovetnost ni znana.

V ponedeljek ob 18.30 so Bertocchi, Viscido in Grum stopili v lekarno na Velikem trgu in zahtevali denar. Vihteli so nože, lekarnarja pa so celo ranili - porezali so ga po licu in roki. Kmalu so prispeli policisti in vnel se je pretep, ki je potekal tako v lekarni kot zunaj nje, pri zadnjih vratih. Med prerivanjem so policisti vse

NABREŽINA Krvne analize odslej izključno po naročilu

Zasebna klinika »Pineta del Carso« v Nabrežini od meseca aprila dalje opravlja krvne analize in dostavo krvnih vzorcev po naročilu. V preteklih mesecih je bilo mogoče te storitve koristiti tudi brez predhodnega naročila. Z julijem neupoštevanje tovrstne prakse pa ni več mogoče, saj bodo predhodna naročila vedno obvezna. Sodelovanje med laboratorijem za klinično kemijo in Deželno zdravstveno službo poteka zgolj na podlagi predhodnih naročil. S klicem na telefonsko številko 040-3784106 lahko zainteresirani od ponedeljka do petka, med 12. in 14. uro, izberejo skupaj z operaterjem datum in uro, ki jim bi najbolj ustrezala. Kot je bilo že predhodno objavljeno, je postal nov način poslovanja neizbežen. Zaradi zagotavljanja boljših in bolj kakovostnih storitev je bilo potrebno racionalizirati dostop do sprejemnice, kar bo posledično zmanjšalo čakalne vrste.

Drevi Andrejka Možina Quintet v Zgoniku

Po uspešnem koncertu mladinskega češkega zbora Domino pri štirni v Gabrovu, vabi Občina Zgonik **danes** ob 21. uri spet k štirni, tokrat tisti v Zgoniku, k Frušovci. Nastopila bo skupina Andrejka Možina Quintet in koncert bo priložnost za predstavitev nove zgoščenke - Zarja, ki je izšla lani jeseni 2011. Skupino sestavljajo kontrabasistka Rosa Brunello, kitarist Nicola Privato, bobnar Igor Cecchini, violinist Sebastiano Frattini in seveda violončelistka in pevka Andrejka Možina, ki je tudi avtorica vseh skladb. To je jazz skupina glasbenikov iz Veneta in Furlanije - Juljske krajine, v nekoliko atipični zasedbi. V primeru slabega vremena bo koncert v prostorih kmetije Žigon v Zgoniku. Koncert prireja zgoniška občinska uprava v sodelovanju s KD Rdeča zvezda iz Saleza in ob podpori Pokrajine Trst.

Pozdrav soncu, preden tone

V okviru pobude Trieste Estate 2012 bo drevi ob 20.26 na pomolu Audace predstava Al sogno della stella - tableau vivant di celebrazione al tramonto. Gre za nekaj pozdrav soncu preden tone v morje. Sledil bo sprehod po mestnem središču z Luco Bellocchijem.

Simba...ticamente v Miljah

Na Marconijevem trgu v Miljah bo drevi ob 21. uri spet novo srečanje iz niza Milje pod zvezdami - Poletni pust. Na pobudo združenja Persemprefioi bo zaživela glasbena komedija Simba...ticamente prosto povzeta po risanki Levji kralj.

Kratkometražni na Trgu Verdi

Pobude iz niza Trieste Estate 2012 bodo drevi zaživele tudi na Verdijevem trgu v Trstu, kjer bodo ob 21. uri predvajali 18 najlepših kratkometražnih filmov, ki so jih posneli mladi filmarji za natečaj Taglia corti summer edition. Strokovna žirija jih bo ocenila in nagradila.

Otroci vabljeni v knjižnici

Pred nami sta še dve juljski srečanja za otroke v knjižnicah Quarantotti Gambini (Sv. Jakob) in Stelio Mattioni (Naselsje sv. Sergija). V slednji bo danes ob 16.30 delavnica kreativnega kuhanja za najmlajše s igralko Ornello Serafini, jutri pa bo ob 17.30 posvečeno potovanju s pravljicami. Udeležbo je treba potrditi (Quarantotti Gambini 040/0649556, Mattioni 040/823893).

Razstava Paola Polenghija

V Občinski galeriji na Velikem trgu 4 bodo jutri ob 19. uri odprli razstavo Sensi Paola Polenghija. Gre za serijo skulptur, sad umetnikovih sanj in percepcij o svetu žensk. Veliko je ženskih glav z nežnimi potezami. V zadnjih letih se je preizkusil tudi v lesenih izdelkih. Razstava bo na ogled do 15. avgusta, vsak dan od 10. do 13. in od 17. do 20. ure.

Tržaške plaže in kopališča

Knjižarna Minerva in založba Lint vabita jutri v kopališče Ausonia ob 11. uri, kjer bodo predstavili publikacijo Marca Zanettovicha Spiagge e stabilimenti balneari di Trieste - La guida piu' completa da Duino a Muggia. Z avtorjem se bo pogovarjala novinarka in pisateljica Liliana Bamboschek, Zanettovich in Valentina Danelon pa bosta hkrati poskrbela za glasbeno kuliso.

Soočenje spominov v soboto v palači Gopčević

Združenje Salaam - otroci oljke prireja v soboto srečanje z naslovom Soočenje spominov. Ob 17. uri bo v dvorani Bobi Bazlen palače Gopčević na sporedu soočenje, ki ga bosta sooblikovala izraelski aktivist in novinar Lior Volnejc in direktor Inštituta za arabske študije in Ljubljani Jaber M. R. Elmasry.

OBČINA ZGONIK
PROVINCIA di TRIESTE

Občina Zgonik ob podpori Pokrajine Trst ter v sodelovanju s KD Rdeča zvezda

danes, 25. julija 2012, ob 21. uri
pri vodnjaku v Zgoniku - Frušovca

jazz koncert skupine

ANDREJKA MOŽINA QUINTET

Vljudno vabljeni!

V primeru slabega vremena
bo koncert v prostorih kmetije Žigon.

Včeraj danes

Danes, SREDA, 25. julija 2012
JAKOB

Sonce vzide ob 5.41 in zatone ob 20.42
- Dolžina dneva 15.01 - Luna vzide ob 22.51 in zatone ob 23.28

Jutri, ČETRTEK, 26. julija 2012
ANA

VREMEVČERAJ: temperatura zraka 25,8 stopinje C, zračni tlak 1015,4 mb raste, vlaga 43-odstotna, veter 18 km na uro, vzhodnik, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 25 stopinj C.

Lekarne

Od ponedeljka, 23., do sobote, 28. julija 2012
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30
Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Trg Cavana 1 - 040 300940, Miramarski drevored 117 - 040 410928, Boljunec - 040 228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Trg Cavana 1, Miramarski drevored 117, Ul. Oriani 2, Boljunec - 040 228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Oriani 2 - 040 764441.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Loterija 24. julija 2012									
Bari	40	35	11	6	60				
Cagliari	27	15	59	90	43				
Firenze	85	58	2	57	54				
Genova	46	62	59	65	55				
Milan	85	60	72	31	53				
Napoli	25	87	32	88	16				
Palermo	6	26	90	73	37				
Rim	47	44	68	87	8				
Turin	25	68	81	21	49				
Benetke	34	89	12	55	41				
Nazionale	82	81	73	14	36				

Super Enalotto Št. 88									
2	45	55	77	84	88	jolly	65		
Nagradni sklad							1.993.231,01 €		
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot							16.567.764,85 €		
1 dobitnik s 5+1 točkami							398.646,20 €		
11 dobitnikov s 5 točkami							27.180,43 €		
1.044 dobitnikov s 4 točkami							295,17 €		
37.768 dobitnikov s 3 točkami							16,07 €		

Superstar 7									
Brez dobitnika s 6 točkami									
Brez dobitnika s 5+1 točkami									
Brez dobitnika s 5 točkami									
4 dobitniki s 4 točkami							29.517,00 €		
206 dobitnikov s 3 točkami							1.607,00 €		
3.322 dobitnikov z 2 točkama							100,00 €		
21.778 dobitnikov z 1 točko							10,00 €		
45.683 dobitnikov z 0 točkami							5,00 €		

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.45, 21.00 »Biancaneve e il cacciatore«.

ARISTON - Poletna Arena: 21.15 »La kryptonite nella borsa«.

CINECITY - 16.30, 20.00, 22.15 »Contraband«; 16.20, 19.05, 21.50 »Amazing Spider-Man«; 18.25, 21.10 »Amazing Spider-Man 3D«; 16.30 »Lorax - Il guardiano della foresta«; 16.30, 17.25, 18.20, 19.15, 21.00, 22.00 »Biancaneve e il cacciatore«; 16.30 »Freerunner - Corri o muori«; 16.40, 20.00, 22.15 »La leggenda del cacciatore di vampiri 3D«; 16.30, 19.00, 21.30 »Marina Abramović - The artist is present«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Cena tra amici«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.15, 20.00, 21.45 »I colori della passione«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 17.45, 19.50, 22.00 »Biancaneve e il cacciatore«; 16.20 »Lorax - Il guardiano della foresta«.

KOPER - PLANET TUŠ - 15.20, 16.10, 17.30, 18.20 »Ledena doba 4 3D (sinhro.)«; 15.10, 17.20, 19.30, 21.40 »Ledena doba 4 (sinhro.)«; 19.40, 20.30 »Neverjetni Spider Man 3D«; 16.50, 18.50, 20.50 »Mrha«; 16.40, 21.00 »Rock za vse čase«; 18.15 »Poslednja postaja«; 16.05, 18.30, 20.40 »Ledena doba 4«.

LJUDSKI VRT - 21.15 »Tre uomini e una pecora«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 22.15, 22.15 »Contraband«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »La leggenda del cacciatore di vampiri«; Dvorana 3: 16.30, 18.45, 21.00 »Il cammino per Santiago«; Dvorana 4: 16.30, 20.05, 22.15 »The amazing Spider-Man«; 18.40 »Il dittatore«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.20, 19.45, 22.00 »Biancaneve e il cacciatore«; Dvorana 2: 17.30, 20.00, 22.00 »Il cacciatore di vampiri 3D (dig.)«; Dvorana 3: 18.30, 21.30 »The Amazing Spider-Man 3D (dig.)«; Dvorana 4: 17.40, 19.50, 22.00 »Una cena tra amici«; Dvorana 5: 17.20, 19.50, 22.00 »Contraband«.

Šolske vesti

DRŽAVNI IZOBRAŽEVALNI ZAVOD Jožef Stefan obvešča, da bodo v poletnih mesecih julija in avgusta uradi ob sobotah zaprti.

NA ZAVODU ŽIGE ZOISA bodo julija in avgusta uradi ob sobotah zaprti. Urnik tajništva med tednom: 8.00-12.30.

NIŽJA SREDNJA ŠOLA IGO GRUDEN iz Nabrežine obvešča, da bo šola zaprta ob vseh sobotah v juliju in avgustu.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO NA OPČINAH (Nanoški trg 2, tel. 040-211119) sporoča, da bo tajništvo v četrtek, 16. in v petek, 17. avgusta, zaprto.

Izleti

KRU.T obvešča člane, da se nadaljuje vpisovanje za skupinsko počitnikovanje z vključenim prilagojenim paketom za zdravje in dobro počutje v termah Radenci od 26. avgusta do 5. septembra. Informacije in prijave: Ul. Cicerone 8/b od ponedeljka do petka, od 9. do 13. ure na tel. št.: 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

KRU.T obvešča člane, da se zaključuje vpisovanje za skupinsko letovanje na otoku Rab od 8. do 15. septembra. Informacije in prijave: Ul. Cicerone 8/b, od ponedeljka do petka, od 9. do 13. ure na tel. št.: 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

Obvestila

SVET SLOVENSКИH ORGANIZACIJ sporoča, da bo v mesecu juliju urad v Trstu zaprt ob ponedeljkih in petkih.

AŠD MLADINA organizira v mesecu avgusta tečaje rollerblade v dopoldanskem času dvakrat tedensko za pred-

šolske otroke. Za informacije pokličite tel. št.: 392-2303152.

ZDRUŽENJE SLOVENSКИ DIJAŠKI DOM sporoča, da je še nekaj prostih mest v poletnih centrih jasli, vrtec in osnovna šola ter v projektu »Šolski zvonec že zvoni«. Info urad@dijski.it ali tel. št.: 040-573141.

OBČINA ZGONIK sporoča, da bo na občini v Zgoniku v četrtek, 26. julija, ob 10.30 v prvem sklicanju potekala izredna seja občinskega sveta za razpravo na javnem zasedanju o predhodnem načrtu nove železniške proge za visoke hitrosti Benetke - Trst.

GLASBENA MATICA v Trstu obvešča, da bo do 27. julija tajništvo odprto od ponedeljka do petka od 9. do 12. ure.

ZVEZA LEVICE - TRST vabi na praznik v ljudski dom »Canciani« v Podlonjerju (Ul. Masaccio št. 24, avtobus št. 35 in 35/): v petek, 27. julija, ob 21. koncert skupin Myspace Invaders in Black Pope; v soboto, 28. julija, ob 19.30 pred show dj set by Alice Murder, ob 21.00 koncert skupin Shock Rocket in Gravelead. Oba dneva odprtje kioskov ob 18. uri.

FC PRIMORJE vabi na Prosek na šagro z bogato ponudbo specialitet na žaro, plesi ter z glasbo v živo: v soboto, 28. julija, ansambel »Old Stars«; v nedeljo, 29. julija, ansambel »Souvenir«; v soboto, 4. avgusta, ansambel »360 Experience«; v nedeljo, 5. avgusta, otvoritev Nove Velike Rounne s tekmo Stari - Mladi, sledi koncert Godbenega Društva Prosek na Balancu.

OTROŠKE LIKOVNE DELAVNICE - Gente Adriatica FVG z umetnikom Leonardom Calvo prireja za otroke delavnico umetnosti in ustvarjalnosti v naravi v ponedeljek, 30. julija, na kmečkem turizmu v Praproto št. 11/B (Devin-Nabrežina). Info: 333-4784293 ali 040-774586.

ASD CHEERDANCE MILLENIUM IN ZSSDI organizirata poletni plesni center za otroke od 3. do 10. leta od 27. do 31. avgusta ter od 3. do 7. septembra v prostorih telovadnice OŠ F. Bevk na Opčinah. Urnik: od 7.30 do 17.00. Vpisovanja in informacije: 349-7597763 Nastja ali info@cheerdancemilennium.com.

OTROŠKE LIKOVNE DELAVNICE - Gente Adriatica FVG z umetnikom Leonardom Calvo prireja za otroke »Trenutke razvedrila z umetnostjo«; ob sobotah v mesecu juliju in 4., 11. pa 18. avgusta na kmečkem turizmu v Praproto št. 11/b (Devin-Nabrežina). Info: 333-4784293 ali 040-774586.

ZVEZA SLOVENSКИH KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo do 14. septembra uradi odprti od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure. Tržaški urad bo zaprt od ponedeljka, 6. do petka, 17. avgusta.

SKD IGO GRUDEN prireja »Otroške in mladinske baletno-plesne delavnice v Kulturnem domu Igo Gruden v Nabrežini, od 3. do 8. septembra. Name-njene so otrokom letnikov 2001-07 in jih bodo vodile Živa Cvar - klasični balet in baletna gimnastika, Maša Robič - plesna improvizacija in modern jazz, Marjetka Kosovac - karakterni plesi, baletni stretching. Urnik: od 8. do 14. ure. Prijave in informacije na tel. 329-4615361, baletna.igogruden@yahoo.it.

Prireditve

KD IVAN GRBEC, Škedenjska ul. 124, vabi na ogled razstave »Mbi bara mo« do danes, 25. julija. Urnik: 10.00-12.30 in 17.00-21.00.

OBČINA ZGONIK ob podpori Pokrajine Trst ter v sodelovanju s KD Rdeča zvezda iz Saleža prireja danes, 25. julija, ob 21.00 pri vodnjaku v Zgoniku - Frušovca koncert skupine »Andrejka Možina Quintet« (v primeru slabega vremena v prostorih kmetije Žigon); v ponedeljek, 30. julija, ob 21.00 v Vinoteki v Zgoniku koncert iz niza Nei suoni dei luoghi - Med zvoki krajev; nastopila bosta soprana Stefania Antoniazzi in Elisabetta Cordenons, spremljava Sonia Ballarin - klavir, na sporedu W.A. Mozart (v primeru slabega vremena v prostorih Kd Rdeča zvezda v Saležu).

SŠKD TIMAVA vabi člane in prijatelje na prijeten večer v družbi humoristk Rite in Helene (Tatjana Turko in Valentina Štrajn). S šaljivimi in komičnimi prizori se bosta predstavili danes, 25. julija, ob 20.30 na prizorišču pred cerkvijo sv. Janeza Krstnika v Štivanu. Vljudno vabljeni!

SKD TABOR - POLETJE POD KOSTANJEM na dvorišču Prosvetnega doma, na Opčinah, ob 21.00: v četrtek, 26. julija, »Glasba in besede v črno-belem«, izvaja Gorni Kramer Kvartet, gosti Boris Devetak, Andro Merku', Martina Feri, Leonardo Zannier, Toni Kozina, v sodelovanju s Festivalom kitare Kras 2012. Več na www.skdtabor.it. V primeru slabega vremena bo koncert v dvorani. Odprto bo parkirišče ZKB.

SKD FRENCE PREŠEREN Boljunec bo v nedeljo, 29. julija, gostil na dvorišču društvenega bara na Grici gledališkega umetnika Maurizia Zacchigna s predstavo »L'eredità dell'ostetrica« v italijanskem jeziku. Začetek ob 20.45. Toplo vabljeni!

SKD IGO GRUDEN prireja od 11. do 16. avgusta ob vaškem prazniku sv. Roka razstavo fotografij in ročnih izdelkov industrijskega tečaja in šole - avia-mento - v Nabrežini od leta 1946 do 1962. V ta namen naprošamo tedanje učence, ki še razpolgajo z izdelki ali fotografijami iz tistega obdobja, da nam jih posodijo oz. da se čim prej javijo v popoldanskih urah na tel. št. 335-6553150; 040-200123; 040-299795.

DRUŠTVO HERMADA - VOJAKI IN CIVILISTI prireja do 16. septembra, v treh velikih sobanah centra Škerk (Trnovca št. 15) razstavo »Prva svetovna vojna pri nas«. Na ogled bodo uniforme, vojaški materiali, granate ter preko 300 povečanih reprodukcij fotografij iz vojnega obdobja na območju današnje devinsko-nabrežinske občine. Urnik: ob petkih, sobotah in nedeljah 10.00-12.30 in 18.30-21.30; od 31. avgusta, do 16. septembra: 10.30-13.00 in 17.00-20.00.

Mali oglasi

DAJEM V NAJEM od septembra dalje, opremljeno stanovanje v bližini Montebella. Pokličite v večernih urah tel. št.: 347-7442294.

DAJEM V NAJEM stanovanje na Opčinah: pritličje, dve sobi, dnevna soba, kuhinja s teraso, kopalnica, shramba, boks v kleti, z osebnim ogrevanjem in parkiriščem. Tel. št.: 040-214309 ali pa 333-2130947.

ODDAM NA OPČINAH (center) prostor s parkiriščem in skladiščem. Informacije na tel. št.: 040-211043.

PODARIM kletko za ptičke mere 35x35x20 v odličnem stanju. Tel. št.: 348-4462664.

PRODAM KNJIGE za 3. razred elektronskega oddelka zavoda J. Štefan. Tel. št.: 040-4528575.

PRODAM MOTOR 125 sym xs125-k, letnik 2010, 6000 km, v dobrem stanju, idealen za začetnike, cena 1.350 evrov. Tel. št.: 347-2371244, email: tea94@vodafone.it.

PRODAM STANOVANJE v Trstu (Ul. Rivalto), 3. nadstropje, 60 kv.m., 2 spalni sobi, kuhinja in kopalnica, sončna lega, pogled na občinski vrt, cena po dogovoru. Tel. št.: 040-764682.

PRODAM aluminijasta stekla - vrata, primerna za klet oz. za garažo, 310x240, po ugodni ceni. Tel. št.: 333-8008025.

PRODAM knjige za klasično smer liceja F. Prešerena. Tel. št.: 040-422128.

PRODAM motor kawasaki črne barve, letnik 2007, z750, prevoženih 12.000 km. Tel. št.: 333-9448295.

SCARABEO prodam po zelo ugodni ceni. Tel. št.: 393-5131232 ali 392-0772803.

STANOVANJE V MAČKOLJAH dajemo v najem. Dve spalni sobi, dnevna soba, kuhinja, dve kopalnici. Spalna soba in kuhinja opremljeni s pohištvo. Tel. 348-3667766.

VARAŠKE OTROKE s prakso išče delo na področju: Tržič, Sovodnje, Devin-Nabrežina. Tel. 334-6824002.

ZANESLJIVA GOSPA išče delo kot hišna pomočnica ali kot negovalka bolnih oseb, 24 ur dnevno. Tel. št.: 347-8601614.

Osmice

DRUŽINA SLAVEC je v Mačkoljah št. 133 odprla osmico. Tel. št.: 040-231975. Toplo vabljeni!

GROZDANA IN EDO sta odprla osmico v Repnu. Tel. št.: 040-327472.

OSMICA je odprta v Mavhinjah pri Normi. Tel. 040-299806.

OSMICO je odprl Zidarič, Praproto 23.

OSMICO sta odprli Mavrica in Sidonja, Medja vas 10. Tel. 040-208987.

V SALEŽU N'PULJH sta odprla osmico Just in Bojana. Vabljeni!

Na Šiji, v Dolini pri Trstu, se je pred 90 leti v družini Samec rodila

Roža Pečenik

©bilo zdravja, dobre volje in pozitivne energije ji od srca želijo

sin Miran, vnuka Varna z Joelom in Martin ter pravnujkinje Suary, Aisha in Noah

Čestitke

V Boljuncu na Bregu hišica stoji, v njej gospa DARINKA ZOBEC svoj 95. rojstni dan slavi. Še na mnoga srečna zdrava leta in veselja v krogu svoje družine in vseh domačinov ti želi Vida z družino.

Danes 25. rojstni dan IRINA BUKAVEC slavi. Vsa žlahta se z njo veseli, mnogo srečnih in veselih dni ji želimo vsi.

SKD Primorec čestita svoji članici MATEJI POČKAJ ob odlično opravljeni maturi in ji želi še naprej obilo uspehov pri nadaljnjem študiju!

Prispevki

Ob prvi obletnici smrti sestre Laure Ferluga daruje sestra Ksenija 50,00 evrov za združenje »Amici dell' Hospice Pineta Onlus«.

Skupina članov tržaške sekcije VZPI - ANPI daruje 50,00 evrov za potre-sence v Emiliji.

Mirno je zaspala naša draga

Federica - Mirka Ota

Žalostno vest sporoča

brat Mario z družino

Pokojnica bo ležala v boljunski cerkvi v petek, 27. julija, od 9.30 do 10.30. Sledila bo sv. maša in pokop na domačem pokopališču.

Boljunec, Ricmanje, 25. julija 2012

Pogrebno podjetje Alabarda

Dragemu Mariotu in družini iskreno sožalje

družine Sancin in Čok

Nenadoma nas je zapustil naš dragi

Giorgio Kovačič

Žalostno vest sporočajo

žena Manuela, sinova Luca in Thomas, mama Iolanda in brat Walter

Pogreb bo v petek, 27. julija, ob 13.30 iz ulice Costalunga v cerkev v Trebče; sledil bo pokop na pokopališču na Kontovelu.

Trebče, 25. julija 2012

Hvala, očka,

za tvoje nauke in ljubezen do naju.

Luca in Thomas

Ob težki izgubi dragega očeta ANTONA izrekamo Nataši in svojem svoje občuteno sožalje

kolegice in šolske sodelavke na celodnevni osnovni šoli v Šempolaju

FOTOGRAFIJA - V nekdanji ribarnici razstava in posvet o Afganistanu

Nur - Svetloba, afganistanski zapiski fotografkinje Monike Bulaj

Poljska fotografinja bo predstavila svoj pogled na Afganistan - Na ogled od 4. avgusta

Intimno popotovanje skozi Afganistan, ne med tako imenovanimi »embedded«¹ novinarji, temveč med Afganistanci in Afganistankami, na njihovih avtobusih, kamionih, konjih ali jakih. To je Nur (Svetloba), fotografska razstava Monike Bulaj, ki jo bodo 3. avgusta odprli v nekdanji glavni ribarnici na tržaškem nabrežju. Poljska fotoreporterka je projekt, ki zaobjema tudi tridnevni posvet o Afganistanu, včeraj predstavila v družbi tržaškega župana Roberta Cosolinija, saj je nastala pod okriljem Občine Trst.

Prvi občan je prepričan, da bodo Afganistanski zapiski (tako so podnaslovili razstavo Monike Bulaj), dodatno obogatili že itak zanimivo poletno kulturno ponudbo našega mesta. Želi pa si, da bi pritegnili tudi širšo javnost, in to jim bo bržkone uspelo, saj so fotografije Monike Bulaj odlična zmes tehnične dovršenosti in popotniške radovednosti. Predvsem pa učinkovite posredovalke emocij.

Svobodna fotografinja in publicistka, ki se je rodila v Varšavi in živi v Trstu, je pojasnila, da se je zamisel za razstavo rodila iz želje po posredovanju manj znanih vedut Afganistana. Ta dežela je namreč danes pri nas predvsem sinonim za nasilje ali ubite vojaške. Posnetki o vsakdanu njenih prebivalcev so zelo redki, prav tako utrinki njene bogate kulturne, verske, jezikovne raznolikosti.

Razstava Nur je zato razstava o afganistanskem kulturnem bogastvu, a tudi o zoperstavljenih manjšinah, pohabljenih otrocih in depresivnih ženskah; skratka priložnost za razmislek o afganistanskem življenju, o državi, ki po mnenju Monike Bulaj izginja izpred naših oči. Da bi se obiskovalci razstave, ki bo v Salone degli Incanti na ogled do 23. septembra, bolje živeli, bo mogoče v prostoru razstavnem prostoru prisluhniti tudi petju, glasbi, molitvi in drugimi zvokom, ki jih je Monika Bulaj posnela med svojim potovanjem. Njene fotografije pa bodo naselile tudi mesto in prekrile zidove, zapuščena okna in vrata nekaterih mestnih hiš.

Projekt Nur zaobjema tudi tridnevni posvet. Med 7. in 9. septembrom se bodo v avditoriju nekdanje ribarnice zvrstili dobri poznavalci afganistanske družbe: novinarji, diplomati, zgodovinarji, raziskovalci, sociologi ...in celo princeska Soraya Malek, potomka reformatorskega kralja Amnullaha. (pd)

Monika Bulaj

KROMA

Fotografija, s katero je Monika Bulaj konkurirala za nagrado Luchetta-Hrovatin

JUBILEJ - Praznik v Naselju sv. Sergija

90 svečk na življenjski torti Rože Samec vd. Pečenik

V Naselju sv. Sergija bo danes velika fešta, saj Dolinčanka Roža Samec vd. Pečenik praznuje 90. rojstni dan. Z gospo Rožo smo se pred leti za dnevnimi spominjali dogodkov iz leta 1945 in spoznali, da je stopala v prvi vrsti na tisti legendarni fotografiji ob slavu na Velikem trgu.

Gospa Roža se je rodila na današnji dan leta 1922 v Dolini, »pr Bolunšci«, kot peta izmed šestih otrok. Po opravljeni osnovni šoli v Dolini, se je zaposlila najprej v vaški trgovini, nato pa kot varuška v Škednju in pri bogati družini na Opčinah, kjer je ostala do razpada Italije. Takrat so očeta aretirali in ga obtožili sodelovanja s partizani. Roža se je pritožila pri karabinjerjih, pa so še njo, kar brez razloga, zaprli 15 dni pri jezuitih. Oče se je po 105 dneh v koronejskem zaporu srečno vrnil domov. Sestro sta se medtem pridružili partizanom kot kurirki, a so ju aprila 1944 zajeli Nemci in odvedli v koronejski zapor, kjer sta preživeli 40 dni. Od tod ju je kruta usoda vodila v taborišče v Grünbergu v Gornji Šleziji, kjer sta pričakali prihod ruske armade aprila 1945.

Ko se je Roža vrnila domov, je opravila tečaj za otroške vrtnarice pri društvu Škamperle in se nato zaposlila kot vzgojiteljica v zasebnih vrtcih na Opčinah in nato v Dekanih. Na zahtevo učiteljice Tončke Čok se je po letu 1950 vrnila v cono A in poučevala na Rocolu in Kolonkovcu, v

poletnih mesecih pa je spremljala malčke po kolonijah. Leta 1952 je po dodatnih tečajih in izpitih končno diplomirala in se zaposlila v državnem vrtcu na Proseku.

Pa se je kaj kmalu znašla pred ne-lahko izbiro - poroka ali služba? Leta 1955 se je omožila z Miroslavom Pečenikom, leto pozneje pa se jima je rodil sin Miran. Ljubezen do glasbe (petje je zanjo življenjski balzam - v mladih letih se je pridružila domačim cerkvenemu pevskemu zboru in zboru Vodnik, pozneje pa švedskemu Grbec) je posredovala tudi sinu, ki se je pri šestih letih začel učiti harmonike. Sama ga od takrat ponosno spremlja po nastopih. »Vse težave sem premostila, ker sem imela dobrega moža in sina,«² rada zaupa gospa Roža in doda, da je itak rojena pod znamenjem leva, tako da ji moči ne primanjkuje. Pa tudi dobre volje ne, saj je vozniški izpit opravila pred 45 leti in od takrat še vedno rada vozi. Vsak dan gre v trgovino in obišče prijateljce, v poletnih dneh pa se najraje zapelje do Barkevelj na kopanje. Danes pa bo kar doma, saj jo bodo med drugimi obiskali vnuki ter tri ljubljene pravnukinje. Srečno! (sas)

OPČINE - Jutri Zaključni večer Poletja pod kostanjem

Jutri (26. t.m.) se bo v Prosvetnem domu na Opčinah zaključil priljubljeni niz Poletje pod kostanjem domačega društva Tabor. In zaključek bo res v velikem slogu s koncertom, v sodelovanju s festivalom kitare Kras 2012, *Note in besede v črno-belem*. Za no-te bo poskrbel Gorni Kramer Quartet, ustanovljen leta 2003. Sestavljajo ga uveljavljeni vsestranski glasbeniki: harmonikar Sebastiano Zorza, kitarist Marko Feri, basist Aleksandar Paunović in bobnar Giorgio Fritsch. Z njimi nastopajo pevka Martina Feri, ki redno reluje s kvartetom, pevec Leonardo Zannier in violinist Toni Kozina. Jutrišnji repertoar sestavljajo skladbe iz obdobja swinga, italijanske melodije iz sredine 20. stoletja, v katerih se prepletata atmosferi francoskega »valse musette«³ in jazza. Poleg skladb Gornija Kramerja, velikega italijanskega harmonikarja in skladatelja, bodo na sporedu skladbe tržačana Lelia Luttazzija, ki je ob Kramerju glasbeno zaznamoval zlato obdobje italijanske televizije, in še skladbe drugih pomembnih avtorjev, ki so s svojim ustvarjanjem zaznamovali italijansko glasbeno sceno.

Večer bosta popestrila Boris Devetak in Andro Merku, ki sta se letos ustvarjalno združila v projektu TranSatira, in ki ga je predvajal slovenski program Rai. Oba sta ustvarjalca, ki že vrsto let delujeta v najrazličnejših situacijah in zasedbah. Boris Devetak - avtor, humorist, glasbenik in producent - je eden od ustanovnih članov kabaretne skupine Karst Brothers, (so)avtor še drugih uspešnih radijskih in tv oddaj, kot so TWC Dnevnik, Tv Poper, Delničarji, Alora pridem več k'sno!, Ma kaj nas briga, Radio-aktivni val, Radio Paprika. Andro Merku je avtor, radijski in televizijski voditelj, novinar, zagnan in uspešen imitator. Sodeloval je s Radio24, RTL 102,5, La7, RAIUNO, RAIDUE. Obenem je pogosto prisoten na odrih, v številnih kabaretnih »one-man show-ih.«⁴ Občinstvu bosta postregla z nekaterimi dialogi in škeči, začinjeno z imitacijami znanih osebnosti, ki so sad njunega uspešnega televizijskega projekta TranSatira.

Začetek ob 21.00, deloval bo kiosk OMK, odprto bo parkirišče ZKB. V primeru slabega vremena bo predstava v dvorani.

POLETNI CENTRI - V priredbi zgoniške in repentabske občinske uprave

Dvotedenska zabava z vrstniki

Pomoč družinam v poletnem času (od 2. do 14. julija) - V Zgoniku so se otroci posvečali barvam okolja in narave, v Repnu pa so spoznavali svet živali in pravljic

Občini Zgonik in Repentabor sta tudi letos poskrbeli, da so otrokom različnih starosti omogočili prijetno druženje z vrstniki, njihovim staršem pa ponudili pomoč v poletnem času.

Od 2. do 14. julija so v Zgoniku za 30 otrok skrbeli vzgojiteljici Katrin, Vesna in Daniel, v Repnu pa je 20 mladih sledilo navodilom Petre in Nastje, koordinator obeh centrov pa je bil Marco Feruglio. Kakor nam je povedal slednji, so za male goste obeh centrov priredili več izletov, in sicer v botanični vrt Carsiana, na kmetijo Milič v Zagradcu in v mestni akvarij. Zgoniški otroci so letos ustvarjali na temo »barve okolja in narave in primarne barve«, medtem ko so se njihovi vrstniki v Repnu posvečali »svetu živali in pravljic«. Poletni dnevi so v obeh centrih minevali v znamenju zabave in dobrega počutja, barvanja, učenja narodnih plesov, skupnih iger, priljubljenih vodnih iger in pripravljanja oblek za zaključno prireditev, na katero so bili vabljeni starši in sorodniki.

Malčki v Repnu ...

... in tisti v Zgoniku

Odkar je
25. julija 1992 nastala,
je Fundacija CRTrieste
vedno imela za cilj
promocijo gospodarskega,
kulturnega, znanstvenega
in družbenega razvoja mesta Trst
in njegove širše okolice

20ventanni

DVAJSET LET

Dvajset let delovanja za širšo skupnost

Danes praznujemo dvajsetletnico ustanovitve Fundacije CRTrieste. Tudi ob tej priložnosti se nam je zdelo umestno podati obračun delovanja ustanove, ki ji predsedujem, kar mi je v veliko čast. Analizirati dejavnost Fundacije je bilo nekako tako, kot iz spomina obuditi dvajset let zgodovine mesta Trst: večino najpomembnejših dogodkov in dejavnosti, ki so se tukaj zvrstili med letoma 1992 in 2012, je podprla in pri tem bila pogosto odločilna prav Fundacija, v nekaterih primerih pa je pobude celo neposredno promovirala ali izpeljala.

Z vsebinami teh strani želimo izpostaviti najpomembnejše uresničene ukrepe, med katerimi so, na primer: realizacija novih ali preureditev obstoječih prostorov, namenjenih kulturnim ali družbenim dejavnostim; podpiranje iniciativ v promociji javnih ustanov in lokalnih združenj; podpiranje združenj prostovoljcev in podeljevanje prispevkov za nakup športne opreme. Poleg tega smo večkrat podprli tudi raziskovalne ustanove, da bi omogočili ohranitev in okrepitev odličnosti znanstvenih institucij.

Podporo smo namenili tudi mestnim šolam, tržaški univerzi in bolnišnicam. Te danosti so uspele ohraniti svoje ravni odličnosti tudi z našimi donacijami najnovejše tehnološke opreme. Cilj, ki smo ga do danes dosegli, in sicer podelitev 150 milijonov evrov, nas spodbuja k nadaljevanju po poti ustvarjanja vrednosti in blaginje za celotno tržaško skupnost. Po dvajsetih letih delovanja je ta usmeritev že dobro utrjena in izvajamo jo ob polnem zavedanju odgovornosti, ki jo ima Fundacija do ozemlja in njegovih potreb.

Massimo Paniccia

Barva družbene blaginje

Fundacija je od leta 1992 do danes vložila več kot 150 milijonov evrov v 4.386 ukrepov za razvoj mesta in njegove okolice

Odkar je bila Fundacija ustanovljena 25. julija 1992, je bil njen stalni cilj promocija gospodarskega, kulturnega, znanstvenega in družbenega razvoja mesta Trst in njegove širše okolice. Gre za ambiciozno poslanstvo, ki ga uresničujemo tako, da namenjamo posebno pozornost upravljanju in povečevanju našega premoženja. Glavna značilnost našega delovanja pa je ljubezen do Trsta, ki je prava vezna nit med gospodarsko strogostjo in načelnostjo ter odločenostjo za konkretno ukrepanje na ozemlju.

Fundacija je nastala na podlagi zakona št. 218 z dne 30. julija 1990, znane kot »zakon Amato«, in sicer kot »prenosna« ustanova hranilnice Cassa di Risparmio di Trieste. Reforma je predvidevala, da morajo hranilnice prenesti svojo bančno dejavnost na namensko delniško družbo (družba »prejemnica«). Ustanove prenosnice so v glavnem pridobile status fundacij, in to na podlagi predpisov, ki so predvidevali zasledovanje družbeno koristnih ciljev in določali javno oz. zasebno polnopravnost subjekta.

Z dekretom zakladnega ministrstva je bilo 25. julija 1992 odobreno preoblikovanje, kot ga je predvidel zakon Amato; tako je nastala delniška družba »Cassa di Risparmio di Trieste – Banca SpA« s kapitalom 220 milijard lir. Z istim aktom je bila ustanovljena tudi delniška družba »Cassa di Risparmio di Trieste – Specialcredito SpA«. Preoblikovanje je torej privedlo do tega, da je na eni strani nastala bančna skupina in na drugi Fundacija, ki je imela za cilj izključno gospodarski in družbeni razvoj. Od tega trenutka naprej je Fundacija nadaljevala po poti, ki jo je začela hranilnica Cassa di Risparmio di Trieste, ustanovljena leta 1842 z imenom Monte Civico

Commerciale di Trieste (Zveza municipalnih in trgovskih konzorcijev). Hranilnica je od nekdaj podpirala šibkejške skupine tržaškega prebivalstva, Fundacija pa je svoje delovanje razširila tudi na splošni razvoj ozemlja.

Odnos med fundacijami in bankami se spremeni

Odnos med prenosnimi ustanovami (fundacijami) in prejemnimi družbami (bankami) se je znova spremenil zaradi niza določil, po katerih naj bi se ti dve tipologiji še bolj izrazito ločili. Zakon št. 489 z dne 26. novembra 1993 in »direktiva Dini« z dne 18. novembra 1994 sta fundacije spodbudila k promociji združevanja različnih bančnih ustanov za ustanovitev skupin z ustreznimi dimenzijami glede na finančni trg. V tem okviru je najprej zavarovalnica Assicurazioni Generali odkupila 5 % kapitala Banke, medtem ko je leta 1995 Fundacija odstopila družbi Unicredito (*boldinški družbi*, ki je obvladovala hranilnice Casse di Risparmio v Veroni, Trevisu in Turinu) 28 % kapitala hranilnice Cassa di Risparmio di Trieste – Banca SpA. Leta 1998 je Fundacija odstopila dodaten delež 30,6 % kapitala v zameno za delnice družbe UniCredito Italiano SpA, nove banke, ki je nastala s spojitvijo družbe Unicredito z eno največjih državnih bančnih družb – Credito Italiano.

Po odobritvi zakona št. 461 iz decembra 1998 in poznejšem zakonodaj-

1842
Ustanovitev zveze municipalnih in trgovskih korporacij Monte Civico Commerciale v Trstu

1877
Monte Civico postane hranilnica Cassa di Risparmio di Trieste

1990
Zakon Amato

1992
Ustanovitev Fundacije CRTrieste

1994
Direktiva Dini

1995/1998
Fundacija CRTrieste prenese na družbo Unicredito 58,6 % kapitala hranilnice Cassa di Risparmio di Trieste

1999
Fundacija je priznana popolna statutarne in upravljalna avtonomija

2000
Ministrstvo odobri novi statut Fundacije CRTrieste

nem odloku št. 153 iz maja 1999 so fundacije postale polnopravne nepridobitne osebe zasebnega prava, popolnoma avtonomne s statutarne in upravljalnega vidika, ki imajo kot edini cilj ustvarjanje družbene in gospodarske blaginje na referenčnem območju. Nova določila so za fundacije predvidela različne organe, in sicer za funkcije usmerjanja, upravljanja in nadzorovanja. Novi statut Fundacije Cassa di Risparmio di Trieste je zakladno ministrstvo odobrilo dne 28. julija 2000.

Preobrat leta 2002

Leta 2002 je Fundacija prenesla na družbo UniCredito Italiano preostali kapitalski delež v hranilnici Cassa di Risparmio di Trieste – Banca SpA in tako ustvarila pogoje za uspešen zagon procesa spojitve in prestrukturiranja skupine. S to transakcijo je Fundacija ustvarila prodajni presežek v višini 65 milijonov evrov, ki ga je namenila povečanju svoje sposobnosti ukrepanja v korist referenčnega območja.

Od leta 1992 do danes je Fundacija, kljub stalnemu spreminjanju zakonov, vztrajno nadaljevala s svojimi dejavnostmi. S previdnim upravljanjem in rastočo pozornostjo za široko zasnovane projekte je tako Trstu namenila 150 milijonov evrov, ki so mesto oživili in bistveno prispevali k njegovi gospodarski in družbeni rasti.

Sveti Sergij s helebardo, simbolom mesta Trst (leseni kip, druga polovica 15. stoletja)

Trst: kultura je tukaj doma

Stotine ciljno usmerjenih ukrepov na področju kulture za ponovni zagon mesta

Umetnost, kulturne dejavnosti in dobrine so sektor, v katerega je Fundacija zgodovinsko največ vložila. Zelo visoko je namreč število končanih posegov na tem področju, s katerimi je kultura postala pravi sprožilec gospodarskega razvoja tržaškega prostora.

Velike razstave

Od 90. let do danes je postavitve številnih razstav omogočilo prav prispevanje Fundacije. Naj navedemo vsaj nekatere: v sezoni 1995/1996 razstava *Ebla* o civilizaciji antične Sirije, leta 1997 postavitve I Daci/Dakijci, leta 1998 *Sbalom Trieste – Itinerari dell’ebraismo*/Shalom Trst - poti judaizma, v sezoni 1999/2000 *Cristiani d’Oriente/Vzbodni Kristjani*, leta 2001 razstava o princesi Sissi v nekdanji konjušnici Miramarskega gradu in leta 2006 razstava del Andya Warhola, s katero je bilo uradno odprto za javnost novo razstavišče Salone degli Incanti. Nadalje je bila v sezoni 2006/2007 na vrsti razstava, posvečena Pieru Marussigu, leta 2009 pa razstava o Leonor Fini. Nedvomno se vsi še spominjajo razširitve italijanskega paviljona 54. Beneškega bienala na Skladišče 26 v starem tržaškem pristanišču leta 2011. Dolgo in plodno je bilo tudi večletno sodelovanje s posebnim zavodom Villa Manin, ki si je, tudi ob pomoči Fundacije CRTrieste, izborilo znaten ugled med razstavišči na nacionalni in mednarodni ravni.

Tržaška umetnost

Pripeljati v Trst najpomembnejše svetovne umetniške stvaritve in hkrati ovrednotiti lokalno ustvarjalnost: s tem dvojnim namenom je Fundacija želela zaščititi tudi zajetno tržaško umetniško produkcijo. Zato je odkupila najpomembnejša dela zbirke hranilnice Cassa di Risparmio di Trieste in hkrati ustvarila korpus, ki danes šteje več kot 400 umetnin 130 umetnikov, ti pa pretežno izvirajo z območja Julijske krajine. Poleg tega naj izpostavimo tudi odkup zbirke Arte e Industria Stock in ovrednotenje fotografskih arhivov de Rota in Borsatti. Intenzivno smo delali tudi na podro-

čju raziskovanja, kar smo do danes udejanjili s publikacijo trinajstih monografij, posvečenih pomembnim lokalnim umetnikom.

Kulturno-zgodovinski spomeniki, glasba in predstave

Za ovrednotenje Trsta kot kulturnega centra je bila temeljnega pomena tudi podpora prenove nekaterih simbolov mesta, na primer mozaikov katedrale Sv. Justa ali Rimskega gledališča. Mestno tkivo je zasnovano kot čudovito gledališče na prostem, v katerem se lahko zvrsti nešteto kulturnih dogodkov, kot so *Teatro Romano Festival*, *Provinciassieme*, *Serestate*, *Trieste Summer Rock Festival*, *Teatri a Teatro/Gledališča v gledališču*, mednarodni filmski festivali *in najrazličnejše druge prireditve*. Med temi seveda izstopa večer 13. julija 2010, ko je mojster Riccardo Muti pred predsedniki Italije, Slovenije in Hrvaške, na Trgu Unità d’Italia dirigiral orkestru več kot 360 glasbenikov in pevcev. Glasba je temeljna sestavina tržaške tradicije, in enako velja za gledališke dejavnosti. Od leta 1992 do danes je Fundacija vsako leto nudila podporo opernemu gledališču Verdi, stalnima gledališčema Il Rossetti in La Contrada, Slovenskemu stalnemu gledališču in gledališču Miela, kar je tem teatrom omogočilo, da so svojim občinstvom lahko zagotavljali operne, baletne in simfonične sezone, ki jih vsi dobro poznajo, kot tudi gledališke predstave, koncerte in mjuzikle. Posebno pozornost smo vselej namenjali mladim in nekaterim je Fundacija celo zagotovila brezplačen vstop tako na predstave gledališča Verdi kot na koncerte komorne glasbe v priredbi Società dei Concerti.

Arheologija tudi na Krasu

Na koncu ostaja še najbolj antični del Trsta, o katerem pričajo izjemne najdbe - ostanki dinosavrov, hranjeni v Ribškem naselju. Najdbe so bile tako skrbno ovrednotene, da je danes dinosaver Antonio že pravi zvezdnik, ki Devinu zagotavlja dodatno turistično odmevnost.

Obnove poslopij, igrala, računalniški in jezikovni laboratoriji: s prispevki za šole smo pomagali izboljšati kakovost prostorov in poučevanja

Odraščati v intelektualno živahnem svetu

Občutljivemu področju vzgoje in izobraževanja je bila namenjena zajetna količina sredstev za vzpostavljanje kakovosti življenja in znanja

Širiti znanje za ustvarjanje vrednosti, tako da bodo imeli vsi možnost dostopa do najboljših šolskih objektov, od vrtca do univerze: to je zaveza Fundacije CRTrieste na področju vzgoje in izobraževanja.

Vrtci, šole in internacionalizacija

Leta 2002 je Fundacija, glede na skoraj 1.600 prošenj za vpis v jasli v tržaški pokrajini in na razpoložljivost približno 740 prostih mest, krila vse stroške za obnovo in preureditev poslopja, ki je v lasti Občine Trst, v jasli. Leta 2003 je tako objekt v Ulici Vicolo dell’Edera, poimenovan Zuccherofilato, prispeval k popolnitvi vrzeli kroničnega pomanjkanja mest v občinskih jaslih. Danes je dokončno uresničen tudi projekt za povečanje vrtca Štrekelj v Nabrežini, ki ima od leta 2005 nov oddelek za otroke od šestega meseca starosti dalje. Razmerje z Občino Devin Nabrežina je temeljilo na inovativnem pristopu, ki izvira iz anglosaškega sveta: z uporabo pravne oblike trusta je Fundacija znatno skrajšala rok za izvedbo del in postavila temelje za nov način sodelovanja med javnimi in zasebnimi subjekti. Takrat je prvič v Italiji bančna fundacija uporabila to pravno obliko. Leta 2005 je v Devinu tudi nastal igralni kotiček Pollicino/Palček, namenjen otrokom med 18 in 36 meseci starosti. Veliko pozornosti smo namenili tudi šolam: za obnovo prostorov,

Med ukrepi za podporo tržaškega univerzitetnega sistema na področju raziskovanja in didaktike gre izpostaviti pomemben prispevek Fundacije k ustanovitvi Fakultete za arhitekturo

igrala, *računalnike*, avdio/video naprave, za podporo specifičnim projektom učenja za šolarje s posebnimi potrebami, za realizacijo novih *laboratorijev za učenje jezikov ali glasbe*. Temu gre dodati pomoč mladinskim športnim dejavnostim za Študentske športne igre, ki so se nam vsako leto obrestovali z odličnimi rezultati tržaških šolarjev. Prispevke Fundacije so prejeli tudi dijaki Zavoda združenega sveta, torej mladi iz vsega sveta, ki izberejo Trst za študij zadnjih dveh letnikov višje srednje šole. Znatni trud smo vložili tudi v internacionalizacijo ozemlja s podporo centrov odličnosti, kot so MIB, SISSA in Area Science Park.

Univerza in raziskovanje

Od 90. let do danes smo v celoten tržaški univerzitetni sistem vložili zajetna sredstva. Univerzo v Trstu je Fundacija krepko podprla za ustanovitev Fakultete za arhitekturo leta 1998, velikemu številu njenih oddelkov pa je namenila prispevke, ki so jim omogočili nadaljevanje raziskovalnih dejavnosti. Posebne omembe vredna sta projekta Nami-a in Lightnet. Prvi se ukvarja z bojem proti rakastim obolenjem, drugi pa z vzpostavitvijo infrastrukture, ki jo sestavlja približno 350 km optičnih vlaken. Namen te infrastrukture je povezati v mrežo več kot 30 raziskovalnih centrov na Tržaškem in Gorškem. Trst kot vozlišče (*hub*) raziskovanja je že utrjena danost, vendar Tržačani včasih ne dojemajo vloge, ki si jo je mesto priborilo na mednarodni ravni. Tudi zaradi tega - in seveda za poljudnoznanstveno širjenje informacij - smo pripravili to posebno stran, namenjeno svetu znanosti, ki bo tedensko izhajala v dnevniku Il

1992

25. julija nastane Fundacija CRTrieste

1992-95

V prvih treh poslovnih letih podeli 3.873.170.000 lir prispevkov za kulturo, umetnost, izobraževanje, socialno oskrbo, znanstveno raziskovanje in zdravstvo

1995

Z razstavo Ebla o civilizaciji antične Sirije se začne podpora pomembnim kulturnim dogodkom

1996

V Devinu se začnejo arheološka izkopavanja, med katerimi pride na površje fosil dinosavra Antonia

1997

Začne se konkretna podpora Stalnemu gledališču Furlanije Julijske krajine Rossetti

1998

Operno gledališče Giuseppe Verdi spet odpre vrata po celoviti obnovi in po preoblikovanju v fundacijo, v kateri postane Fundacija CRTriesteustanovni član

1999

S podporo Fundacije je ustanovljena Fakulteta za Arhitekturo Univerze v Trstu

2000

Odprtje terapijskega bazena Acquamarina

2001

Prispevki v korist širše skupnosti dosežejo 50 milijard lir

2002

Rimsko gledališče

2002

Ustanovljen je javni dormitorij Teresiano v Ulici dell’Istria

Projekt CRT Cuore

Več turizma in kakovosti življenja

Obnova obsežnih območij, ki so v preteklosti propadala, je omogočila znatno povečanje kakovosti življenja in pospešila pritok turistov

Izgradnja bazena Acquamarina je bil prvi korak, ki ga je naredila Fundacija za preureditev tržaškega mestnega tkiva. Projektni predlog »velikega družbenega pomena«, s katerim smo želeli preprečiti nadaljnje propadanje območja po-mola Fratelli Bandiera, sega v leto 1996. Uresničili smo ga leta 1998 z odprtjem novega občinskega bazena tik ob morju; opremljen je s filtrirni-mi napravami, ki omogočajo upora-bo morske vode tako za rehabilitaci-jo kot za terapevtske namene.

Ob morju
Fundaciji gre zasluga za to, da je celotno mestno območje ob morju doživljalo in še doživlja velike me-tamorfoze. Cilj je povečati kakovost življenja in urediti prostore, ki lah-ko mesto ovrednotijo kot turistično destinacijo, kjer je mogoče prirejati kulturne dogodke - dragocene katalizatorje za turistično industrijo. Vse bolj spodbudne številke, ki jih Trst

beleži v zadnjih letih na tem podro-čju, dokazujejo, da je ta strategija učinkovita. V okviru projekta za pre-ureditev Nabrežja smo vrhunec do-segli z obnovo nekdanje ribarnice. To »prozorno« razstavišče v slogu liberty je od leta 2006 prostor, v ka-terem se je zvrstilo že veliko razstav. Nekdanja ribarnica, danes Salone degli Incanti, je del projekta, ki se je začel z izgradnjo terapevtskega ba-

zena in se bo končal s preureditvijo nasproti stoječega skladišča vin, da-nes v lasti Fundacije.

Barkovlje in Milje
Če kdo podrobneje upošteva pose-ge, izvedene vzdolž celotne obale Tržaškega zaliva, ne more spre-gledati obnove kopališč Topolini v Barkovljah, ki se je začela leta 2003, kot tudi ne posegov v Miljah

Levo:
nekdanja glavna
ribarnica, od leta 2006
razstavišče
Salone degli Incanti

Desno:
Terapevtski bazen
Acquamarina,
odprt leta 2000

in obnovitve tamkajšnjih biserov. Leta 1999 je Fundacija zagotovila umetniško in arheološko prenovo griča Starih Milj, kjer je nekoč sta-lo gradišče *Castrum Muglae*, danes pa je tam cerkev Svete Marije Vne-bovzete. Fundacija je prispevala k temu, da kulturno ponudbo Milj zaokroža še Center za sodobno umetnost, poimenovan po umetni-ku Ugu Caràju.

Piccolo: priloga naj bi omogočila, da Tržščani bolje spoznajo sklop da-nosti, zaradi katerih je Trst »mesto znanosti«.

Možnosti
V zadnjih dvajsetih letih je Univer-za v Trstu svojim študentom nudila tudi druge možnosti za dostop do znanja: v ospredju je pravica do študija, ki jo zagotavlja ustanova ERDISU, potem pa še projekta ILO in Start Cup, ki si za cilj zastavljata povezavo univerze s podjetniškim svetom. Fundacija že več let pod-pira tudi Career day/Job@Units, t.j. dan neposrednega srečanja med novimi univerzitetnimi diplomiran-ci in podjetji, ki iščejo nove talente. Univerza gosti številna italijanska in tuja podjetja in jim omogoča nepo-sreden stik s študenti, te pa sezna-nja z najboljšimi načini za vključitev v svet dela.

Svoboda učenja
Ljubiteljem glasbe, ki bi radi po-klicno delali na tem področju, je Fundacija namenila niz ukrepov za Konservatorij Tartini, sicer eni najpo-membnejših tržaških kulturnih insti-tucij. Na koncu naj omenimo še nedo-končani projekt za izgradnjo nove knjižnice v Miljah. Cilj je zagotoviti prostore za študij in branje, hkrati pa preurediti območje Giardini Europa, ki naj bi postalo novo središče mestnega dogajanja.

Resno upoštevati vsakdanje nujnosti

Pomagati osebam v hujših težavah je od nekdej eno pglavitnih poslanstev Fundacije CRTrieste

Posegi na socialnem področju so bili v teh dvajsetih letih ena temeljnih dejavnosti Fundacije. Naš cilj je od vsega začetka preprečevati izključevanje, do katerega prihaja zaradi ekonomskih, fizičnih ali psihičnih težav, kar skušamo uresničiti tako, da vsem zagotovimo vsaj dostojno življenje.

Pomoč revnim
Zavzemanje za vzpostavitev sprejemnih centrov za osebe v težavah se je začelo leta 1998, ko je Fundacija zagnala projekt za izgradnjo novega poslopja Casa Brandesia, ki ga upravlja skupnost Comunità di San Martino al Campo in je namenjen sprejemanju mladih s psihičnimi motnjami. Leta 1999 smo poskrbeli za prenovu, povečanje prostorov in obnovo kuhinje za menzo za rev-

ne, ki jo upravljajo bratje kapucini z Montuzze. Leta 2001 sta se Fundacija in škofij-ska Caritas odločili, da bosta v Ulici dell'Istria ustanovili sprejemni center Teresiano, kjer lahko prenoči do se-demdeset oseb. Leta 2003 je Fundacija omogočila obnovo poslopja na Trgu Cagni, ki je danes sprejemni center za socialno izključene osebe in ga upravlja skupnost Comunità di San Martino al Campo. Z isto skupnostjo je bil leta 2004 zagnan projekt Attivi-tà di strada/Ulične dejavnosti, ki nudi podporo brezdomcem. Nenehna rast pojavov, povezanih z revščino, je leta 2009 privedla do ustanovitve dnevnega centra v Vid-mu, in sicer centra za sprejem in druženje brezdomcev. Fundacija že 8 let podpira italijanski Rdeči križ; ta ob Božiču deli hrano osebam, ki drugače ne bi mogle prežive-ti prazničnih dni v vsaj minimalno dostojnih pogojih. V zadnjih treh letih se je znatno po-večalo število družin v težavah. Leta 2009 smo s škofijsko Caritas zagnali projekt gospodarskega spremljanja, ki predvideva podeljevanje prispev-kov za nujne vsakdanje potrebe, a si

kot preventivni ukrep za cilj zastav-lja tudi vzgajanje družin k pravilne-mu upravljanju lastnih sredstev. Leta 2009 smo poleg tega podprli izgra-dnjo novega paviljona za skupnost Opera Villaggio del Fanciullo na Opčinah, ki je prostor za sprejem, podporo, izobraževanje in ponov-no vključevanje v družbo mladih, ki tvegajo marginalizacijo in kažejo nagnjenost k prestopništvu. V sode-lovanju s Fundacijo Caccia Burlo od leta 2011 razdeljujemo družinam, ki vzdržujejo mlade, kupone za nakup temeljnih dobrin.

Hudo bolne in invalidne osebe
V 90. letih smo podelili številne prispevke ustanovam, ki pomagajo hudo bolnim in invalidnim osebam, od inštituta za slepe Rittmeyer do združenja bolnikov s Parkinsonovo boleznijo. Leta 2004 smo namenili prispevek centru za posebno vzgojo v Trstu (Centro di educazione speci-ale di Trieste - CEST), prek katerega nudimo pomoč mladim in odraslim s hudimi motnjami umskih sposob-nosti. V sodelovanju z združenjem Azzurra je leta 2005 nastal projekt Quattro passi/Štirje koraki, name-

njen staršem otrok, obolelih za hudi-mi redkimi boleznimi. Ti otroci pot-rebujejo stalno oskrbo in pozornost, sedaj pa si lahko starši privoščijo kak razvedrilni trenutek, saj vedo, da za njihove malčke skrbijo izkušeni stro-kovnjaki in zanesljivi negovalci. V projekt je bilo samo na Tržaškem vključenih nekaj deset oseb. Kmalu bo v Žavljah nastal tudi dnev-ni vzgojni center za invalidne ose-be, medtem ko bo v zgodovinskem jedru Milj ustanovljeno »skupinsko stanovanje«, kjer se bodo lahko mlade invalidne osebe osamosvojile v zaščitenem okolju.

Starejši in javna varnost
Od leta 2008 Fundacija skrbi tudi za smeh in dobro voljo kar 1.300 gostov tržaških domov za starejše, in sicer z razvedrilnimi in družabnimi dogod-ki - koncerti, gledališkimi predsta-vami, zabavami. Projekt predvideva tudi distribucijo izvodov dnevnika *Il Piccolo*, da so lahko starejši občani seznanjeni z najbolj aktualnimi do-gajANJI. V teh dvajsetih letih seveda niso mogle izostati naložbe za varnost vseh občanov. Fundacija je v razli-čnih obdobjih sodelovala s pokra-jinskim poveljstvom gasilcev v Tr-stu, saj jim je podarila raznovrstno opremo za boljšo kakovost nujnih posegov. Hkrati smo poskrbeli tudi za dokončno usposobitev osebja za prvo pomoč, tako da lahko gasilci z uporabo defibrilatorjev zagoto-vijo učinkovitejše oživljanje oseb s srčnim zastojem.

2003

Nastane sprejemni center na trgu Piazzale Cagni

2004

Dokončan je muzej Carà v Miljah

2005

Prvič v Italiji bančna fundacija uporabi pravni instrument trusta in tako uvede inovativno obliko razmerij med javnimi in zasebnimi subjekti
Začne se projekt Quattro passi/Štirje koraki za pomoč staršem otrok z redkimi boleznimi

2006

Konča se obnova nekdanje ribarnice, danes Salone degli Incanti

2007

Donacija instrumentov za ublažitev invazivnosti posegov v bolnišnici Burlo Garofolo
Dosežen je zgodovinski cilj 100 milijonov izplačanih prispevkov

2008

Fundacija financira ustanovitev eksperimentalnega kliničnega centra za molekularno kardiologijo
23. oktobra Fundacija odkupi zbirko Arte e Industria Stock

2009

Odprtje dnevnega centra za brezdomce v Ulici Udine

Izgradnja novega paviljona skupnosti Opera Villaggio del Fanciullo na Opčinah
Zagon projekta gospodarskega spremljanja v sodelovanju s škofijsko Caritas

2010

13. julija mojster Riccardo Muti dirigira orkestrom in zborom na Trgu Unità

2011

Financiranje za izgradnjo vzgojnega centra za otroke s posebnimi potrebami v Žavljah
Donacija različnih naprav za zgodnjo diagnozo rakastih obolenj pri otrocih in odraslih
Beneški Biennale v Skladišču 26 v starem pristanišču

2012

Doseženih je 150 milijonov evrov, podeljenih za razvoj ozemlja
Izdan je katalog umetniške zbirke

Prihodnost je že sedaj

Znanstveno raziskovanje je temelj tržaškega družbeno-ekonomskega sistema, ki zagotavlja visoko kakovost lokalnih zdravstvenih storitev

Če je Trst med najnaprednejšimi mesti na številnih področjih znanstvenega raziskovanja, ima zaslugo za to tudi Fundacija, saj je prispevala k uresničitvi niza projektov in k nakupu sodobnih naprav. Ta strategija je privedla do ustanovitve več centrov odličnosti.

Center za študije o jetrih

Center za študije o jetrih, edinstvena tovrstna struktura v Italiji, je nastal med letoma 1998 in 2001 z namenom, da bi zdravljenje pacientov združili s temeljnim raziskovanjem na področju hepatologije, predvsem ob upoštevanju rastočega širjenja bolezni jeter v vsej Evropi. Če natančneje preverimo, bomo ugotovili, da je v teh letih Fundacija podprla veliko število pomembnih projektov, namenjenih reševanju problemov, ki zadevajo vse nas.

Za srčne bolnike

Leta 2008 je bila z odločilnim prispevkom Fundacije ustanovljena nova struktura - eksperimentalni klinični center za molekularno kardiologijo (CTC), ki se ukvarja z diagnozo, prewencijo in zdravljenjem kardiovaskularnih bolezni na podlagi študij molekularne medicine. Slednja je nova stroka, ki v klinični medicini uveljavlja metode molekularne biologije in genetskega inženiringa. Zamisel je nastala na podlagi že ustaljene tradicije na področju kardiologije, saj je bil leta 2001 s projektom CRT Cuore ustanovljen specializiran raziskovalni center za razvoj terapij, ki temeljijo na genskem prenosu in ne na uporabi zdravil. Istega leta smo Milje opremili s 118 defibrilatorji za zgodnje zdravljenje srčne kapi in izvedli projekt zdravja na daljavo, ki izkorišča najnaprednejšo tehnologijo za dialog med zdravniki specialisti iz vsega sveta.

Minimalno invazivne tehnike za najmlajše

Fundacija je dejavna tudi na področju boja proti redkim boleznim. Terapevtski pristopi in molekularna karakterizacija bolezni, ki nastajajo zaradi kopičenja lizosomov (ali drugače: boj proti degenerativnim srčnim obolenjem genetskega izvora) je projekt, zagnan leta 2001 z združenjem Azzurra in laboratorijem za redke bolezni otroške bolnišnice Burlo Garofolo v Trstu. S pomočjo Fundacije je leta 2007 bolnišnica Burlo izvedla projekt za razvoj mikro tehnologij, ki zmanjšujejo invazivnost kirurških posegov. Pred kratkim

smo znova podprli otroško bolnišnico Burlo za eksperimentiranje novih pristopov, ki omogočajo zgodnjo diagnozo in učinkovite terapije, kar znatno omejuje pojavljanja predporodnih in poporodnih zapletov. Leta 2011 smo podprli projekt podjetja Ospedali Riuniti di Trieste, ki je namenjen preučevanju posebne vrste kapljic za oči, pripravljenih iz avtolognega seruma, se pravi iz »svetlega« deleža krvi samega pacienta. Na tak način se zmanjša invazivnost terapevtskih obravnavanj, saj je naš cilj premagati bolezni, povezane s suhostjo roženice.

Naprave

Raziskovanje je med temeljnimi dejavniki celotnega tržaškega družbeno-gospodarskega sistema, a ga mora vedno spremljati tehnološko posodabljanje naprav v rabi. Donacije so številne: od kardioangiografa Kardiološkemu polu bolnišnice na Katinari in eko-kardiografa v rabi pri podjetju Ospedali Riuniti di Trieste, do elektrokardiograma in drugih naprav za zdravljenje srčnih bolnikov za Podjetje za zdravstvene storitve št. 1 - Triestina. Bolnišnici Burlo Garofolo pa smo namenili naprave za kapsularno video-endoskopijo in bronhoskopijo. Podjetje Ospedali Riuniti di Trieste ima danes najsodobnejše aparature: napredno video napravo za ugotavljanje pojavljanja raka otorinolaringološkega predela in za preiskave možganov za določitev območij kirurških posegov. Oddelek za nevrofiziologijo uporablja nevronske GPS navigatore, ki omogoča zelo natančne diagnoze in pridobivanje 3D podob: to je najnaprednejši dosežek oto-nevrokirurgije, stroke, ki preučuje žal zelo znane patologije, kot je multipla skleroza.

Fundacija navija za »šport«

Zadetek v tarčo: kapilarno širjenje športne kulture in podpora velikim dogodkom za razvoj ozemlja

Pravijo, da je Trst najbolj športno mesto v Italiji, a tega ne gre pripisati le geografskim značilnostim območja.

Veliki dogodki in združenja

Ta rezultat je Trst v resnici dosegel zaradi tesne povezave med mednarodno odmevnimi dogodki in številnimi, pohvalno aktivnimi športnimi društvi, povezave, ki jo Fundacija močno spodbuja. To je tirnica, na katero je Fundacija stavila, saj je prepričana, da so veliki dogodki temeljni elementi za gospodarski in turistični razvoj mesta. Nič manj pomembne niso družbene in moralne vrednote, ki so tako značilne za šport.

Barcolana in Barcolina

Na podlagi teh ugotovitev smo se odločili za podeljevanje prispevkov za kulturne dejavnosti, povezane z

Barcolano, in za tiste, ki so namenjene izvedbi Barcoline, tekmovanja under 18, na katerem se vsako leto merijo mednarodni mladi talenti jadralsstva.

Bavisela Young

Od leta 2001 Fundacija podpira tudi dogodek Bavisela Young, tržaški maraton, prilagojen najmlajšim, ki poteka vsako leto maja in med katerim Trg Unità doživi trenutke prekipajočega navdušenja, tako značilnega za otroke. Binom med Fundacijo in mini maratonom je tako popoln, da je ime dogodka že nekaj let neposredno vezano na ime Fundacije CR-Trieste.

Vzgajati s športom

Pozornost do mladih smo uresničili z neštetimi dogodki, v katere smo od leta 1992 do danes vključili desetine športnih društev. Fundacija jim je podarila vozila in športno opremo, hkrati pa je tudi podpirala njihove dejavnosti še bolj neposredno, in sicer tako, da je več deset tisoč mladim in najmlajšim omogočila udejstvovanje v njihovem najljubšem športu. Rezultati so bili izredni: dve telovadki združenja Artistica 81 iz Trsta imata na primer že v žepu vozovnico za londonske olimpijske igre 2012.

GLAVNI SVET

Massimo Paniccia
Predsednik

Adalberto Donaggio
Podpredsednik

Rita Brieda
Fulvio Bronzi
Massimo Campailla
Donatello Cividin
Renzo Codarin
Franco Del Campo
Lucio Delcaro
Fulvio Depolo
Francesco Peroni
Francesco Prioglio
Pierpaolo Safret
Francesco Slocovich
Nereo Svara
Emilio Terpin

UPRAVNI SVET

Massimo Paniccia
Predsednik

Renzo Piccini
Podpredsednik

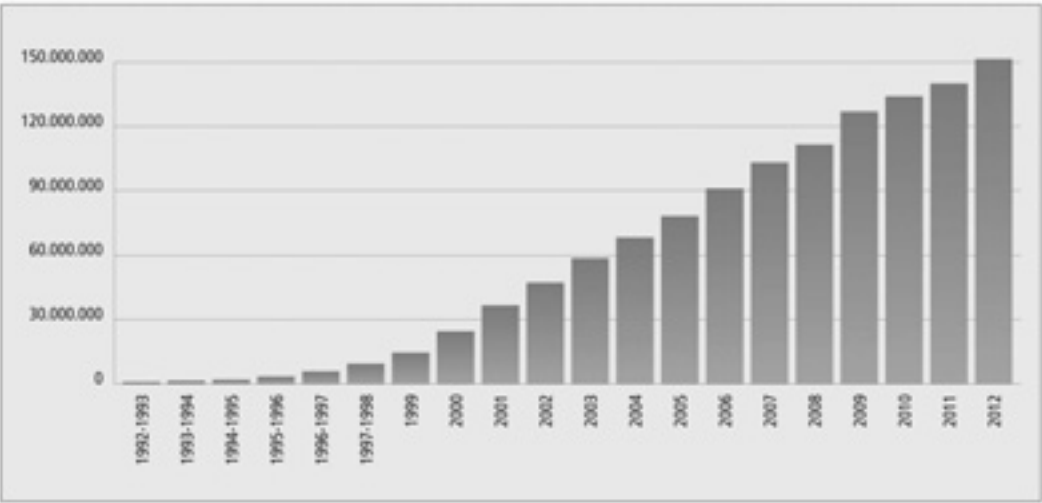
Tiziana Benussi
Enrico Eva
Giorgio Tomasetti

NADZORNI ODBOR

Franco Degrassi
Presidente
Stefano Gropaiz
Mario Giamporcaro

GENERALNI SEKRETAR

Paolo Santangelo

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 356320
faks 0481 356329
gorica@primorski.eu

Primorski
dnevnik

PODGORA - Prometna nesreča pri avstrijsko-italijanski meji

Med vračanjem s počitnic tragična smrt dekleta

Katja Persoglia podlegla poškodbam notranjih organov - V bolnišnici na njej niso opravili temeljitih izvidov

Tragedija je prizadela družino iz Podgore. Med vračanjem s počitnic v Avstriji se je v avtodomu, s katerim so se peljali Elena Rustja, Ivan Persoglia in njuna 17-letna hči Katja, čelno zaletel avtomobil s italijansko registracijo. Voznika so v kritičnem stanju odpeljali v bolnišnico v Lienz, medtem ko so podgorska starša in njuno hči sprejeli na zdravljenje v Brunecku, v Italiji. Med tremi naj bi Katja na videz utrpela najlažje poškodbe, zato na njej niso opravili temeljitih izvidov. Dan kasneje je dekleta zaradi notranje krvavitve izdihnilo. Ko so v ponedeljek s Katjino smrtjo seznanili poveljstvo policije v Innsbrucku, se policisti niso mogli načuditi. Potem ko so tudi sami bili na prizorišču nesreče, so se prepričali, da kljub silovitemu trčenju jo je družina iz Goriške odnesla brez hujših posledic. Žal ni bilo tako. Zato je tragedija še toliko bolj nerazumljiva in utegne imeti tudi sodne posledice. Katjina starša sprašujeta, naj bo hčerina smrt pojasnjena.

Nesreča se je pripetila pri kraju Arnbach na vzhodnem Tirolskem v petek med 15.30 in 16. uro, ko so se Elena Rustja, Ivan Persoglia in Katja vračali s počitnic v Avstriji. Osvežujočo sprostitve v gorskem okolju so se odpravili iskat, potem ko so nekaj časa že preživeli na hrvaški obali. Ob koncu počitnic so naposled v petek ubrali pot proti domu. Varno so bili privežani na sedežih v svojem avtodomu tipa Ford, starim le eno leto, starša na sprednjih sedežih, dekleta na zadnjem. Ko so se približevali avstrijsko-italijanski meji, je Ivan Persoglia izza ovinka opazil avtomobil, ki je z visoko hitrostjo prehitel iz nasprotne smeri. Pritisnil je na zavoro; sam se ne bi mogel izogniti prehitelju. V hipu so bili reševalci na kraju. Iz uničenega avtomobila iz italijansko registracijo so potegnili 55-voznika, doma iz Brunecka na Južnem Tirolskem, in ga zaradi težkih poškodb s helikopterjem takoj odpeljali v bolnišnico v Lienz. Sklenili so, da Eleno Rustja in hčer Katjo odpeljejo na zdravljenje v Italijo, najprej v Innsbruck in nato v Bruneck, saj je bila državna meja oddaljena le poldrugi kilometer; medtem je Ivana Persoglia, ki je bil tudi sam laže poškodovan, turist iz Milana, ki je bil priča nesreči, pospremil najprej na avstrijsko policijo in nato v Italijo. Žena in hči sta ga pričakali v bolnišnici v Brunecku. Na njem in na ženi Eleni so posledice nesreče preverili z napravo za računalniško tomografijo; zdravniki so ocenili, da Katja tega ne potre-

TRŽIČ

Moški se je huje opeknel

V Ulici Fiume v Pancanu se je domačin včeraj opeknel med delom na svojem starodobniku znamke Mini minor. Naenkrat se je avtomobil vžgal - morebiti zaradi uhanja goriva -, ogenj pa je zajel tudi lastnika. Vozilo je uničeno, moškega pa so odpeljali v tržiško bolnišnico, kjer se bo zdravil zaradi opeklin, ki k sreči niso tako hude, kot so sprva ocenili.

buje, saj je bila na videz najmanj potolčena. Tudi kri v izbljuvku jih ni posebej vznemirila. Dan kasneje okrog 14. ure pa se je njeno stanje naenkrat poslabšalo. Odpeljali so jo v kirurško sobo, a bilo je že prepozno. Okrog 16. ure je 17-letno dekleta umrlo zaradi poškodb notranjih organov.

Katja je opravila slovensko osnovno šolo v Pevmi in nato italijansko nižjo srednjo šolo Locchi v Gorici; živela je s staršema na domu nasproti podgorskega spomenika. Vsakič se je veselila potovanja; še preden so se od koder koli vrnili, je že spraševala, kdaj se bodo spet odpravili na pot. Zato so ji starši radi ugodili, zlasti ob koncih tedna in vsakič, ko jima je čas to dopuščal; Elena Rustja - Podgorica po rodu, medtem ko je njen mož iz Štavra - je zaposlena na nižji srednji šoli Ivan Trinko v Gorici. Z zadnjega potovanja sta se v ponedeljek Katjina starša pripeljala sama. Obupana. Danes bodo opravili obdukcijo, ki naj bi pojasnila vzrok smrti in morebitno podcenjevanje stanja. Tožilstvo v Bocnu, ki bo moralo izdati dovoljenje za prenos trupla v Gorico, je uvedlo preiskavo; pri današnji obdukciji naj bi bil prisoten tudi odvetnik družine Persoglia. Tudi ko bo njen izid znan, bo smrt 17-letnega dekleta ostala za nas nerazumljiva. (ide)

Katja Persoglia in bolnišnica v Brunecku, kjer je umrla za posledicami nesreče

GORICA - Zapor

»Obnova in reforma«

Cosma: Tvegajo izgubiti denar

»Kot se je pred 40 leti po zaslugi Franca Basaglie v Gorici začela reforma italijanskih umobolnic, naj se v Gorici začne tudi reforma kaznilnic v smeri dostojnejših razmer in prevzganja zaprtih oseb.« Tako pravi pokrajinski svetnik stranke Futuro e libertà Stefano Cosma, ki je včeraj vstopil v zapor v Ulici Barzellini, zato da bi preveril stanje. V njem je trenutno zaprtih 51 moških, večina jih prihaja iz tujine, povprečna starost pa je trideset let.

»Kar zadeva strukturo, sem videl sramotne stvari. Omet razpada, tuši, ki jih ima jo na voljo kaznjenci, bi bili v katerikoli drugi javni stavbi v nasprotju z zakonom, streha pušča. V večnamenski dvorani, ki je bila obnovljena, sem opazil pet ali šest vrčev za deževnico, ki pronica s stropa. Za nameček je obnovljena dvorana, ki je opremljena tudi z video projektorjem, povsem neizkoriščena, saj so ugotovili, da pod ni stabilen in bi se pod težo ljudi lahko vdrl. Stisko doživljajo tudi pazniki - teh je okrog 40 -, za katere ni organizirane menze,« opisuje položaj Cosma, ki dodaja: »Ker je usoda poslopja negotova, niso še sklenili, čemu bodo namenili milijon evrov, ki so ga prejeli za obnovitvena dela. Če ga ne izrabijo do konca leta, ga bodo izgubili. Denar naj zato takoj uporabijo za obnovo, ki naj bi povečala zmogljivost zapor. Po novem naj bi sprejemal do 70 oseb. Bo pa to dovolj, če bodo sodišči iz Palmanove in Tolmeča pripojili goriškemu in bodo potrebe zaporu še večje?«

Goriški zapor

NOVA GORICA - Univerza seli laboratorij

Ajdovščina prehitela Gorico

Prvotni načrt, da bi laboratorij uredili v opuščeni bolnišniški stavbi v Ulici Vittorio Veneto, se časovno ne bo izšel

Namera Univerze v Novi Gorici, da v opuščeni bolnišnični objektu v Ulici Vittorio Veneto v Gorici najame okoli 2.000 kvadratnih metrov, kamor bi preselila laboratorij z visokotehnološko raziskovalno opremo, se ne bo uresničila. »Ta zadeva se časovno ne bo izšla. Opremo bomo dobili prej, kot bi bili lahko tisti prostori pripravljeni, tudi inštalirati jo moramo že letos,« pojasnjuje rektor Univerze v Novi Gorici, Danilo Zavrtanik.

Za nakup omenjene opreme je univerza preko evropskega projekta namreč dobila za tri milijone in pol evrov sredstev, porabiti jih mora za nakup visokotehnološke raziskovalne opreme kot so elektronski mikroskopi in posebni laserji, ki bodo za delovanje povezani s tržaškim Sinhrotronom. Ker

v matičnih prostorih univerze tega dodatnega prostora ni na razpolago, so pomislili na izpraznjeno bolnišnično stavbo čez mejo. »Želimo si namreč, da bi programe umeščali čim bližje,« dodaja rektor. Sedaj, ko je jasno, da se načrti zvezi z nekdanjo bolnišnico časovno ne bodo izšli, so na univerzi poiskali druge rešitve. »Kot kaže, bo obnova dvorca v Lanthieri v Vipavi zaključena v načrtovanem roku. Tja januarja selimo šolo in center za vinogradništvo in vinarstvo. Na ta račun se nam bodo sprostil prostori v Ajdovščini, kamor bomo preselili ta laboratorij z opremo,« pojasnjuje Zavrtanik in dodaja, da je bolnišnica v Gorici sicer še vedno aktualna, a kot dolgoročen projekt mednarodne evropske univerze, »ki je v po-vojih in povezan z EZTS projekti«. (km)

Nekdanja bolnišnica v Gorici

GORICA - Nesreča v Ulici Mameli

Pri padcu s kolesa si je poškodoval glavo

Mladenec na zdravljenju v Vidmu - »Izdalo« ga je kolo

Kolesar se je huje poškodoval med vožnjo po Gorici. Včeraj okrog 17.40 je 24-letni domačin D.C. kolesaril po Ulici Mameli, ko se je iz še nepojasnjene vzroka platišče ločilo od kolesa. Mladenec je izgubil ravnotežje in padel na tla, pri čemer je silovito udaril z glavo. Ko so na kraj prišli reševalci, so na njem ugotovili možganski pretres in hude poškodbe obraza. Takoj so ga odpeljali v goriško bolnišnico, od tod pa s helikopterjem v bolnišnico v Vidmu. Ponesrečenec naj ne bi bil v življenjski nevarnosti. Na kraju nesreče, v katero ni bil nihče drug vpleten, so obvezne meritve opravili mestni redarji.

Ponesrečenca so odpeljali v Videm

NOVA GORICA - Odkritje pri električni prevodnosti

Znanstvenika utrdila vodilno vlogo laboratorija

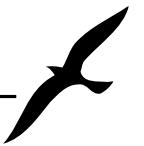
Znanstvenika iz Laboratorija za fiziko organskih snovi Univerze v Novi Gorici Egon Pavlica in Gvido Bratina sta s sodelavci s francoske, nemške in ameriške univerze v znanstveni reviji Nature Chemistry predstavila princip delovanja in izdelavo bistabilnega svetlobnega stikala, ki temelji na zmesi dveh organskih polprevodnikov. Znanstveniki novogoriške univerze so skupaj s sodelavci z Univerze v Strasbourg, Humboldtove univerze v Berlinu in Univerze Stanford iz ZDA s tem odkritjem združili funkcijo električne prevodnosti in svetlobne občutljivosti v eno samo plast in posledično zmanjšali velikost in kompleksnost svetlobnega stikala.

»Pri nas smo izvedli meritve transporta električnega naboja po teh slojih organskih

polprevodnikov. Ta transport električnega naboja se da spreminjati s pomočjo svetlobe. Če posvetiš nanj z ultravijolično svetlobo, se transport pospeši, če pa posvetiš z vidno svetlobo, se ta transport ustavi,« je povedal prodekan novogoriške univerze Gvido Bratina. Z merjenjem toka fotovzbujenih nosilcev naboja so ugotovili, da je odzivni čas takega svetlobnega stikala v območju mikrosekund, kar predstavlja tehnološko izjemno zanimivo rešitev. Poglavitni dosežek predstavljenega principa je v tem, da je v enojni aktivni plasti združenih več različnih funkcij. S tem se arhitektura in kompleksnost elektronskih elementov zmanjša in poenostavi.

S tem delom sta slovenska znanstvenika še utrdila vodilno vlogo Labora-

torija za fiziko organskih snovi Univerze v Novi Gorici na področju organskih polprevodnikov tako v Sloveniji kot v Evropi. To področje je eno od najhitreje rastočih v svetu in prodira že v vsakdanje življenje, saj vedno več elektronskih naprav izkorišča organske svetleče diode v svojih prikazovalnikih. Raziskovalna skupina Gvida Bratine je tudi prva in doslej edina v Sloveniji, ki ji je uspelo pridobiti raziskovalni projekt Evropske znanstvene fundacije. V projektu, ki se osredotoča na eno od najzanimivejših področij sodobne fizike - grafen, sodeluje še pet skupin iz različnih evropskih držav, med njimi je tudi skupina, povezana z Nobelovim nagradcem Kostjo Novoselovim.

GORICA - NOVA GORICA - Z avgustom pred Eda centrom

Izposojena kolesa bodo brisala mejo

Sprva ena sama postaja - V Gorici jih imajo kolesarji na voljo pet

Nova Gorica bo v kratkem vstopila v sistem za izposajo koles - t.i. »bike sharing« -, ki ga že nekaj mesecev izvajajo v Gorici. Predstavniki podjetja In Bici so si minuli teden podrobno ogledali lokacijo pred Eda centrom v Novi Gorici, kjer bo postavljena zaenkrat edina izposojevalna postaja v mestu; v Gorici so jih maja odprli pet. »Pri ogledu lokacije pred Eda centrom so predstavniki podjetja In Bici - to isto podjetje je tudi v Gorici postavilo mrežo izposojevalnih postaj - ugotovili, da je treba pred Turistično informacijski center (TIC), kjer bo postavljena postaja, urediti še električni priključek zanjo. Kot sedaj razpolagam z informacijami, bo nanj treba počakati kake tri tedne,« je včeraj za Primorski dnevnik pojasnil Niko Jurca, načelnik občinskega oddelka za okolje in prostor.

Da se bo tudi Nova Gorica vključila v mrežo izposoje koles, ki bo tako postala čezmejna, je novogoriška občinska uprava napovedala že aprila. Doslej je bilo pač treba rešiti kup podrobnosti v zvezi z izpeljavo projekta na novogoriški strani, zato projekt tam ni uspel zaživeti hkrati z goriškim. »Čim bo električni priključek narejen, bo postajo mogoče postaviti in ta bo zaživila. Uradno pa jo bomo predali namenu v okviru tedna mobilnosti v septembru,« dodaja Jurca. Če bo vse teklo, kot je sedaj v načrtu, bo novogoriška izposojevalna postaja torej zaživila v največ treh tednih. Prostora bo imela za najmanj štiri kolesa. Sistem izposoje pa bo enak goriškemu: prve pol ure bo ta brezplačna, nato pa plačljiva. Na tak način naj bi spodbudili uporabo koles na kratke razdalje in ne za ves dan. Kartice, s katerimi si bo mogoče izposoditi kolo, bodo na voljo v TIC-u, nanje pa bo treba položiti kavcijo. Podrobnosti o cenah in vrednosti investicije pa bodo znane kmalu, najkasneje čez nekaj tednov, ko bo postaja zaživila.

V Gorici je pet izposojevalnih postaj posejanih na različnih lokacijah: na trgu pred županstvom, ob parkirišču pred železniško postajo, na Travniku, v Ulici Diaz in ob parkirišču na Drevoredu Oriani. Skupno je na razpolago 35 koles. S pristopom Nove Gorice bo sistem izposoje čezmejen, kar bo omogočalo Goričanom oziroma Novogoričanom, da se z izposojenim kolesom odpravijo v sosednje mesto. Kot da bi bili Gorici eno samo mesto. (km)

FOTO PD., K.M.

Izposojevalna postaja pred županstvom v Gorici (zgoraj) in novogoriški Eda center (levo), kjer bodo postajo uredili pred Turistično informacijskim centrom

PEVMA - Uvod v vaško praznovanje

Tudi z razstavo rezbarskih mojstrov povezali sosede

Številni ljudje so se v soboto udeležili odprtja zanimive razstave, ki jo je pripravilo Rezbarsko, intarzijsko in restavratorsko društvo iz Solkana. Otvoritvena slovesnost bi morala potekati na prostem, pred razstavnimi prostori na sedežu Krajevne skupnosti v Pevmi, zaradi hladnega in vetrovnega vremena pa so jo izpeljali v bližnji cerkvi. Uvedla je skupina solkanskih kitaristk, ki je zaigrala in zapela vrsto znanih slovenskih pesmi. Gre za amatersko skupino upokojenk, ki igrajo in prepevajo na raznih prireditvah, svojo dobro voljo in glasbo pa pogosto prinašajo tudi v domove za ostarele, v bolnišnice ipd., zato so se tudi poimenovala »Kitaristke za dušo«. Lepo in umirjeno petje je spremljalo ves večer, ki ga je z dvojjezičnim napovedovanjem povezovala Barbara Uršič. Omeniti velja tudi, da so se solkanskim razstavljavcem pridružili še nekateri mojstri dleta iz Gorice in Furlanije.

Dobrodošlico je vsem izrazila Savina Radikon, predsednica kulturnega in športnega društva Naš prapor. Povedala je, da želi biti razstava umetniški uvod v letošnje praznovanje sv. Ane, zavetnice Pevme in Oslavja. Izpostavila je zadovoljstvo, da so jo pripravili prijatelji iz Solkana, s katerimi so dolga leta povezani, tudi preko sorodstvenih vezi. Omenila je, da sta krajevni skupnosti pred leti podpisali listino o prijateljstvu in sodelovanju, ki se odraža na različnih področjih. »Nocojšnje srečanje naj torej predstavlja enega izmed tolikih kamenčkov oziroma drobcev, ki bodo postali sestavni del velike umetnine, ki ji pravimo sožitje med iskrenimi prijatelji, ki živijo na obeh bregovih prelepe Soče,« je poudarila Savina Radikon. Ob koncu je še obžalovala ukinitvev krajevnega sveta za Pevmo, Oslavje in Štmaver, ki je bil pokrovitelj in gonilna sila raznih pobud, izrazila pa je upanje, da bo novonastalo združenje dostojno nadomestilo vloge, ki jo je opravljal rajonski svet.

V imenu solkanskih rezbarjev je njihov predsednik Jožko Markič orisal delo društvenih članov in se med drugim obregnil ob ugotovitev, da včasih premalo cenimo domačo ustvarjalnost in pre pogosto precenjujemo tujo. Pozdravil je tudi prisotnost rezbarjev, ki so se na pevmski razstavi pridružili solkanskim mojstrom. To so Černic Daria iz Štmavra, Giorgio Burgnik iz Ločnika, Aldo Cucit iz Šlovrenca ter Giuseppe Sceek in Marco Perich iz Gorice. Sol-

Eno izmed razstavljenih del

FOTO VIP

kansko društvo pa zastopajo Rajko Gorjan, Franc Jerončič, Jožef Kodelja, Ivan Kuk, Jožko Markič, Marjan Mislej, Milan Mužina, Franko in Marko Peršič, Marjan Polanc, Darko Poženel, Denis Senjur in Drago Štefanič.

Ogled razstave v treh spodnjih prostorih nekdanjega župnišča v Pevmi bo možen ves teden do nedelje v popoldanskih urah, v četrtek, petek in soboto tudi zvečer, ko bodo v Pevmi potekale prireditve; v nedeljo bo razstava odprta ves dan. (vip)

GORICA - Festival Sergio Amidei

Furlanski film v topli dvorani ogrel občinstvo

Nabito polna dvorana za film »L'estate di Giacomo« ter režiser in igralca BUMBACA

GORICA - Amidei Zgodil se je filmski klub

Danes prva javna predstavitev

In res se je zgodilo. Nekega soparnega poletnega večera se je zbrala skupina dvajsetih navdušencev, ki so sedli v krog in se pogovarjali o filmih. Na vročem dvorišču Hiše filma na goriškem Travniku se je tako zgodila vaja demokracije. Prisotni na srečanju so okusili težavno in obenem prijetno izmenjavo mnenj med osebami, ki se površno poznajo. Vsak je predlagal svoje ideje, zagovarjal filme priljubljenih režiserjev in predstavil svoje pripombe. Tako nastane filmski klub. Skupina sedaj vabi še ostale ljubitelje filma, da se ji pridružijo v kinodvorani. Cineclub Gorizia se bo prvič predstavil javnosti na posebnem dogodku v okviru festivala Sergio Amidei, in sicer danes ob 14. uri v Kinemaxu. Vrteli bodo film »Ladri di saponette« (Tatovi mila) režiserja Maurizio Nichettija.

Ostali dogodki današnjega festivalskega dneva bodo v Kinemaxu popoldanske projekcije iz različnih vsebinskih sklopov; med temi izstopa film »L'Italia non è un paese povero« Jorisa Ivensa (ob 18. uri) in nato dokumentarec »Quando l'Italia non era un paese povero« Stefana Missia. Nocojšnji film v tekmovalni sekciji bo »Una separazione« scenarista in režiserja Ashgarja Farhadija; vrteli ga bodo ob 21. uri v Coroninijem parku.

Festival za nagrado Sergio Amidei privablja vsak dan množično občinstvo. Naj bo prizorišče park palače Coronini Cronberg ali Kinemax na Travniku, poltni večeri beležijo vsak večer tako imenovani ameriški »sold out«. Tako je bilo tudi v ponedeljek zvečer, ko so zaradi tehnične okvare preselili festivalsko dogajanje iz Coroninijevega parka v veliko dvorano Kinemaxa, kjer so prikazali film »L'estate di Giacomo«, prvenec furlanskega režiserja Alessandra Comodina. Dvorana je bila nabito polna (našteli smo približno 450 gledalcev, dvorana pa je opremljena »le« s 342 sedeči), zato so organizatorji med istim večerom projekcijo ponovili, saj nihče ni želel ostati prikrajan za »film poletja«, kot ga je v svoji predstavitvi opredelil docent Damsa pri Videmski univerzi Roy Menarini.

»Veseli me, da sem bil povabljen na festival, ki podeljuje mednarodno nagrado za najboljši scenarij, čeprav film nima pravega napisanega scenarija. Gre za moj prvenec in zelo mi je v ponos, da sem ga ustvaril z osebami, ki jih dobro poznam, kot sta moja sestra Stefania in prijatelj Giacomo Zulian. Z njima sem v bistvu obujal spomine na najstniškega leta, ki sem jih sam doživel na domači zemlji ob Tilmentu,« je goriški publiki povedal režiser Alessandro Comodin. In res je film spontan in realističen prikaz najstniškega obdobja, ki ga doživljata Giacomo - gluhi mladenič, ki po operaciji odkriva s sluhom čisto nov svet - in njegova prijateljica Cefi, v njeni vlogi igra režiserjeva sestra, devetnajstletna Stefania. Zelo učinkoviti so tudi prizori ob Tilmentu in na furlanskem podeželju. Film je sicer neke vrste dokumentarec, saj opisuje resnično zgodbo mladega Giacomina, ki pa zelo dobro govori in se pred kamero odlično znajde. Kljub temu je režiser opremil film s podnapisi, saj »tako bodo lahko tudi gluhe osebe razumele dialoge«. Spontanost se kaže tudi v tem, da je v prvem delu filma prisotnih veliko grdih besed. »Giacomo odkrije popolnoma nov svet in zato so njegove reakcije še bolj udarjene. Želel sem tudi, da je film čim bolj realističen,« je takšno besedišče opravičil režiser, medtem ko je Giacomo Zulian v smehu dodal: »Sem pač vulgaren tip.«

Ponedeljkova projekcija v Gorici je bila deželna premiera uspešnega celovečerca (prejemnik je že številnih festivalskih nagrad, med katerimi izstopa Pardo d'oro v Locarnu). Na premieri v Parizu 4. julija so režiserja označili za »velik up italijanskega filma«. To je menila tudi goriška publika v pretopli dvorani Kinemaxa, saj so vsi - tako tisti, ki so sedeli na sedežih (tu se je izkazalo veliko število gospa, ki so se profesionalno hladile z lastno pahljačo), kot tisti na stopnicah, kot tisti, ki so stali pokonci do konca, molče spremljali filmsko dogajanje in ga ob koncu nagradili z bučnim aplavzom. Ni kaj, morda zaradi krize, morda zaradi kakovosti filmov, festival Amidei je za Goričane postal pravi »must«. (av)

V Gorici shod Furlanov

V Gorici bo 4. in 5. avgusta svetovni shod Furlanov, ki se ga bo udeležilo okrog 1200 ljudi. »Počasčeni smo, da bo dogodek potekal v Gorici,« po-udarja goriški župan Ettore Romoli. Uvodno zasedanje bo v soboto, 4. avgusta, ob 10. uri v deželni avditoriju, kjer bodo poleg goriškega prvega občana spregovorili upokojeni športni novinar Bruno Pizzul, deželni odborniki Federica Seganti, Roberto Molinaro, Claudio Violino in Elio De Anna ter pokrajinski predsednik Enrico Gherghetta. V nadaljevanju zasedanja bodo razpravljali o vlogi mladih Furlanov pri ovrednotenju furlanske eno-gastronske dediščine, o globalizaciji in turizmu.

Zaslugo ima KGŠ

V sobotnem članku »Magnifico bo oživil dobro prakso koncertov na meji« je prišlo do pomote pri navajanju organizatorjev prve izvedbe Koncerta na meji leta 2004. To sta bila Kulturni dom Gorica in Klub Goriških študentov (KGŠ) in ne novogoriški Kulturni dom, kot smo napačno zapisali. Slednji se je k organizaciji omenjenega dogodka priključil dve leti kasneje. (km)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
MARZINI, Korzo Italia 89, tel. 0481-531443.

DEŽURNA LEKARNA V ŠLOVRENCU
SORC, Trg Montesanto 1, tel. 0481-80023.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, Trg Republike 16, tel. 0481-410341.

DEŽURNA LEKARNA V ŠTARANCANU
SAN PIETRO E PAOLO, Ul. Trieste 31, tel. 0481-481252.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 18.00 - 21.00 »Biancaneve e il cacciatore«.

Dvorana 2: nagrada »Sergio Amidei«. Dvorana 3: 18.00 »The Amazing Spider-man«; 20.30 »The Amazing Spider-man« (digital 3D).

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.20 - 19.45 - 22.00 »Biancaneve e il cacciatore«.

Dvorana 2: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Il cacciatore di vampiri« (digital 3D). Dvorana 3: 18.30 - 21.30 »The Amazing Spider-man« (digital 3D).

Dvorana 4: 17.40 - 19.50 - 22.00 »Una cena tra amici«.

Dvorana 5: 17.20 - 19.50 - 22.00 »Contraband«.

Koncerti

FILHARMONIČNI ORKESTER ALPE ADRIA iz Gorice bo nastopil danes, 25. julija, ob 20.45 v stolnici v Gorici. Na programu koncerta skladbe W.A. Mozarta; vstop prost.

ONDE MEDITERRANEE IN OBČINA TRŽIČ v sodelovanju s kulturnim združenjem Voci di donna vabita danes, 25. julija, ob 21. uri v cerkev Device Marcelliane v Trziču na koncert z naslovom »Estate in classica«. Nastopil bo orkester Kiev String s Orchestra; vstop prost.

KONCERTI »GRADO FESTIVAL OSPITI D'AUTORE 2012« na nasipu Nazario Sauro v Gradežu ob 21.30: 25. julija Damien Rice; 28. julija Simple Minds; informacije in predprodaja vstopnic na www.ticketone.it.

1. OVERJAM INTERNATIONAL REGGAE FESTIVAL bo potekal na prireditvenem prostoru ob nekdanjem mejnem prehodu v Vrtobji med 26. in 28. julijem; nastopile bodo skupine Sizzla & Firehouse Crew, Jah Mason, Train To Roots, Zion Train, The Authentics, Makako Jump, Zaa, Siti Hlapci in Resistance In Dub. Obiskovalci festivala bodo imeli na voljo brezplačno kampiranje v neposredni bližini prizorišča, tisti, ki si želijo prave postelje, pa bodo lahko prenočili v Di-jaskem domu v Novi Gorici. Infor-

GORICA - Razstava v Kulturnem domu

Spet zasijalo sonce miru

Ob risbah goriških otrok, ki upodabljajo sonce, so letos na ogled tudi likovna dela s Kapverdskih otokov

Z včerajšnje predstavitev v Kulturnem domu

FOTO K.D.

Čestitke

*Na Peči praznuje danes moj no-
no ALBIN okrogli rojstni dan. Vse
najboljše in koš poljubčkov mu iz Ri-
cmanj pošilja Nathan.*

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJEN-CEV za Goriško prireja v nedeljo, 5. avgusta, vsakoletni piknik: v jutranjih urah si bodo ogledali Miramarski grad in park, popoldne bo srečanje v restavraciji Al Mulin - Norbedo pri Kopru; informacije in prijave po tel. 0481-882183 (Dragica V.), 0481-884156 (Andrej F.), 0481-390697 (Marija Č.), 347-1042156 (Rozina) in 0481-21361 (Ema L.). Na račun 20 evrov.

KRUT obvešča člane, da je v teku vpisovanje za skupinsko letovanje na otoku Rab od 8. do 15. septembra; informacije in prijave na društvenem sedežu, Korzo Verdi 51/int. - tel. 0481-530927 ob torkih in četrtek od 9. do 12. ure ali po tel. 040-360072.

KRUT obvešča člane, da sprejema prijave za skupinsko bivanje z vključenim prilagojenim paketom za zdravje in dobro počutje v termah Radenci od 26. avgusta do 5. septembra; informacije in prijave na društvenem sedežu, Korzo Verdi 51/int. - tel. 0481-530927 ob torkih in četrtek od 9. do 12. ure ali po tel. 040-360072.

KRUT obvešča, da sprejema prijave za individualna bivanja v termalnih centrih v Sloveniji, na željo tudi s prilagojenimi zdravstvenimi programi; informacije in prijave na društvenem sedežu, Korzo Verdi 51/int. - tel. 0481-530927 ob torkih in četrtek od 9. do 12. ure ali po tel. 040-360072.

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča, da se vpisovanje za 8-dnevni izlet na Sardinijo od 25. septembra do 2. oktobra nadaljuje neprekinjeno do 15. avgusta. Zato vabi društvo člane in prijatelje, naj se čim prej prijavijo po tel. 349-4042060 (Eda L.), 0481 882183 (Dragica V.), 0481 884156 (Andrej F.), 0481 532092 (Emil D.). Na račun 300 evrov. Pohitite. V primeru nezadostnega števila udeležencev bo izlet odpadel.

Obvestila

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bodo v popoldanskih urah anagrafski, davčni urad in tajništvo julija in avgusta zaprti.

OBČINA SOVODNJE obvešča, da bo v začetku avgusta zapadel rok za vložitev prošnje za pridobitev odškodnin po poplavih, ki so sovođensko občino prizadele septembra leta 2010. Oškodovani lastniki lahko na županstvu predstavijo vso potrebno dokumentacijo; informacije nudijo na tehničnem uradu.

OBČINA SOVODNJE sporoča, da je nova uradna spletna stran na naslo-

vu <http://www.comune.savogna.go.it/>. Naslovi elektronske pošte ostajajo nespremenjeni.

OBČINSKA KNJIŽNICA SOVODNJE obvešča, da bo v juliju zaprta.

OVERNIGHT - NOČNI AVTOBUS za varno zabavo: vsako soboto do 1. septembra bo povezoval Gorico in Trzič s Sesljanom. Urniki: v Gorici s ploščadi pri Rdeči hiši ob 21.30, ustavil bo v Gradišču, Foljanu, Trziču in Sesljanu; v Trziču iz Ul. Pocar ob 22.05 in 23.25; iz Sesljana ob 2.10 (proti Trziču), ob 4.10 (preko Trziča v Gorico) in ob 4.10 (proti Trziču).

POŠTO V LOČNIKU dostavljajo poštarji iz goriškega poštnege urada v Ulici Buonarroti; tam je mogoče dvigniti neoddana priporočena pisma in druge pošiljke od ponedeljka do petka med 8.30 in 18. uro, ob sobotah med 8.30 in 13. uro.

PROŠNJE ZA UPORABO ŠPORTNE PALAČE PALABRUMATTI na Rojcah: rok za vložitev prošnje zapade 16. avgusta; obrazci so na razpolago na spletni strani www.3.comune.gorizia.it/palabrumatti in v uradu za upravljanje športnih objektov goriške občine, kjer nudijo tudi vse potrebne informacije.

SVET SLOVENSКИH ORGANIZACIJ sporoča, da bo v mesecu juliju urad v Gorici zaprt ob ponedeljkih in petkih.

USTANOVITEV MAŽORETSKE SKUPINE V DOBERDOBU: godba na pihala Kras v Doberdobu organizira za dekleta od 8. do 18. leta starosti mažoretsko skupino, ki bo s svojimi ko-reografijami popestrila nastope godbe same in tudi drugih prireditev; informacije in prijave po tel. 347-1243400 (Magda Prinčič).

Z GORIŠKE KVESTURE sporočajo, da mladoletniki lahko potujejo v tujino le z osebnim dokumentom in ne za-dostuje več vpis na potne liste staršev, ki pa so kljub tej novosti še naprej veljavni. Mladoletniki lahko zapuščajo Italijo le z osebnim potnim listom (za otroke od 0 do 3 let bo veljaven tri leta, za otroke od 3 do 18 let bo veljaven pet let) ali z osebno izkaznico (za-kon št. 106 iz lanskega leta določa, da lahko zastopajo za osebno izkaznico tudi otroci pod 15. letom starosti).

KRUT obvešča, da bo goriška pisarna zaprta od 27. julija do 20. avgusta.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v Gorici ima nov naslov elektronske pošte: gorica@knjiznica.it. Do 31. avgusta bo knjižnica odprta s poletnim urnikom od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure, zaprta bo zaradi dopusta od 6. do 17. avgusta.

OBČINA SOVODNJE obvešča, da je bila na podlagi 17. člena ODP 086/PRES - Izvajalni pravilnik za I. del Urbanizem - DZ 05/2007 s sklepom občinskega sveta št. 26 z dne 4. julija 2012 sprejeta varianta št. 11 Splošnega občinskega prostorskega načrta. Vsi dokumenti variante so vloženi v občinskem tehničnem uradu (odprt za javnost ob ponedeljkih in ob petkih od 12.00 do 13.00, ob sredah od 16.00 do 17.30) in na voljo za 30 dni. V tem ob-

skih otokov. V imenu združenja darovalcev organov ADO je spregovoril tajnik Karlo Mučič, sicer predsednik kulturnega društva Jadro iz Ronk; prisoten je bil tudi pokrajinski predsednik združenja ADO, Giovanni Latini. Mucci je predstavil društvo, ki je nastalo leta 1967 in opravlja neprecenljivo humanitarno vlogo. V Italiji je več kot 10 tisoč ljudi, ki čakajo na darovalce, ki bi jim omogočili izhod iz brezupnega zdravstvenega stanja. Nazadnje je družbeni delavec in mirovnik Andrea Bellavite izrazil boja-zen, da bo sedanje hudo krizno obdobje prineslo še huji izbruh nestrpnosti do drugačnih, do tujcev in do drugače mislečih. Pripomnil je, da tudi pobude, kakršna je prireditve »Kaplje kulture«, ki jo bo Zveza slovenskih kulturnih društev za Goriško priredila v prihodnjem tednu, veliko prispevajo k širjenju kulture ter k miru in sožitju med narodi.

Razstava v Kulturnem domu bo odprta do 9. avgusta od ponedeljka do petka med 9. in 13. ure. (vip)

dobju depozita, torej od 18.07.2012 do 16.08.2012, lahko kdor koli predstavi občini svoje pripombe in/ali ugovore.

ZSKD obvešča, da bo goriški urad do 14. septembra odprt po poletnem urniku in sicer od 9. do 13. ure.

V FRANČIŠKANSKEM SAMOSTANU na Sveti Gori bodo vsako nedeljo do 23. septembra ob 17. uri maševali v italijanskem jeziku.

Prireditve

»PERCORSI DI-VERSI« v centru Mare Pensante v parku Basaglia, Ul. Vittorio Veneto 174 v Gorici ob 18. uri: danes, 25. julija, predstavitev zaključnega dela gledališke delavnice z Donatom Acamporo; vstop prost.

KINO V RONKAH v parku Excelsior (Ul. Roma), ob 21.15: v četrtek, 26. julija, »Scialla!«.

POLETJE V TRŽIČU: kino na Trgu Falcone e Borsellino, ob 21.30: v četrtek, 26. julija, »Io sono Li«; vstop prost. Ob slabem vremenu bodo film predvajali en dan kasneje.

KULTURNO ZDRUŽENJE PAR MOR-RURO vabi v kmečki turizem Al dial nasproti cerkve v Moraru na večer poezije v sklopu festivala »Acque di acqua« v organizaciji združenja Culturaglobale iz Krmina. Ob glasbeni spremljavi bodo Marco Marangoni, Luisa Gastaldo, Valter Lauri, Luigina Lorenzini in Rita Usso predstavili svoje poezije v petek, 27. julija, ob 20.30.

V KNJIGARNI UBIK na Korzu Verdi 119 bo v soboto, 28. junija, med 10. in 12. ter med 18. in 23. uro Barbara Pascoli predstavila svoj roman »Senza Scrupoli« v sklopu prireditve »Il Banco del Giallo«.

»KAPLJICE KULTURE« bodo potekale v Ljudskem vrtu v Gorici od 30. julija do 3. avgusta med 21. in 22. uro: posamezniki, skupine, društva in krožki lahko nastopijo s plesom, petjem, recitacijami, predstavitvami knjig, folkloro, filmsko umetnostjo, filozofijo, kulinariko, itd.; informacije in prijave na sedežu ZSKD na Korzu Verdi, 51 v Gorici, po tel. 0481-531495 ali 327-0340677 in na gorica@zskd.org.

Pogrebi

DANES V FOLJANU: 11.00, Pier Giorgio Disegna (iz bolnišnice v Trziču) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 9.50, Raffaele Cerini iz bolnišnice na pokopališču; 9.50, Brenno Miscalzi iz bolnišnice v cerkev Sv. Jožefa in na pokopališču.

DANES V PIERISU: 11.50, Flavio Ciulin (s pokopališča v Beglianu) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V KRMINU: 14.00, Eliseo Cosmacini (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi Sv. Leopolda in na pokopališču.

DANES V KOPRIVNEM: 14.00, Neri Drioli (iz bolnišnice v Vidmu) v cerkvi in na pokopališču.

MITTELFEST 2012 - V sklopu niza Magična Praga

Zaključna festivalska dneva namenjena češki ustvarjalnosti

V ospredju glasba in gledališče – Predstavili zadnji tekst Václava Havla

Zadnji festivalski vikend v Čedadu, zapisan sklepnemu dogajanju na letošnjem Mittelfestu, je bil vsestransko razgiban. Deloma je za to poskrbelo vreme, kar je seveda dodatno obremenilo organizatorje, ki pa so izpeljali program v celoti, deloma pa je bila to posledica odločitve, da bo mesto magična Praga v malem. Sobotni dež je sicer za nekaj ur onemogočil, da bi na Trgu Julija Cezarja zavladal pivniški Črni orel z bogato ponudbo znanih čeških piv in tipičnih jedi, vendar je proti večeru tudi to opazno znamenje češke prisotnosti v mestu končno zaživeło.

Letošnji sklop Magična Praga so napovedali zanimivi črno-beli filmi, osrednji dogodki pa so bili na sporedu v soboto in nedeljo.

Najprej o glasbi, ki je doživela še največ laskavih ocen. »Magičen« je bil prav gotovo Milan Svoboda, uveljavljen jazz glasbenik, ki so ga organizatorji uvrstili v sklop All that Jazz, ki je bil v splošnem zelo kakovosten. Vendar je Milan Svoboda, pianist in skladatelj, z godalnim kvartetom Gamavilla Quartet ob kvaliteti postregel še z izvirnostjo. Sodim v generacijo, ki se je s teksti, ki so jih peli Beatlesi, učila angleščine, Svoboda, ki je iste generacije, pa je z njimi sanjal o ...svobodi. Njihove pesmi so namreč sestavljale nekakšno zvočno kuliso med Praško pomladjo v letu 1968. In od takrat so očitno Svobodni, ki je medtem postal znan jazz glasbenik, ostale v srcu.

Njegov Hommage aux Beatles, ki so ga izvedli v soboto popoldne v bivši cerkvi sv. Frančiška, pa ni bil prav nič nostalgichen. V novi, jazzovski preobleki, za katero sta poskrbela Milan Svoboda in Paul Breiner (za skladbe, ki jih je izvajal samo godalni kvartet), so dobile novega zaleta in izkazalo se je, da je glasbena osnova brez besed izredno privlačna in prepričljiva. Najprej je nekaj improvizacij za solo klavir izvedel Milan Svoboda, nato se je z nekaterimi izredno znanimi skladbami, kot sta Help in Yesterday, predstavil kvartet, ki ga sestavljajo Vit Muzek (violina), Vladislav Kvapil (violina), Gabriel Pavlik (viola) in Marián Pavlik (violončelo). Z znano Eleanor Rigby se je začel

Praško gledališče Image Theatre je predstavil prepričljivo igro senc

MITTELFEST

skupni nastop klavirja in godalnega kvarteta, ki je prijetno valoval in prehajal od močnejših tonov k bolj igrivim. Posebno lahkotnejše skladbe, kot npr. Honey Pie, so odigrali ironično, ležerno, vendar ne banalno. Zaključek je bil impozanten z Let it Be, navdušeno občinstvo je vztrajalo in iztržilo dodatek v lahkotnejših in prikupnejših tonih. Očitno imajo tudi češki glasbeni poustvarjalci tisti »magični« dotik, ki vse ovije v prijetno lahkotnost.

Odlično je občinstvo sprejelo tudi kitarista Štěpána Raka, ki je na istem prizorišču nastopil dan kasneje. Predstavil je vrsto lastnih stvaritev in starih skladb, zaradi česar koncert ni bil tako enovit. Vendar zelo dober, kot je bilo slišati, kajti zaradi (pre)natrpanosti programa zadnjih dveh festivalskih dni, nihče ni mogel na vse prireditve. V bližnjem konferenčnem centru sv. Frančiška so namreč skoraj istočasno brali italijanski prevod zadnjega teksta, ki ga je napisal Václav Havel. V tej igri, ki se v italijanskem prevodu glasi »Entrare e uscire di scena«, pisatelj po zaključni uspešni politični karieri (Havel je bil

med drugim zadnji predsednik Češko-slovaške in prvi predsednik Češke republike) prikazuje poraženega politika, bivšega »kanclerja«, ki se bolj slabo privaja na nov režim, v katerem ne igra več glavne vloge. Delo je prevedla Annalisa Cosentino, priredil in podal ga je Paolo Fagiolo (produkcija gledališče Giovanni da Udine).

V čedajskem gledališču Ristori pa se je gledališka Praga predstavila z dvema zelo različnima predstavama. V soboto smo si lahko ogledali češko priredbo odmevnega dela sodobnega škotskega avtorja Davida Harrowerja Blackbird (dve leti tega je kruto igro o posledicah spolnega nasilja na oder postavil milanski Piccolo Teatro in z njo gostoval tudi v tržaškem Rossettiju). Národní divadlo, se pravi Narodno gledališče iz Prage je z režiserjem Jirijem Pokorným pripravilo ostrejšo uprizoritev, v kateri izstopa predvsem mlada ženska, ki je kot 12-letni otrok imela spolne odnose s 40-letnikom, vendar ona svoje tedanje občutke in odločitve pripisuje zaljubljenosti. Ponovno (gle-

dališko) srečanje med »žrtvama« dogodkov, kar v določeni meri sta oba, sta prepričljivo odigrala Jana Pidrmanová in Jiří Štěpnička.

V nedeljo zvečer pa je bilo v gledališču Ristori odločno bolj magično. Gost Mittelfesta je bil ponovno Image Theatre iz Prage, ki nadaljuje tradicijo črnega teatra. Predstave slonijo na posrečeni kombinaciji plesa, glasbe in pantomime, zgodbe, ki jih na ta način pripoveduje, pa so praviloma zabavne in ironične. Tokrat se je gledališče, ustanovljeno leta 1989, predstavilo z novo produkcijo, ki so jo naslovlili Black Box. Posamezni prizori zgodbe o policistu, ki lovi dva roparja in ukradeno »črno škatlo« (pravzaprav kovček), so smiselno razvrščeni med plesne točke v moderni tehniki »teatra senc«. Koreografije Eve Asterove, ki je z Josefom Tichým in Petrom Liškom tudi med avtorji predstave, so še posebej posrečene. Kot je dokazalo nedeljsko čedajsko občinstvo, je takšna predstava dostopna vsem, saj so se odlično zabavali otroci in odrasli. To je čarovnija, ki uspe velikim umetnikom. (bip)

VILA MANIN - Odprli razstavo Il teatro alla moda, ki bo na ogled do 4. novembra

O binomu gledališče in moda

Na ogled številne stvaritve priznanih stilistov Valentino, Missoni, Marra, Versace ... - Predviden tudi gala večer z Missonijem

»Il teatro alla moda« je bil naslov satirične knjižice, ki jo je beneški skladatelj Benedetto Marcello napisal na začetku 18. stoletja, da bi osmešil razvade pevcev in šibkosti takratnega opernega sveta. Med svile, čipke in bleščice gledališkega odra je postavljena tudi istoimenska razstava, ki so jo uradno odprli v petek v vili Manin v Pasarianu. Naslov nima v tem primeru hudomušen naboj, saj se nanaša na stvaritve priznanih stilistov, ki so redno ali občasno sodelovali pri dramskih, opernih ali plesnih predstavah. S takimi kostumi, ki so jih podpisali Versace, Valentino, Missoni, Marras, Gigli, Coveri in Capucci, je visoka moda resnično stopila na odrske deske, da bi podarila umetnosti slovitih pevcev, igralcev in plesalcev še dodatno, estetsko vrednost.

»Predstavljamo razstavo z inovativnim konceptom, v kateri so povezane različne zvrsti umetnosti,« je povedal komisar podjetja Villa Manin Enzo Cainero, ki je s podpredsednika Muzejev Mazzucchelli Pierangelom Gemignani poudaril tudi željo po vrednotenju vrhunske italijanske ustvarjalnosti v trenutku, ko smo zaradi krize posebno potrebni spodbudnih domačih vzorov.

Razstavo je postavila mlada mednarodna ekipa z arhitektko Laro Alberti na čelu, ki je imela čast, da je prerazdelala trak in pospremila prve obiskovalce skozi razstavne prostore, kjer je ogled kostumov opremljen s fotografijami, osnutki, video

posnetki predstav, za katere so nastali. Priznani stilisti so začeli sodelovati z gledališčem kot soustvarjalci umetniških celot že v drugi polovici 19. stoletja, razstava pa ne sega tako daleč; kostumi se namreč, z nekaterimi izjemami, navezujejo na zadnja tri desetletja.

Lepoti dragocenih in skrbno izdelanih stvaritev je treba dodati zgodovinsko in včasih sentimentalno vrednost, saj so jih oblekli umetniki kot so Luciano Pavarotti, Montserrat Caballe, Katia Ricciarelli, Luciana Savignano, Raina Kabaivanska ali Luciana Serra (zato je res škoda, da se plakati predstav le redkokdaj pojavijo ob kostumih, saj bi pomenljivo služili nujni kontekstualizaciji).

Versace je pri svojem delu izhajal iz postave in karizme umetnika, Capucci pa je prednostno upošteval situacije. Med zanimivejšimi stvaritvami je prav gotovo »viktorijanski dark stil« posebnih kombinacij Antonia Marrasa za Shakespearjevo dramo Sen kresne noči. Za nekatere je bilo sodelovanje z gledališčem enkratna izjema, za druge pa daljša ljubezen. Missoni je na primer sodeloval samo enkrat pri operni uprizoritvi in to z opero Lucia di Lammermoor; a je za to priložnost pripravil kar 120 kostumov. Njegovo monografsko sekcijo dopolnjuje kontrast živih barv oblek, ki si jih je zamislil za defile Afrike ob otvoritvi nogometnega prvenstva leta 1990. Coveri je v »décor« stilu oblekel junake predstave Veliki Gatsby, Valentino pa je podpisal ko-

stume opere o Rodolfu Valentinu.

Koncertne obleke tvorijo posebno poglavje; v Capuccijevih svilenih oblekah so na svetovnih odrih blestele Katja Ricciarelli, Anna Caterina Antonacci, Stefania Bonfadelli ob ponovni otvoritvi gledališča La Fenice, Raina Kabaivanska kot Vesela vdova na gala večeru na Velikem trgu v Trstu.

Dve sobi razstave se rahlo oddaljujeta od ostalih tako kronološko kot vse-

binsko. Poklon Marii Callas predstavlja izbor kostumov in elementov nakita, ki jih je operna diva nosila na raznih svetovnih odrih v 50. letih. Nekateri kostumi iz filma Kralj Odipus iz leta 1967 pa so uvod v bodočo razstavo o kostumih ateljeja Farani v Pasolinijevih filmih, ki bo v gledališču Altan v kraju San Vito al Tagliamento leta 2013.

Kostumi prihajajo iz gledaliških fundusov milanskih gledališč Piccolo teatro in La Scala, iz neapeljskega San Carla in iz gledališča Regio v Parmi, iz državne opere v Washingtonu, iz privatnih zbirk in iz Muzejev Mazzucchelli. Razstava o modi v gledališču je po rimski otvoritvi leta 2010 obiskala še Brescia, Milan in Los Angeles, v vili Manin pa bo na ogled do 4. novembra.

Deželni odbornik za kulturo Elio De Anna se je v svojem otvoritvenem nagovoru veselil razstave, ki vilo Manin po dvanajstih letih ponovno postavlja v stik z umetnostjo mode. Ta povezava se bo nadaljevala tudi s stranskimi pobudami; v načrtu je gala večer z Ottavio Missonijem, 7. septembra pa bo na prestižnem velikem dvorišču vile Manin na sporedu defile petindvajsetih oblek iz Muzeja Mazzucchelli in šestdesetih kreacij deželnih modnih ateljev. Medtem bo vila gostila še razstavo o slovenskem slikarju Jožetu Ciuhi (od 3. avgusta) in druge dogodke, vse do letošnjega vrhunca sezone: 15. decembra je predvideno odprtje razstave o Tiepolu.

ROP

Pri Slovenski matici izšli politični spisi Franca Jeze

Pred nekaj tedni je v slovensko javnost prišla zbirka političnega dela Franca Jeze, ki je pri založbi Slovenska matica izšla pod naslovom In zgodil se bo čudež / Premišljevanja o slovenski samostojnosti in demokraciji. Kakih tristo strani obsegajoča knjižna izdaja s trdimi platnicami, v kateri so zbrani najpomembnejši Jezovi politični spisi iz časa med letoma 1951 in 1983, je sad sodelovanja med Jezovo hčerko Evelino, pisateljem Borisom Pahorjem, ki je tudi idejni pobudnik izdaje, Primožem Sturmanom, ki je Jezovo gradivo zbral, ter Dragom Jančarjem, urednikom založbe Slovenska matica.

Zbirka političnega dela Franca Jeze je pomembna tako za slovensko javnost, saj so bili doslej v matični domovini njegovi spisi dosegljivi samo v zaprašenih publikacijah, ki jih hrani D-fond Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani, pa tudi za Slovence v Italiji, saj je Jeza večino svojega življenja preživel prav med nami. Od svojega prihoda v Trst še v času zavezniške vojaške uprave do smrti leta 1984 se je namreč preživljal kot honorarno zaposleni časninar pri slovenski tržaški radijski postaji. Franc Jeza in njegovo delo tako pridobivata na pravi vrednosti. Zbirka njegovega političnega dela pa ni prva Jezova knjiga, ki je po njegovi smrti izšla v Sloveniji. Že pred dvema letoma je namreč njegova rojstna občina Hajdina izdala zbirko njegove kratke proze Zakasnela pomlad in druge kratke zgodbe.

Damien Rice vabi v Gradež

Na vetrobrano Nazario Sauro v Gradežu bo nočjo nastopil irski kantavtor Damien Rice, ki se po petih letih vrača na evropske odre. Koncert avtorja treh plošč, ki so doživele milijonske naklade, se bo pričel ob 21.30. Nekaj vstopnic (30-35€) je še na voljo na običajnih prodajnih mestih, od 19. ure pa tudi pri blagajni na vetrobrano. Gradeški festival bo v soboto zaključil nastop skupine Simple Minds.

V Spilimbergu zaključni praznik FolkestInFesta

Jutri se v Spilimbergu pričinja zaključni del mednarodnega glasbenega festivala Folkest »FolkestInFesta«, ki bo tudi tokrat ponudil obiskovalcem bogato in pestro paletto prireditev in zabave; na vse bo, če izvezamemo koncerta Neria Marcorēja in Alice, vstop prost. Na treh mestnih prizoriščih bodo igrale skupine in glasbeniki, ki prihajajo iz Italije in tujine, med katerimi blestijo trije dogodki na trgu pred stolnico: znana ameriška klezmer skupina The Klezmatics (v petek ob 21.30), Neri Marcorēja (v nedeljo ob 21.30, vstopnica 15€), Claudio Baglioni (zmagovalec nagrade Življenje za glasbo, ki mu jo bodo podelili med Marcorėjevim koncertom) in Alice (ponedeljek ob 21.15, vstopnica 22€). Med drugimi bodo nastopili tudi zmagovalci natečaja »Suonare a Folkest«.

Letošnji spored festivala je dal velik podarek stoletnici rojstva izjemnega glasbenika Woodyja Gurthriea; obletnico bo v svojih nastopih obeležilo tudi precej skupin. Tudi ansambel The Klezmatics bo izvedel nekaj Gurthrievih komadov, prav tako veliki ameriški folk singer Dave Alvin (sobota ob 21.30 pred stolnico).

Kot običajno bodo po ulicah postavljene stojnice s starimi ploščami in glasbenimi zanimivostmi. Omenimo še, da bodo celotni izkupiček nedeljskega koncerta namenili žrtvam potresa v Emiliji. (Pan)

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.20 Tv Kocka: Risanka Hrček Miha – Zajec Uhec in želva
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: Unomattina Caffè **6.30** Dnevnik in prometne informacije **6.45** Aktualno: Unomattina estate **11.00** Aktualno: Unomattina storie vere (pon.) **12.00** Variete: E state con noi in tv (v. P. Limiti) **13.30** Dnevnik in ekonomija **14.10** Aktualno: Verdetto finale (pon.) **15.15** Film: La casa sul lago (rom., Nem., '09) **16.50** Rai Parlamento Telegiornale **17.00** Dnevnik, Parlament in vremenska napoved **17.15** Nan.: Heartland **18.00** Nan.: Il commissario Rex **18.50** Kviz: Reazione a catena **20.00** Dnevnik **20.30** Variete: Techetechetè **21.20** Film: Una luna di miele tutta sua (rom., ZDA, '11, r. K. Connor, i. N. Sheridan) **23.00** Dnevnik – kratke vesti **23.05** Taormina Film Fest **0.00** Nočni dnevnik in vrme

Rai Due

7.10 Nan.: Vite sull'onda **7.30** Odd. za otroke: Cartoon Flakes **10.15** Nan.: La complicata vita di Christine **10.35** Aktualno: Tg2 Insieme Estate **11.20** Nan.: Il nostro amico Charly **12.10** Nan.: La nostra amica Robbie **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Nan.: Senza traccia **15.30** Nan.: Guardia costiera **16.15** Nan.: The Good Wife **17.00** Nan.: One Tree Hill **17.55** Dnevnik in športne vesti **18.45** Nan.: Cold case - Delitti irrisolti

19.35 Nan.: Ghost Whisperer (i. Jennifer Love Hewitt) **20.30** Dnevnik **21.05** Nan.: Squadra speciale Cobra **11.21.55** Nan.: Una scatenata coppia di sbirri **22.50** Nan.: Supernatural **23.35** Dnevnik **23.50** Film: Anna Winter, caccia al killer (det., Nem., '08)

Rai Tre

6.00 Aktualno: Rai News Morning **8.00** Film: I due figli di Trinità (kom., It., '72, r. K. Richard) **9.30** Rubrika: La storia siamo noi **10.30** Aktualno: Cominciamo bene **11.10** Dnevnik - kratke vesti **12.00** Dnevnik in športne vesti **13.10** Nad.: La strada per la felicità **14.00** Deželni dnevnik, Dnevnik in vremenska napoved **14.45** Tgr Piazza Affari **14.55** Nan.: La casa nelle praterie **15.40** Film: La carbonara (kom., It., '99, r. L. Magni) **17.30** Dok.: Geo Magazine 2012 **19.00** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.15** Nad.: Cotti e mangiati **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Film: Rugantino (kom., It., '73, r. P. F. Campanile, i. A. Celentano, C. Mori) **23.10** Nočni in deželni dnevnik **23.50** Dok.: Doc 3

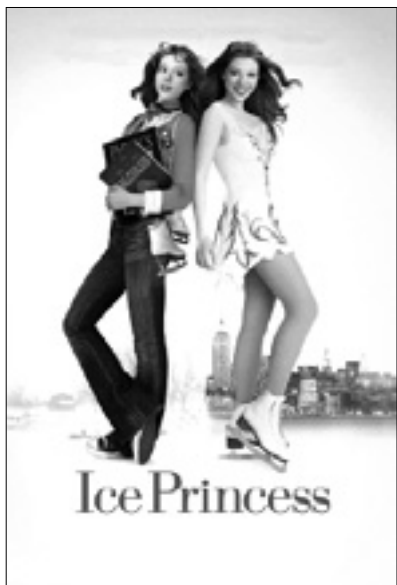
Rete 4

6.50 Nan.: Magnum P.I. **7.45** Nan.: Più forte ragazzi **8.40** Nan.: The Sentinel **9.50** Nan.: Monk **10.50** Aktualno: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Nan.: Pacific Blue **12.55** Nan.: Distretto di polizia 3 **12.50** Nan.: Renegade **13.50** Aktualno: Il tribunale di Forum **15.10** Nan.: Wolff, un poliziotto a Berlino **16.05** Nad.: My Life - Segreti e passioni **16.25** Film: Obiettivo Brass (triler, ZDA, '78, r. J. Hough, i. S. Loren) **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nan.: Renegade **20.35** Nad.: Tempe-

sta d'amore **21.10** Nan.: Chase **22.50** Nan.: Criminal Intent **23.40** Film: Gardener of Eden – il giustiziere senza legge (dram., ZDA, '07, r. K. Connolly, i. L. Haas)

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.00** Dnevnik **8.35** Film: Un roditore per amico (kom., Norveška, '06, r. M. Martens) **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful

14.10 Film: Ice Princess (dram., ZDA, '09, r. D. B. Morris) **16.30** Film: La clinica tra i monti – i sentimenti del cuore (dram., Avstrija/Nem., '07, r. U. Witte) **18.30** Igra: La ruota della fortuna **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Variete: Veline **21.20** Film: Turbolent skies – volo fuori controllo (akc., ZDA, '10, r. F. O. Ray, i. C. Van Dien) **23.30** Film: La rivale (triler, Kan./ZDA, '06, r. D. Jackson, i. B. Niven)

Italia 1

6.30 Nan.: Il mondo di Patty **7.20** Nan.: Hannah Montana **8.10** Risanke **10.30** Nan.: Dawson's Creek **12.15** Giffoni, il sogno continua **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Risanka: Futurama **14.10** Risanka: Simpsonovi **14.35** Risanka: Dragon Ball Z **15.00** Nan.: Gossip Girl **15.55** Nan.: Glee **16.45** Nan.: Giovani campionesse **17.35** Igra: Mercante in fiera **18.30** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Nan.: CSI - New York **21.10** Show: M&M – Matricole e Meteore **23.50** Glasb.: Radio Italia Live '12 – Il concerto

La 7

7.00 Aktualno: Omnibus Estate 2012 **7.30** Dnevnik **9.45** Aktualno: Coffee Break **11.40** Nan.: Agente speciale Sue Thomas **12.30** 18.00 Variete: I menù di Benedetta (pon.) **13.30** Dnevnik

14.10 Film: Lettera al Kremlino (voh., ZDA, '70, r. J. Huston) **16.10** Nan.: L'ispettore Barnaby **18.55** Igra: Cuochi e fiamme **20.00** Dnevnik **20.30** Rubrika: In Onda **21.10** Reportaža: Missione natura **23.15** Nan.: N.Y.P.D. - New York Police Department **0.10** Dnevnik in športne vesti

Tele 4

7.00 Deželni dnevnik **7.25** Aktualno: Italia Economia e Prometeo **7.35** Dok.: Luoghi magici **8.00** Dok.: Piccola grande Italia **8.30** Deželni dnevnik **8.55** Today we eat Sicilian **11.30** Glasb.: Mille voci **13.00** 20.25, 23.27 Aktualno: Tg Agenparl **13.05** Variete: Mukko Pallino **13.30** Dnevnik **14.05** Dok.: Borgo Italia **16.00** Rubrika: Epoca... che storia

16.30 Dnevnik **17.00** Risanke **19.00** Rotocalco Adnkronos **19.30** Dnevnik **20.00** Dok.: Archeologie **20.15** Aktualno: Italia Economia e Prometeo **20.30** Deželni dnevnik **20.55** Film: Teresa Venerdi (kom., It. '41, r. in i. V. De Sica) **22.30** Aktualno: Musa Tv **23.02** Nočni deželni dnevnik **23.30** Film: Candidato all'obitorio (akc., ZDA, '75, r. L. Thompson, i. C. Bronson, J. Bisset)

Slovenija 1

6.40 22.50 Poletna scena (pon.) **7.15** Odmevi (pon.) **8.00** 15.45, 18.30 Risanke **9.15** Nan.: Ribič Pepe **9.35** Igr.-lutk. nan.: Bine (pon.) **9.55** Poučna nan.: Pepi vse ve o stripu **10.20** Poučna odd.: Zlatko Zakladko **10.30** Nan.: Taborniki in skavti **10.45** Nan.: Vremenske uganke **10.55** Dok. serija: Nenavadne in prismuknjene živali **11.00** Nan.: Enid Blyton - Pustolovščine (pon.) **11.25** Igr.-dok. nan.: Afna Friki -Znanost IV **12.00** Energija prihodnosti (pon.) **13.00** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **13.30** Tedenik (pon.) **14.25** Globus (pon.) **15.00** Poročila **15.10** Mostovi – Hidak (pon.) **16.05** Kviz: Male sive celice (pon.) **17.00** Novice, športne vesti in vremenska napoved **17.20** Dok. serija: Prašna dežela? (pon.) **17.50** Pogled na... **18.00** Nan.: Mi se imamo radi **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.30** Slovenska kronika **19.45** Vremenska napoved in športne vesti **20.00** Film tedna: Vse za medaljo – Olimpijske igre 1948 (biogr., VB, '12, r. D. Blair, i. M. Smith) **21.30** Dok.: Človek, ki zmore več **22.00** Odmevi, šport in vremenska napoved **23.25** Prava ideja! **0.05** Glasbeni večer – Navdih klasike

Slovenija 2

7.45 Otroški infokanal **8.30** 0.45 Zabavni infokanal **13.30** Duhovni utrip (pon.) **14.05** O živalih in ljudeh (pon.) **14.30** Na vrtu (pon.) **15.00** Črno-beli časi (pon.) **15.15** Ugaznimo znanost (pon.) **15.35** EP v nogometu: Anglija – Italija, četrtfinale (pon.) **18.10** Mostovi – Hidak (pon.) **18.45** 23.40 Bilo je... **19.50** Zrebanje lota **20.00** Olimpijski film: London 2012 - odštevanje **20.25** Dok. film: Yorkshire torba, Maruša in Meta Krese **21.00** Koncert: Ženin v zagati **22.30** Mednarodna baletna šola

Slovenija 3

6.00 10.00, 19.55 Sporočamo **7.10** 21.30 Žarišče **8.50** 17.50 Kronika **10.35** Slovenija in Evropa **11.05** 20.30 Na tretjem... **12.00** Globus (pon.) **13.30** Prvi dnevnik Tvs1 **15.30** Poročila Tvs1 **19.00** Tv dnevnik - z znakovnim jezikom **20.00** 23.00 Aktualno **22.00** 23.25 Odkrito (pon.)

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Euronews **14.30** Istra in... **15.00** Istrska potovanja **15.40** Vesolje je... **16.10** Vsedanes - Vzgoja in izobraževanje **16.40** »Q« - trendovska oddaja, vodi Lorella Flego **17.25** Srečanje z... **18.00** Med valovi **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.05, 0.20 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Alpe Jadran **20.00** Artevisione - pripravila Martina Gamboz **20.30** Dok. odd.: City Folk **21.00** SMS - glasb. oddaja **21.50** Avtomobilizem **22.20** Effe's Inferno **23.05** Arhivski posnetki **23.50** Artevisione Magazin - pripravila Laura Vianello

Tv Primorka

8.00 Dnevnik, vremenska napoved in Kultura **8.35** Tv prodajno okno **8.45** Pravljica **9.00** Novice **9.05** Naš čas **10.00-16.00** Novice in Videostrani **12.05** Vedeževanje s Cvetko **17.00** Tv prodajno okno **17.30** Evropski večer Lojzeta Peterleta **18.30** Naš čas **19.30** Dnevnik, vremenska napoved in Kultura **20.00** Naš gost: Rudi Šimac **21.00** Dosežki znanstvenikov univerze v Novi Gorici **21.30** Dnevnik, vremenska napoved in Kultura **22.00** Glasbena oddaja, sledi Tv prodajno okno in Videostrani

Pop TV

6.25 8.40, 10.10, 11.35 Tv prodaja **6.55** 17.45 Nad.: Zmagoslavje ljubezni **7.45** 15.40 Nad.: Zakon brez ljubezni **8.35** Misli zdravo **8.55** Risanke in otr. serije **10.40** 14.45 Nad.: Močno ljubezni **12.05** 16.40, 17.10 Nad.: Brez usode **13.00** 24UR ob enih **13.30** Nan.: Beverly Hills 90210 **14.20** Nan.: Do-

bra mačka **17.00** 24UR popoldne **18.45** Ljubezen skozi želodec - recepti **18.55** 24UR - vreme **19.00** 24UR - novice **20.00** Film: Pravica do umora (krim., ZDA, '99, r. B. Beresford, i. A. Judd, T. L. Jones) **22.55** 24UR zvečer **22.15** Nan.: Na kraju zločina C.S.I. **23.10** Nan.: Zvit in prebrisan **0.00** Nan.: Enajsta ura

Kanal A

7.00 Svet (pon.) **7.45** Risanke serije **9.30** 13.05 Nan.: Pa me ustrelil! **9.55** 16.10 Top Gear **10.55** Astro TV **12.15** Nan.: Naviganci iz Benidorma **12.35** Tv prodaja **13.35** 17.10 Nan.: Na kraju zločina - Miami **14.25** Film: Borba za preživetje (krim., Kan., r. T. Dubois) **18.00** Svet **18.45** Volan **19.10** Nan.: Šerifova pravica

20.00 Film: Zadelek v polno: Taxi 4 (akc., Fr., '07) **21.35** Film: Zapisano s krvjo (krim., ZDA, '03) **23.20** Film: Pokvarjen policaj (krim., ZDA, '92)

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena: V studiu Patricija Jurinčič in Romeo Grebenšek; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena; 11.00 Poletni studio D; 11.15 Vstala Primorska si v novo življenje; 12.00 Pet olimpijskih krogov: London 2012, vodi Joži Peterlin; 13.20 Zborovska glasba; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.15 Morski val: V studiu Tjaša Dornik in Danjel Malalan; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica; 17.30 Odprta knjiga: Ivo Andrić - Most na Drini, 30. nad.; 18.00 Glasbeni magazin; Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
5.00 Jutro na RK; 6.30 Poročila; 6.45 Kronika; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinotikom; 8.30, 9.30 Poročila; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Pregled prireditev; 10.00 Poletne Olimpijade v Londonu; 11.00 Poletna pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 14.00 Aktualno; 14.30 Poročila; 15.30 DIO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.15 Poletne Olimpijade v Londonu; 19.00 Dnevnik in kronika; 20.00 Utrip kulture; 20.30 Odprto za srečanja; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Poletna promenada.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 6.58 Viaggiando (vsako uro do 19.58); 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.45, 12.15 Pesem tedna; 9.00 Gettiamo l'ancora; 9.35 Appuntamenti d'estate; 10.15, 19.20 Sigla single; 10.25 Televizijski programi - zaključek; 10.33 Anteprima classifica; 13.00, 22.30 Summerbeach; 13.33 Fegiz Files; 14.00, 21.00 Va pensiero; 14.35, 22.00 My radio; 15.00 La biblioteca di Babele; 15.30 Dogodki dneva; 16.00-18.00 E...state freschi; 18.00-19.00 In orbita summer edition; 19.00 La Via Francigena del Sud; 19.30 Večerni dnevnik; 20.00 Album Charts; 21.30 Proza; 23.00 Quilisma; 23.30 Glasbena lestvica; 0.00 RSL.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.10 Rekreacija; 6.15 112, 113 - nočna kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled slovenskega tiska; 7.40 Priimkova delavnica; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.00 Dnevni program; 9.10 Dobra glasba, dober dan; 9.30 Violinček; 10.10 Intervju; 11.15 Storž - odd. za starejše; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.40 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Gymnasium; 21.05 Hotel Romantika; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Iz sporedov; 22.30 Info odd. v angl. in nem.; 22.40 Minute za šanson; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2
6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 00.00 Poročila; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.30, 8.25 Vreme; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.45 Kulturne prireditve; 8.55 Spored; 9.15, 17.45 Naval na šport; 9.35, 16.33 Popevki tedna; 10.00 Avtomobilsko prometne minute; 11.35 Obvestila; 12.00 Kje pa vas čevlji žuli; 13.00 Danes do 13-ih; 13.30 Napoved sporeda; 14.00 Kulturnice; 14.20 Obvestila; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 17.10 Sredi poletja; 17.35 Novice in obvestila; 18.00 Hip hop/R'n'B; 18.30 Knjižni namig; 18.50 Napoved večernih sporedov; 19.00 Dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.00 Odprti termin; 21.00 V sredo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Na piedestal.

SLOVENIJA 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 00.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.20, 16.05 Napoved programa; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Literarna matineja; 11.45 Intermezzo; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Kratka radijska igra; 13.20 Danes smo izbrali; 14.05 Arsov forum; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Na ljudsko temo; 17.00 Glasbeni utrip; 18.00 Richard Wagner: Večni mornar, neposredni prenos iz Bayreutha; 20.20 Arsov art atelje; 22.20 Zvočna iskanja; 23.00 Jazz session; 23.55 Lirični utrinek (pon.).

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-6.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sol in poper (105,5 MHz).

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naročnina za Slovenijo 215,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglašni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglaš 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglaš po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 21%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvo, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

-2 dneva
do odprtja
olimpijskih iger
v Londonu

NASTOPOV NE BODO BOJKOTIRALI

LONDON - Iranski športniki, med katerimi so nekateri na prejšnjih olimpijskih igrah odklonili nastop proti Izraelcem, bodo na igrah v Londonu tekmovali tudi proti izraelskim športnikom. »Sledili bomo športnemu vedenju in igrali z vsako državo,« je zatrdil vodja iranske olimpijske odprave Bahram Afsarza-deh. Iranska ekipa (na fotografiji ANSA Soulmaz Abbasiyazad), ki šteje 54 športnikov, nima nobenih načrtov bojkotirati nastopov zaradi nacionalnosti nasprotnikov. Nekateri iranski športniki so namreč bojkotirali nastope proti Izraelcem na olimpijskih igrah v Atenah in Pekingu.

KLJUČNI DEL PRIPRAV JE MEDITACIJA

LONDON - Na olimpijskih igrah bo na konju nastopil tudi japonski menih Ken-ki Sato. Ključni del njegovih priprav je meditacija, vendar se ne zanaša samo na moč molitve. Gologlavi menih, ki želi olimpijsko izkušnjo uporabiti na svoji poti do budističnega razsvetljenja, se bo pomeril v tridnevni disciplini, ki združuje dresuro, kros in preskakovanje ovir. Menih, ki prihaja iz templja Mijošoji v gorah blizu olimpijskega Nagana, je sicer treniral blizu nemškega Stuttgarta. Menih podarja, da bo imela izkušnja nastopa na olimpijskih igrah predvsem duhovno vrednost. Pred nastopom je zanj pomembna meditacija, ki ga pomirja. Vendar pa mu religija, kot pravi, ne svetuje zanašanja na druge.

ŠTEVILKE Tudi 600 košarkarskih žog in 6000 tarč

11 milijonov vstopnic bodo prodali za dogodke na olimpijskih in paraolimpijskih igrah. 75 odstotkov jih je naprodaj navijačem iz Velike Britanije, 13 odstotkov jih je namenjenih sponzorjem, funkcionarjem in medijem, 12 odstotkov pa jih ostaja za nakup preko nacionalnih olimpijskih komitejev v drugih državah.

11,6 milijarde evrov je cena iger. To je skoraj štirikrat več od prvotno ocenjenih stroškov ob potegovanju Londona za gostovanje iger leta 2005. Načrtovani stroški za varnost ter za slovesnosti ob začetku in ob koncu iger so se podvojili, za varnost bodo tako namenili 665 milijonov evrov, slavnostno odprtje in zaključna slovesnost pa bosta stala 101 milijon evrov.

10.490 športnikov bo tekmovalo v 26 olimpijskih športnih panogah, podelili pa bodo 302 kompleta medalj. Med športniki bodo opravili 5000 dopinskih testov. Na paraolimpijskih igrah se bo 4200 atletov v 20 različnih disciplinah potegovalo za 503 komplete medalj.

1 milijon kosov športne opreme so kupili za tekme na igrah. Med njimi je okoli 26.400 teniških žogic, 600 žog za košarko in 6000 tarč za lokostrelstvo.

150.000 kondomov bodo priskrbeli tekmovalcem v olimpijski vasi.

34 prizorišč tekmovalj so uredili po Veliki Britaniji, med njimi jih je devet znotraj olimpijskega parka v vzhodnem Londonu. Olimpijski stadion v središču parka so gradili tri leta in uporabili 10.000 ton jekla. Na prizorišča so namestili 10.000 začasnih stranišč, kar bi bilo po navedbah organizatorjev dovolj za vse prebivalce Malte.

2 milijona ljudi bo ob olimpijskih igrah obiskalo London, napoveduje britanski minister, pristojen tudi za olimpijske igre, Hugh Robertson.

15 milijonov potovanj z london-skim javnim prometom bodo vsak dan iger opravili obiskovalci.

14 milijonov obrokov bodo postregli v času iger, uporabili bodo 25.000 hlebov kruha, 100 ton mesa, 75.000 litrov mleka ter 330 ton sadja in zelenjave.

46.000 delavcev je gradilo olimpijski park in olimpijsko vas, na igrah pa bo sodelovalo 200.000 delavcev, med njimi 100.000 pogodbeno in 70.000 prostovoljno.

70 ovc, 12 konjev, tri krave, dve koki, 10 piščancev in trije ovčarski psi bodo sodelovali na petkovi slovesnosti ob odprtju iger, na kateri se bo olimpijski stadion spremenil v britansko podeželsko idilo.

OLIMPIJSKE IGRE V LONDONU - O dopingu: včeraj in danes

Najstrožja kontrola doslej

»To bi rad vsem zabičal na najbolj jasen način: če pri športu uporabljáš prepovedana sredstva in načrtuješ nastop v Londonu, se raje sam odpovej mestu v olimpijski reprezentanci,« je pozval predsednik Svetovne protidopinjske agencije (Wada) John Fahey in opozoril, da Wada do morebitnih dopinskih grešnikov ne bo imela milosti. Olimpijce čaka najstrožji protidopinjski program v zgodovini olimpijskih iger. Verjetnost, da olimpijec med igrani ne bi bil testiran, je letos izjemno, izjemno majhna.

Kljub svarilom so dopinjske afere tudi na olimpijskih igrah vsakič dvignile veliko prahu. V Pekingu so zaradi uporabe nedovoljenih sredstev zabeleženih šest primerov, kar je bilo sicer najmanj v zadnjih dvanajstih letih. Mednarodni olimpijski komite se je sicer prav leta 2008 prvič poslužil predolimpijskih testiranj, na katerih je bilo odkritih kar nekaj odmevnih primerov. Še pred odhodom v kitajsko prestolnico je tako iz reprezentance odpadla italijanska cestna kolesarka **Marta Bastianelli**, tudi svetovna prvakinja, enaka usoda je doletela tudi jamajskega

sprinterja **Juliena Dunkeyja**, izpadla pa je tudi celotna bolgarska reprezentanca v dviganju uteži. V Pekingu ni minil skorajda dan brez odkritja zlorabe prepovedanih sredstev, s tem da so jih naposled potrdili šest. Pred nastopom v Pekingu je zaradi uporabe prepovedanega diuretika iz sabljaške ekipe bil izključen tudi Italijan **Andrea Baldini**, kateremu so kasneje dodelili le šestmesečno kazen, češ da so mu mesecev po koncu Iger pa so podrobnejše analize na zatožno klop postavile še (tretjega) italijanskega športnika – srebrnega kolesarja **Daveida Ribellina**. Zimske olimpijske igre v Salt Lake Cityju 2002 so bile prizorišče prve obsežne akcije proti dopingu. Razkritih je bilo sedem kršiteljev, kar je skoraj dvakrat več, kot je bilo skupno prekrškarjev od leta 1924 do 1998. Prvi dopinjski testi pa so se pojavili na igrah v Grenoblu in Mehiki leta 1968. Prvi športnik, ki je padel na dopinjskem testu, je bil švedski peterbojec **Hans Gunnar Liljenvall** leta 1968 v Mehiki zaradi uporabe alkohola. Svetovna protidopinjska pravila pa veljajo na olimpijskih

igrah od leta 2004; ta narekujejo, da je kršitev pravil tudi, če se atlet ali atletinja ne udeleži testa.

Kako pa bo v Londonu? Po besedah predsednika WADE bo kontrola ena najstrožjih doslej. Napovedujejo, da bodo na olimpijskih in paraolimpijskih igrah opravili kar 6250 dopinskih kontrol (v Pekingu 4500 na olimpijskih in 1100 na paraolimpijskih igrah), preizkuse pa bo nadzorovalo kar 150 strokovnjakov. Teste opravljajo v času olimpijskih iger, torej že od 16. julija – na datum odprtja olimpijskega naselja, do vključno 12. avgusta.

Kljub temu pa bo med športniki tudi nekaj grešnikov. Tako bo na primer tekmoval tudi ameriški atlet **LaShawn Merritt**, ki so ga ujeli pri jemanju anaboličnega steroida dehidroepiandrosterona. Mednarodno športno razsodišče (Cas) v Lozani je namreč ugodilo Merittovi pritožbi in s tem dovolilo, da se olimpijskih iger lahko udeležijo vsi tisti, ki so bili v preteklosti diskvalificirani zaradi dopinga tudi več kot šest mesecev in so

odslужili prepoved nastopanja. Mok mu je na podlagi lastnega pravila, da lahko kot krovna olimpijska organizacija prepreči nastope na igrah vsem športnikom, ki so dobili več kot šestmesečno prepoved zaradi dopinga, sicer že prepovedal londonski nastop, vendar je odločitev Cas spremenil. Ob Merittu bo prisoten tudi atlet **Dwain Chambers** in kolesar **David Millar**.

Olimpijski nastop pa sta si zaradi uporabe prepovedanih sredstev nazadnje zapravela maroška tekačica Mariem Alaoui Selsouli in litovski dvigalec uteži Aurimas Didzbalis, v začetku julija je rdečo luč dobil danski kolesar Alex Rasmussen, zaradi enoletne prepovedi nastopanja pa je doma ostal tudi kapetan italijanske kolesarske ekipe Filippo Pozzato. Skupno pa bo ostalo doma kar 107 športnikov, je včeraj povedal predsednik Svetovne protidopinjske agencije John Fahey. (STA, V.S.)

DANES

Nogomet, ženske, kvalifikacije: skupina E (Cardiff): 17.00 Velika Britanija - Nova Zelandija; 19.45 Kamerun - Brazilija; skupina F (Coventry): 18.00 Japonska - Kanada; 20.45 Švedska - Južnoafriška republika; skupina G (Glasgow): 18.00 ZDA - Francija; 20.45 Kolumbija - Severna Koreja

LONDON 2012 Koliko je vredna zlata kolajna?

LONDON - Finančna kriza je pred olimpijskimi igrami zarisala nove športne geografske meje. Azerbajdžan bo zmagovalcu na Ol podaril kar 640 tisoč evrov, kar bo najbogatejša nagrada nasploh. Singapur bo zlatega športnika nagradil s 575 tisoč evri. Italijanski »zlati« olimpijci bodo prejeli 140 tisoč evrov (bruto), »srebrni« 70 tisoč, »bronasti« pa 50 tisoč. ZDA sodi med najbolj varčne: zmagovalci bodo prejeli med 16 in 20 tisoč evrov, res pa je, da bodo ameriški zvezdniki ostali izkupiček dobili od sponzorjev. Nagrade pa so v primerjavi s pekinškimi znižali tudi na Kitajskem, saj bodo zmagovalci prejeli kar 59 tisoč evrov manj kot leta 2008, in sicer 41 tisoč evrov. To pa ne zaradi krize, ampak zato, ker pričakujejo vse več kolajin kot pred štirimi leti. Domačini – Britanci ne bodo prejeli niti penynja: zmagovalcem napovedujejo bogate sponzorizacije in pozdrav kraljice. »Le« 240 evrov bodo na primer prejeli najboljši športniki iz Južne Koreje. Nemčija bo vsakega športnika, ki bo osvojil zlato kolajno, nagradila s 15 tisočimi evri, Francija pa s 50 tisočimi evri.

NOGOMET - 2. predkrog lige prvakov Maribor v Sarajevu zmagal in napredoval

Željezničar - Maribor 1:2 (0:1)

Strelci: 0:1 Ibraimi (20.), 1:1 Kvesić (59.), 1:2 Tavares (86.).

Željezničar: Antolović, Kvesić, Kerla, Bogičević, B. Čolić, Zolotić, Jamak (od 65. Vasilić), Svraka, Zeba (od 46. Bekrić), Adilović, Bešlija (od 56. Stanić).

Maribor: Handanović, Potokar (od 78. Trajkovski), Rajčević, Arghus, Mejač, Ibraimi (od 45. Mezga), Mertelj (od 87. Lesjak), Filipović, Cvijanović, Tavares, Berić.

Rdeč karton: B. Čolić (53.), Stanić (62.), Svraka (63.).

SARAJEVO - Slovenski prvaki, ki so glavni del naloge opravili že v drugem polčasu obračuna v Ljudskem vrtu, so gostovanje v Sarajevu opravili z odliko. Ob močni podpori 600 navijačev so še v drugo premagali Željezničar, ki je tekmo zaradi izključitev po grobih prekrških končal le z osmimi igralci, in se zanesljivo prebili v 3. predkrog, kjer jih presenetljivo čaka luksemburški Dudelange.

Mariborčani so predvsem v drugem polčasu prve tekme pokazali, da so močnejši od tekmeča iz Sarajeva. Svoje napredovanje v naslednji predkrog so potrdili že v 20. minuti povratne tekme, ko je Agim Ibraimi s

»pomočjo« enega domačih branilcev zadel z 20 metrov in skupni izid povišal že na 5:1.

Še več vode na mariborski mlin je steklo v 53. minuti, ko je Benjamin Čolić po prekršku nad Alešem Mejačem dobil drugi rumen karton in moral z igrišča. Kljub igralcu manj je doma skupin v 59. minuti uspelo znižati skupni zaostanek in izid na tekmi izenačiti. Po podaji rezervista Srđana Stanića je zadel Josip Kvesić. Nato pa so se vsi upi domačih dokončno razblinili. V vsega minuti - med 62. in 63. - so si domači prislužili še dva rdeča kartona.

NAVIAŠKI NEREDI - Pred tekmo je prišlo do neljubih dogodkov. V enem izmed lokalov v bližini sarajevske katedrale so se spopadli navijači obeh klubov, ki so se se obmetavali z različnimi predmeti. Poškodovanih naj bi bilo deset navijačev, eden od mariborskih težje, ter dva policista. Novice o tem, kdo je zakrivil incident, pa so si različne. Nekateri očividci trdijo, da so vinjeni Slovenci napadli moidoče, drugi pravijo, da so slovenski navijači provocirali z vzkliki »nož, žica, Srebrenica« in »Slobodan Milošević«, tretji pa trdijo, da so bili sarajevski navijači tisti, ki so napadli goste.

Modrić spet v Londonu

LONDON - Hrvaški nogometni reprezentant Luka Modrić se je iz domovine vrnil v Tottenham, kjer bo treniral v klubskem centru v Londonu. Zveznemu igralcu je očitno dovolj kazni, saj naj bi po ukazu trenerja Andreja Villas-Boasa plačal za vsak dan, ki ga ne bi preživel na treningu. Modrića so že kaznovali s plačilom 80.000 funtov, ker prejšnji teden in odpotoval na priprave v ZDA in je raje odpotoval na hrvaško primorje, kjer naj bi čakal na prestop k madridskemu Realu. Nove kazni pa si nogometaš, ki si po vsej sili želi zapustiti Tottenham, očitno ni mogel privoščiti. Zato se je odločil, da se vrne v London.

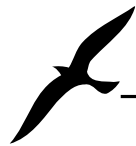
Inzaghi odslej trener

MILAN Legendarni italijanski napadalec Pippo Inzaghi se je odločil, da konča profesionalno kariero. Kljub interesu nekaterih klubov, bo raje ostal v Milanu, kjer se bo podal v trenerske vode. Treniral bo državne naraščajnike rdeče-črnihi.

Koprčanom Cimoso

»jugo« tekmeči

DUNAJ - Na sedežu evropske rokometne zveze so včeraj opravili žreb za novoustanovljeni evropski pokal EHF. Rokometaše Cimoso Koper, ki so prvi krog prosti, čaka v drugem krogu (13. ali 14. oktobra) pomerili z zmagovalcem med Borcem iz Banja Luke in kosovskim Beso Famiglio.

NENAVADNA POTEZA MILANA

MILAN - Vodstvo nogometnega prvoligaša Milana se je odločilo za nekoliko nenavadno potezo: navijačem, ki bodo tako želeli, bodo vrnil denar za sezonske vstopnice. Vzrok za takšno odločitev je nezadovoljstvo nekaterih navijačev po odhodu Zlatana Ibrahimovića in Thiaga Silve v Pariz. Najbolj nezadovoljni med njimi so napovedovali celo pravne postopke proti klubu, saj jih je ta po njihovem mnenju zavajal, ker je na plakatu za sezono 2012/13 vabil k nakupu vstopnic tudi s podobama obeh zvezdnikov, ki pa sta v milijonskem poslu pred dnevi pristala pri klubu bogatih katarskih šejkov.

DRAGIČ DRUGI NAJBOLJE PLAČAN

LJUBLJANA - Košarkar Goran Dragić je s podpisom triletna pogodbe s Phoenix Suns iz lige NBA postal ob Benu Udrihu najbolje plačan slovenski športnik. Na leto bo zaslužil 7,5 milijonov dolarjev, a kot sam pravi, ga denar ne bo spremenil. »Zagotovo si ne bom kupoval razkošnih vil ali podobnih reči. Hočem ostati stari preprosti Gogi. Vse bo prišlo ob svojem času,« je dejal 26-letni Ljubljčan, ki pa lahko preseže Udriha, če se bo uvrstil na tekmo zvezd lige NBA, saj ima v pogodbi za ta dosežek predvideno denarno nagrado milijon dolarjev.

JOGANOVE VAROVANKE TRIKRAT NA SARDINIU

TRST - Ženska košarkarska ekipa Interclub iz Milja, ki jo vodi slovenski trener Matija Jogan, bo v državni A2-ligi 2012/13 igrala v severni skupini. V prvem krogu, ki bo 7. oktobra, bodo Miljčanke v gosteh igrale z Umano iz Benetk. Prvo domačo tekmo, v soboto, 13. oktobra, bo Interclub igral proti ekipi Omc Cignoli Broni. Deželni derbi z Videmčankami bo v 10. krogu, 2. decembra v Vidmu. Redni del prvenstva se bo končal 23. marca. V severno skupino je državna zveza vključila tudi tri ekipe iz Sardinije.

UMETNOSTNO KOTALKANJE - DP

Pecchiarjeva 3.

Poletovka Valentina Scamperle 14. - Danes še dolgi program

Martina Pecchiar (**na sliki**), umetnostna kotalkarica tržaškega društva PAT (Pattinaggio artistico triestino), je odlično začela državno prvenstvo v starostni kategoriji mladink v Roccarasu. Malo manj dobro pa poletovka Valentina Scamperle.

V včerajšnjem kratkem programu je 19-letna Martina Pecchiar zasedla tretje mesto, ki ga bo na današnjem dolgem programu skušala še izboljšati. Pecchiarjeva zaostaja za prvouvrščeno Valentino Mariotti (Scuola di Pattinaggio Treviso) zgolj za 2.80 točke, medtem ko ima drugouvrščena Silvia Lambruschi (Pattino Club La Spezia) 0.60 točke prednosti. Med tretjeouvrščeno Pecchiarjevo in četrtoouvrščeno Viviano D'Alessandro (76.30) pa je 3.90 točke razlike. Kotalkarica openskega Poleta Valentina Scamperle pa je po kratkem programu 14. (61.90 točke). »Valentina, ki cilja na uvrstitve med prvih deset, je žal zgrešila pri dveh elementih. Jutri (danes op. a.) pa lahko nadoknadi za mujeno,« je prepričan njen trener Mojmir Kokorovec.

Martina Pecchiar pa je bila zadovoljna s svojim nastopom: »Kotalkala sem sproščeno in zbrano. Le trojni toloop pa nisem izvedla brezhibno. Jutri (danes) bom skušala biti še bolj pozorna,« je svoj nastop ocenila Pecchiarjeva (lani 4. na mladinskem DP), ki bo skušala na današnjem dolgem programu še izboljšati svojo uvrstitev.

ODBOJKA - Po reprezentančnem zboru

Trener zadovoljen s Terpinovo predstavo

Med odbojkarji, ki bi lahko sestavljali reprezentančno ekipo mladincev, je tudi igralec Olympie Jernej Terpin. 192 centimetrov visoki krilni sprejemalec se je pred kratkim udeležil petdnevnega reprezentančnega zbora mlajših mladincev (prejuniores) v Rimu, kjer je pod vodstvom trenerja Andree Tomasinija treniral dvakrat dnevno. »Vadili smo tehniko in tudi uigrali. Decembra bodo izbrali dvanajsterico, ki se bo nato udeležila kvalifikacijskih tekem za nastop na evropskem prvenstvu 2013. Upam, da bom tudi jaz med vpoklicanimi,« je pojasnil šestnajstletnik, ki je lani nastopal v prvenstvu U16 in igral v D-ligi. Med reprezentanti je sicer večina izhajala iz mladinskih ekip znanih prvoligaških klubov, le dva igralca – med njimi je bil tudi Terpin – pa sta v minuli sezoni igrala »le« v deželnih prvenstvih. »Večjih razlik z ostalimi nisem opazil, le to, da so bili tisti iz prvoligaških klubov že vajeni daljših treningov na tako visokem nivoju. Kar garali smo, trenirali smo dvakrat dnevno po tri ure, včasih pa uro vadili v fitnesu, potem pa imeli še dveurni trening v telovadnici,« je povedal Terpin, ki je naredil na trenerja dober vtis. »Trener mi je na osebnem razgovoru tudi dejal, da bi me rad še videl,« je še dodal Jernej, ki je z ostalimi fanti treniral in spal v vo-

Jernej Terpin

KROMA

jašnici Villa di Valle. Tam je obveljal strog režim: fantje so vojašnico zapustili samo enkrat, ko so si privoščili sladoled, sicer pa so prosti čas izkoristili za počitek.

Naslednji zbor bo morda spet konec avgusta, ko načrtujejo turnejo po Argentini in Braziliji, ali bo med vpoklicanimi tudi Terpin, pa je še neznanka. Vse bolj verjetno pa je, da se bo njegova odbojarska kariera nadaljevala daleč od Gorice.

ROLKANJE

Iona (Mladina) brez vidnejših uvrstitev

Prejšnji konec tedna je rolkar kriške Mladine Nicola Iona nastopil z dresom italijanske reprezentance v mladinskem svetovnem FIS pokalu v kraju Bad Peterstal v Nemčiji, kjer bo prihodnje leto tudi svetovno prvenstvo. Iona (letnik 1994) je v petek tekmoval v sedem kilometrski preizkušnji v klasičnem slogu v reber. Rolkar Mladine se je uvrstil na 8. mesto. Med »azzurri« je bil 4. V nedeljo je bila na vrsti še 11-kilometrska preizkušnja v prostem slogu v reber. Iona se je moral zadovoljiti s 14. mestom. Zmagal je dve leti starejši ruski rolkar Anton Budilov.

Ostali rolkarji Mladine so konec tedna mirovali. Že v soboto pa bodo odpotovali v Fano, kjer bo preizkušnja v sprintu veljavna za italijanski pokal. V nedeljo pa bodo v Pesaru nastopili na državnem prvenstvu v štafeti.

prej do novice

www.primorski.eu

KOŠARKA

V deželni C-ligi dve odpovedi

Kot poroča spletna stran Megabasket.it, sta se Fontanafredda in Santos Basket Trieste odpovedala igranju v deželni C2-ligi, v kateri nastopata tudi Breg in Bor Radenska. Fontanafredda je lani napredovala iz D-lige, Santos pa je v minuli sezoni dosegel obstanek po play-outu. Ni še znano, ali bosta ekipi igrali v D-ligi ali v promocijski ligi

SP V OPTIMISTU

Izboljšala uvrstitev za nekaj mest

Po ekipnem tekmovanju so jadralci na svetovnem prvenstvu optimistov v Dominikanski republiki nadaljevali tekmovanje v flotnih regatah. V ponedeljek so uspeli zaključiti samo zaostala plovera rdeče in zelene skupine, ki ju niso dokončali v petek, šeste regate pa so po več poskusih naposled prekinili. Članica slovenske reprezentance Jana Germani je v edinem plovu osvojila 16. mesto, član italijanske reprezentance Nicolas Starc pa je bil 36. Oba sta izboljšala skupno uvrstitev za nekaj mest: Germanijeva je 43., Starc pa 183. Do konca prvenstva so predvidene še štiri flotne regate.

KOLESTARSTVO

Kolesarji Devina OK, v soboto v Praprothu

V soboto so najmlajši kolesarji Devina nastopili na deželnem mitingu v kraju Vidulis pri Vidmu. Prva preizkušnja je bila gorsko-kolesarska dirka, druga pa »dual slalom«. Na dirki se je v starostni kategoriji G1 dobro uvrstila devinovka Petra Godnič, ki je bila 1. med dekleti (skupno 2.). V kategoriji G3 je kolesar Devina Daniel Moimas zasedel 3. mesto. Podobno Peter Chenda v kategoriji G4. V preizkušnji »dual slalom« je bila Petra Godnič prva z najboljšim časom. Na zmagovalni oder se je uvrstil še en devinovec, in sicer Alessio Mastrangelo v kategoriji G2.

V soboto bo SK Devin v Praprothu organiziral dirko Junior Bike.

Obvestila

AŠZ MLADOST in ZŠSDI organizirata nogometni kamp za deklice in dečke od 5. do 12. leta starosti. Odvijal se bo od ponedeljka 20. do vključno sobote 25. avgusta na nogometnem igrišču v Doberdobi. Med tednom bo izlet v zabavišni vodni park Aquasplash v Lignanu. Vpisovanje in informacije: tel. 339 3853924 ali erimic65@tiscali.it (Emanuela).

AŠD MLADINA organizira v mesecu avgustu tečaj rollerblade v dopoldanskem času dvakrat tedensko za predšolske otroke. Za informacije pokličite tel. št.: 392-2303152.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM IN ZŠSDI organizirata poletni plesni center za otroke od 3. do 10. leta starosti od 27. do 31. avgusta ter od 3. do 7. septembra v prostorih telovadnice OŠ F. Bevk na Opčinah. Urnik: od 7.30 do 17.00. Vpisovanja in informacije: 349-7597763 Nastja ali info@cheerdancemillemium.com.

JADRALNI KLUB ČUPA organizira v poletnih mesecih tečaje windsurfa za odrasle in otroke, ki so že dopolnili 11. leto starosti. Tečaj bo 28. in 29. julija. Za vpisovanja in informacije vam je na razpolago tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9.00 do 11.00 in ob sobotah od 16.00 do 18.00 ure na našem sedežu v sesljskem zalivu, oziroma na tel./fax 040-299858 ali e-mail info@yccupa.org.

KK BOR in ZŠSDI organizirata celodnevni Kosarkarski Kamp na stadionu 1. Maja, namenjen otrokom od 6. do 12. leta. Prva izmena: ponedeljek 27. 8. - petek 31. 8. Druga izmena: ponedeljek 3. 9. - petek 7. 9. Za informacije in vpis: Karin Malalan 3406445370, karinmalalan@gmail.com ali v uradu: torek in petek 18-19.30.

ZŠSDI sporoča, da urada v Trstu in Gorici delujeta po poletnem urniku od 8.00 do 14.00.

Kolesar Marko Ciuch s predsednikom tržaškega kluba Team Eppinger BomBom Ivom Doglio

Marko Ciuch znova na kolesarskih dirkah

Na gorsko-kolesarski preizkušnji Cortina - Toblach je konec tedna nastopil tudi slovenski kolesar tržaškega kluba Team Eppinger BomBom Marko Ciuch, doma iz Bazovice. Ciuch se je na kolesarske dirke vrnil po dveletnem premoru. Na 42 kilometrov dolgi progi je Marko privozil na cilj s časom 1.45:08. V konkurenci okrog 600 kolesarjev se je Ciuch prebil na absolutno 117. mesto. V veteranski kategoriji pa je bil 16.

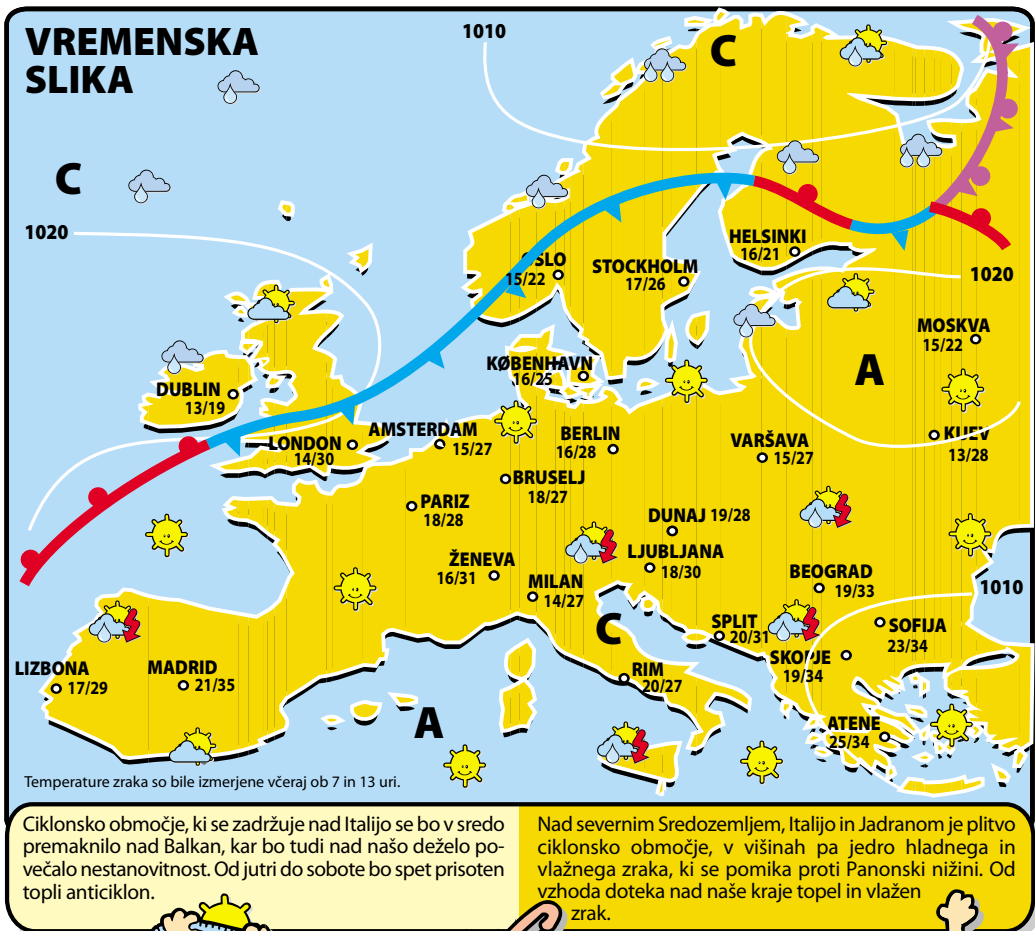
KOŠARKA IN NOGOMET 3:3

Pri Bregu v Dolini zabava in agonizem

V športnem centru Silvana Klabjana v Dolini se je prejšnji konec tedna končal košarkarski in nogometni turnir 3:3, v organizaciji ŠD Breg. Teden košarke se je začel v torek s tekmo veteranov Brega in Jadrana. Brežani so bili uspešnejši in so zmagali s 66:62. Turnir 3:3 so osvojili koprski Basketashi (Matija Radanovič, Alan Pehlič, Teo Klepač, na sliki SLOSPORT.ORG, levo), medtem ko so bili pri članih/veteranih najboljši igralci Partizana (Borut Klabjan, Igor Kocijančič, David Pregarc in Lenard Zobec). V tekmovanju trojk je zmagal Igor Gregori (7:12), v prostih metih pa Matija Radanovič (5:5).

Nogometni turnir 3:3 Brega pa so osvojili igralci ekipe Petardi (desno), ki so v finalu z 8:3 premagali ekipo Atletico al banco. Organizatorji so nagradili tudi posameznike: najmlajši igralec: Cristiano Paoletti; najstarejši: Livio Martini; najboljši strelec: Lorenzo Tropea; najlepši gol: Santo Fazio; najboljši igralec: Debernardi; nagrade za sodelovanje: Iztok Smotlak, Ivan Kralj in Vitjan Bandi.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 5.41 in zahaja ob 20.42
Dolžina dneva 15.01

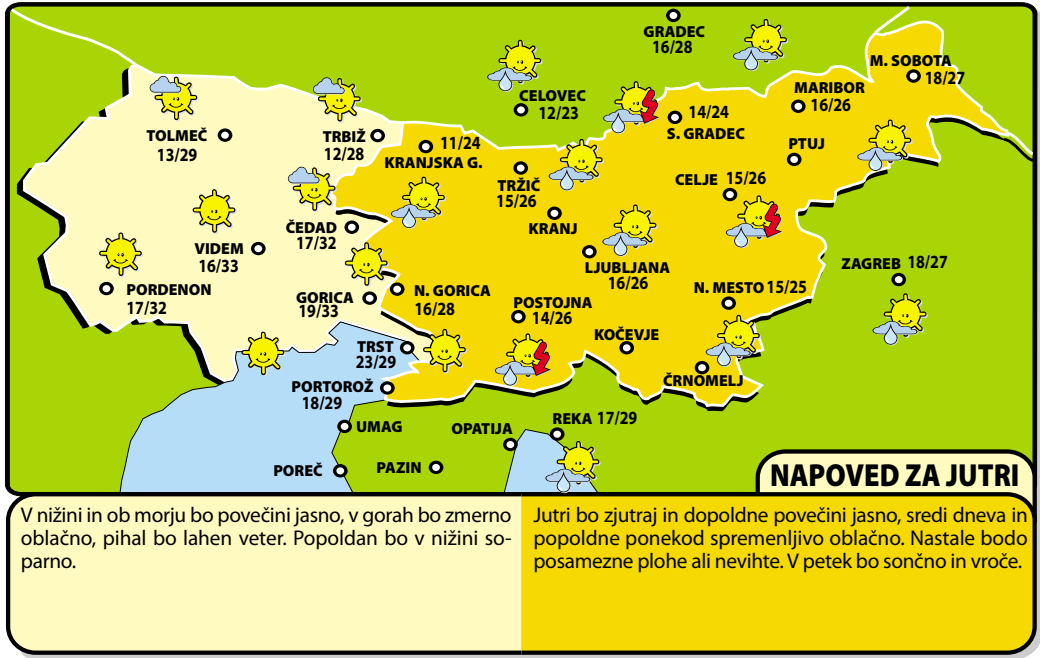
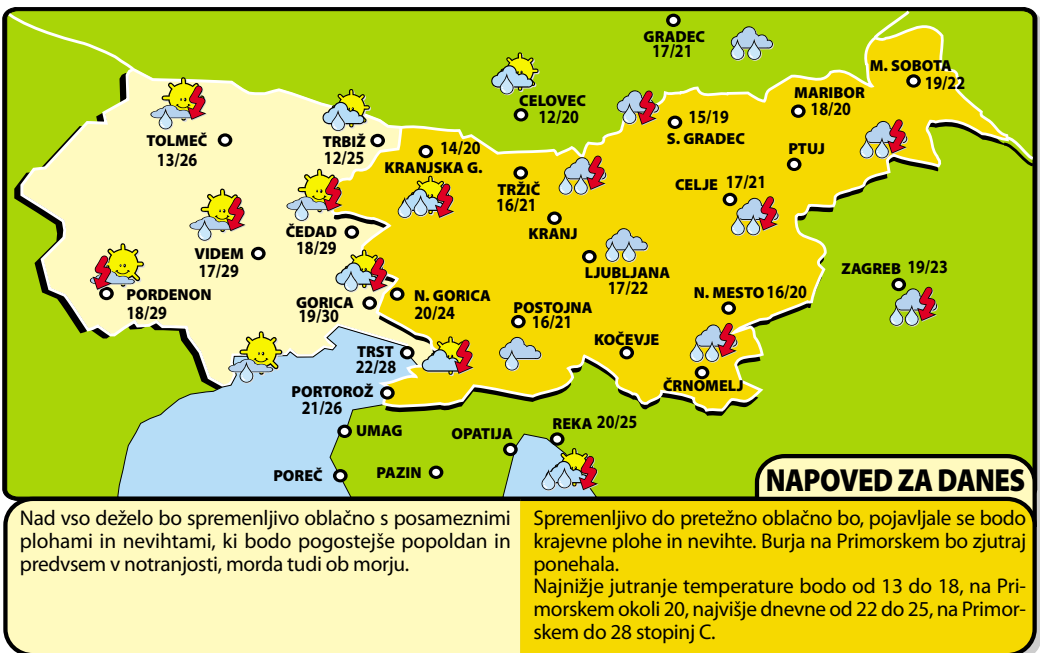
BIOPROGNOZA
Vremenski vpliv bo zmerno obremenjen, občutljivi ljudje bodo imeli z vremenom povezane težave, tudi nekateri bolezenski znaki bodo okrepljeni. Priporočamo večjo previdnost.

MORJE
Morje je razgibano, temperatura morja 25 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m 23 2000 m 12
1000 m 20 2500 m 9
1500 m 15 2864 m 7

UV INDEKS
Morje je razgibano, temperatura morja 25 stopinj C.

PLIMOVANJE
Danes: ob 2.57 najvišje -5 cm, ob 8.19 najnižje -19 cm, ob 16.01 najvišje 40 cm, ob 23.37 najnižje -27 cm.
Jutri: ob 5.46 najvišje -5 cm, ob 8.28 najnižje -6 cm, ob 16.02 najvišje 39 cm.

CUDNI DINIZAVRI

Že veliko let ne dovoljujem, da bi me poštne uprave z vsega sveta molzle. Vem, da spadam v tisto vrsto dinosavrov, ki so nekoč ljubili znamke, jih odlepili z ovojnice, jih skrbno spravljali v preproste albume in jih radovedno pregledovali. Za tako delo in za takega konjička ni bilo treba potrošiti veliko denarja.

Zdaj pa poštne uprave menijo, da smo filatelisti veliki bogataši in da za zabavo hodimo od poštnega okenca do filatelistične trgovine in razsipavamo denar, ki ga ne vemo kako porabiti. K temu je pripomogla tudi sodobna preureditev držav predvsem v Evropi. Kot primer bi navedel vrsto novih držav na območju nekdanje Jugoslavije. Samo Bosna in Hercegovina imata zdaj tri različne poštne uprave. Pomislimo tudi na vrsto držav na območju nekdanje Sovjetske zveze. In vsaka nova država povsem legitimno izdaja serije znamk o živilih, rastlinah, športu, zgodovinskih dogodkih, osebnostih itd. Jugoslavija je leta 1990 izdala 85 znamk in že to je bilo pretirano. Leta 1993 so države na Balkanu izdale 210 znamk in naslednja leta se je število še povečalo.

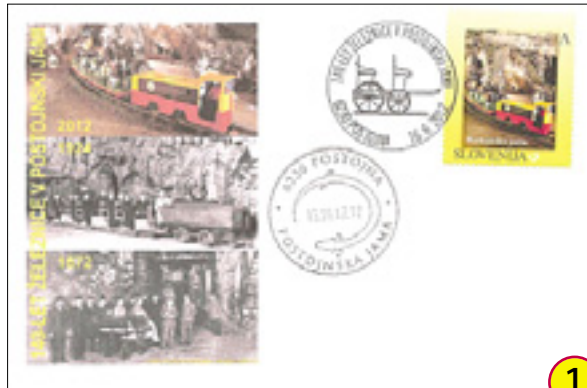
Tudi če se omejimo le na Italijo in primerjamo nekaj letnikov, bomo ugotovili, da je leta 1967 izšlo 31 znamk. Štirideset let kasneje, leta 2007, pa 69. Podobno je bilo leta 1970, ko je Italija izdala 28 znamk, leta 2010 pa 65. V tem času se je tudi cena vsake znamke močno povečala.

JAMSKA ŽELEZNICA

Ob odprtju Južne železnice od Ljubljane do Trsta sta 11. marca 1857 obiskala Postojnsko jamo tudi cesar Franc Jožef in njegova žena Sissi. Ta največja kraška jama je bila že toliko poznana, da je zanimanje zanjo raslo tudi v velikih evropskih prestolnicah. Ogleđ pa je bil precej naporen. Zato so na pobudo predsednika jamske komisije in okrajnega glavarja Antona Globočnika (o njem smo pisali v naši marčni rubriki) pričeli z gradnjo jamske železnice. Tako je 16. junija 1872, pred 140. leti, stekla v Postojni prva turistična jamska železnica na svetu. Dolga je bila poldrugi kilometer in po tračnicah je vozil dvosedežni voziček, ki so ga potiskali jamski delavci.

Leta 1914 so se jamski upravitelji odločili za rudniško lokomotivo z bencinskim motorjem, a zaradi prve svetovne vojne so lokomotivo prejeli šele po vojni in jo začeli uporabljati 2. avgusta 1924. Bencinski motor pa je ustvarjal v jami smrad izpušne cevi in plasti črnega prahu. Šele po drugi svetovni vojni leta 1959 so bencinsko lokomotivo zamenjali z električnim strojem. Danes razni konvoji prepelejo v jami 12.000 turistov dnevno po krožni progi, ki je dolga skoraj štiri kilometre.

Filatelistično društvo v Postojni je izdelalo ovojnico in naročilo osebno znamko in poštni žig, ki je bil na razpolago prav 16. junija, ob 140. obletnici prve železnice. Istega dne je bila tudi uradna predstavitev filatelistične razstave v Jamskem dvorcu prav ob vhodu v jamo. O zgodovini jamske železnice in o razstavi je spregovoril Igor Blažina, pomočnik glavnega direktorja. (slika1)

VELIKO NOVOSTI

V mesecu, ki je za nami, so bila primorska filatelistična društva zelo aktivna in so izdala veliko novih ovojnic in dopisnic, pa tudi naročila nekaj osebnih znamk in spominskih poštinih žigov. 10. junija so v Novi Gorici izdali lepo dopisnico s planinsko kočjo ter osebno znamko in poštnim žigom v Tolminu v spomin na 45. srečanje planincev na Šentviški gori. 16. in 22. junija je filatelistično društvo v Idriji izdalo ovojnico, osebno znamko in poštni žig ob 31. festivalu idrijske čipke in teden kasneje prav tako ovojnico, osebno znamko in žig ob občinskem prazniku, ker je Idrija letos prejela nagrado Zlati kamen za razvojni najbolj prodorno občino v Sloveniji.

22. junija pa je filatelistično društvo iz Ajdovščine izdalo ovojnico in naročilo spominski žig ob 50. obletnici snemanja znanega slovenskega filma Tistega lepega dne v Podnanosu. Leta 1962 je bil to tretji slovenski film, ki ga je na podlagi literarnega dela Cirila Kosmača režiral France Štiglic, scenarij je poleg režiserja pripravil Andrej Hieng, glasbo pa skladatelj Alojz Srebotnjak. Film so, kot rečeno, posneli v Podnanosu, govori pa o življenju v gorski vasi za časa fašizma. V vasi je poroka mladega dekleta, veselje pa skalijo nevestini bratje, ki se imajo za mlade fašiste in ne dovolijo, da bi svaťe pri kosilu prepevali slovenske pesmi. Lepota filma je v vrsti odlično oblikovanih vaših likov, navaden dogodek postane večkrat usodno pomemben in tudi oseba, ki se zdi povsem preprosta, skri-

minski žig. Vse to so pripravili pri filatelističnem društvu Piran 6. julija ob svetovnem pokalu Dinghy 12, ki ga prireja Yachting Club Portorož.

ZAKLJUČEK SEZONE

Kot smo napovedali v prejšnji rubriki Postiljona, so člani Slovenskega filatelističnega kluba "L. Košir" za zaključek letošnje sezone priredili za člane in prijatelje večerjo v prikopni vasi Jezero nad dolino Glinščice. Prisotni so še enkrat nazdravili društvenemu predsedniku Suhadolcu, ki je pred dobrim mesecem postal predsednik Filatelistične zveze Slovenije. Tajnik Tuta pa je obvestil člane o zadnjih novostih na filatelističnem področju, o novih izdajah znamk in poštinih žigov in o programih nove društvene sezone, ki se bo

va v resnici žlahtno človečnost. V filmu je tudi nekaj tragičnih in istočasno grotesknihi prehodov, ker so vaško gostilno Vrtača morali preimenovati v Vertacchia in gostilničar ni bil več Anton Krivec, ampak Antonio Crivezzi. Na kuverti in na žigu je upodobljena scena iz filma z nevesto (Duša Počkaj) in ženinom (Lojze Rozman). (slika 2)

V tem kratkem pregledu filatelističnih novosti moramo omeniti še ovojnico, osebno znamko in spo-

začela v sredo, 5. septembra na se-dežu v Trstu. Člani in gostje so se potem še dolgo zadržali v prijateljskem pogovoru in so na vrtu gostoljubne domače gostilne preživeli prijeten večer. (Slika 3)

I.T.

